

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

на Република Северна Македонија

Број 220

25 октомври 2019, петок

година LXXV

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
3448. Закон за Инспекторат за употреба на јазиците	2	3454. Одлука за запишување на правото на сопственост на недвижни ствари во корист на Република Северна Македонија во Катастарот на недвижности	40
3449. Закон за изменување и дополнување на Законот за извршување на санкциите	9	3455. Одлука за отстапување на нафтени деривати од задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати на Државниот студентски дом „Скопје“ - Скопје.....	41
3450. Закон за изменување и дополнување на Законот за воздухопловство	12	3456. Програма за субвенционирање на дел од трошоците за купување и вградување на уред за погон на ТНГ, метан или друг вид на алтернативно гориво во возилата	42
3451. Закон за изменување и дополнување на Законот за задолжително осигурување во сообраќајот	34	3457. Правилник за формата, содржината и начинот на издавање на службената легитимација, униформата и ознаките на униформата на затворската полиција.....	43
3452. Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за формирање на Управен одбор на проектот – Самовработување со кредитирање и проектот – Кредитирање на правни субјекти (микро и мали претпријатија) за отворање на нови работни места.....	39	Огласен дел	1-48
3453. Одлука за престанок на користење на недвижни ствари на Акционерското друштво „Медиумска информативна агенција“ - Скопје, во државна сопственост.....	40		

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

3448.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИНСПЕКТОРАТ ЗА УПОТРЕБА НА ЈАЗИЦИТЕ

Се прогласува Законот за Инспекторат за употреба на јазиците,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 21 октомври 2019 година.

Бр. 08- 5603/1   Претседател на Република
21 октомври 2019 година   Северна Македонија,
Скопје   **Стево Пендаровски, с.р.**

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi, с.р.**

ЗАКОН ЗА ИНСПЕКТОРАТ ЗА УПОТРЕБА НА ЈАЗИЦИТЕ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат надлежноста, организацијата и постапките на инспекцискиот надзор на инспекторатот.

Член 2

Цел на овој закон е организирање на ефикасен систем на инспекциски надзор над спроведување на Амандманот V од Уставот на Република Северна Македонија, како и на одредбите од Законот за употреба на јазиците на територијата на Република Северна Македонија.

Член 3

(1) Работите на инспекцискиот надзор од областа на примената на Амандманот V од Уставот на Република Северна Македонија и на одредбите од Законот за употреба на јазиците ги врши Инспекторатот за употреба на јазиците (во натамошниот текст: Инспекторат) како орган во состав на Министерството за правда (во натамошниот текст: Министерството).

(2) Инспекторатот има својство на правно лице.

Член 4

Во постапката при вршење на инспекциски надзор ќе се применуваат одредбите и начелата од Законот за општата управна постапка и Законот за инспекциски надзор, доколку со овој закон поинаку не е уредено.

Употреба на јазиците и писмата

Член 5

Одредбите од Законот за употреба на јазиците соодветно се применуваат при инспекцискиот надзор.

II. НАДЛЕЖНОСТ

Член 6

(1) Инспекторатот врши инспекциски надзор над примената на Амандманот V од Уставот на Република Северна Македонија и на одредбите на Законот за употреба на јазиците, на територијата на Република Северна Македонија, од страна на сите надлежни институции (во натамошниот текст: субјект на инспекциски надзор).

(2) Надзорот од ставот (1) на овој член опфаќа:

- надзор над примената на Законот за употреба на јазиците во постапките пред институциите,
- надзор над називите и печатите на институциите,
- надзор над имињата на инфраструктурните објекти,
- надзор над објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“ на законите, подзаконските акти, одлуките и огласите и
- други работи определени со закон, а кои се однесуваат на примената на Законот за употреба на јазиците.

III. ОРГАНИЗАЦИЈА

Член 7

(1) Инспекторатот работите од својата надлежност ги врши преку:

- директор на Инспекторатот (во натамошниот текст: директор),
- инспектори за надзор над употребата на јазиците (во натамошниот текст: инспектори) и
- други вработени во Инспекторатот.

(2) За вршење на определени стручни, административни и помошни работи од надлежност на Инспекторатот се формираат соодветни внатрешни организациони облици.

(3) Директорот на инспекторатот донесува акти за внатрешна организација и систематизација на работни места во инспекторатот.

Член 8

(1) Со работите на Инспекторатот раководи директор.

(2) Директорот на Инспекторатот го именува и разрешува Владата на Република Северна Македонија.

(3) Директорот се именува за време од четири години со право на еден повторен избор.

(4) Директорот на Инспекторатот се избира по пат на јавен оглас кој треба да биде објавен во најмалку два дневни весника, кои се издаваат на целата територија на Република Северна Македонија од кои во еден од весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

(5) За директор на Инспекторатот може да биде именувано лице кое ги исполнува следниве услови:

1. има државјанство на Република Северна Македонија;

2. во моментот на именување со правосилна судска пресуда не му е изречена казна затвор или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност;

3. има стекнато најмалку 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен,

4. има најмалку шест години работно искуство по дипломирањето, во соодветната област;

5. поседува еден од следниве меѓународно признати сертификати или уверенија за активно познавање на англиски јазик: - ТОЕФЕЛ ИБТ – најмалку 74 бода, - ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода, - ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) – најмалку B2 (B2) ниво, - ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) – положен, - БУЛАТС (BULATS) – најмалку 60 бода или - АПТИС (APTIS) – најмалку ниво B2 (B2) и

6. поседува потврда за активно познавање на компјутерски програми за канцелариско работење.

Член 9

(1) Директорот може да биде разрешен пред истекот на мандатот за кој е именуван, согласно со законот.

Член 10

(1) Директорот ги врши следниве работи:

1) ја координира и организира работата на Инспекторатот;

2) го претставува и застапува Инспекторатот;

3) презема правни дејствија во име и за сметка на Инспекторатот;

4) обезбедува услови за ефикасна примена на законите и прописите кои се однесуваат на Инспекцискиот надзор;

5) одлучува за правата и обврските на вработените во Инспекторатот;

б) обезбедува услови за стручно усовршување и специјализирана обука на инспекторите;

7) донесува акти за внатрешна организација и систематизација на работни места во инспекторатот;

8) донесува програмски и извештајни документи, вклучително:

- стратешки план на инспекторатот,

- годишна програма за работа на Инспекторатот,

- годишна програма за специјализирана обука на инспекторите,

- шестмесечен извештај за работа на секој инспектор,

- месечен план за работа на секој инспектор,

- други документи и акти предвидени со овој или друг закон;

9) обезбедува јавност во работењето на инспекторатот и

10) врши други работи од надлежност на инспекторатот, во согласност со закон.

(2) Директорот во негово отсуство или кога поради болест и други причини, не е во можност да ја извршува функцијата, го заменува еден од раководните инспектори, овластен од директорот.

Член 11

(1) Работните места на инспекторите се класифицираат во две категории и тоа:

- категорија Б - раководни инспектори и

- категорија В - инспектори.

(2) Во рамките на секоја категорија од ставот (1) на овој член се утврдуваат повеќе нивоа на работни места на инспектори.

Нивоа на работни места на инспектори од категорија Б – раководни инспектори

(3) Во рамките на категоријата Б - раководни инспектори, се утврдуваат следниве нивоа на работни места на инспектори:

- Б1 - раководен инспектор од прво ниво,
- Б2 - раководен инспектор од второ ниво,
- Б3 - раководен инспектор од трето ниво и
- Б4 - раководен инспектор од четврто ниво.

(4) Раководниот инспектор од категорија Б, треба да ги исполни следниве посебни услови за работното место:

а) стручни квалификации за сите нивоа - најмалку 240 кредити стекнати според ЕКТС или завршен VII/1 степен;

б) работно искуство и тоа за:

- нивото Б1 - најмалку десет години работно искуство во областа на надлежноста на инспекциската служба, од кои најмалку пет години на работното место од нивото В1,

- нивото Б2 - најмалку осум години работно искуство во областа на надлежноста на инспекциската служба, од кои најмалку три години на работното место од нивото В1,

- нивото Б3 - најмалку шест години работно искуство во областа на надлежноста на инспекциската служба, од кои најмалку две години на работното место од нивото В1 и

- нивото Б4 - најмалку четири години работно искуство во областа на надлежноста на инспекциската служба, од кои најмалку една година на работното место од нивото В1;

в) општи работни компетенции за сите нивоа, согласно со Рамката на општи работни компетенции;

г) посебни работни компетенции за сите нивоа, да поседува потврда за познавање на компјутерски програми за канцелариско работење и

д) за сите нивоа да има лиценца за инспектор од областа на надлежноста на инспекциската служба.

Член 12

(1) Во рамките на категоријата В - инспектори се утврдуваат следниве нивоа на работни места на инспектори:

- В1 – инспектор од прво ниво,
- В2 – инспектор од второ ниво,
- В3 – инспектор од трето ниво и
- В4 – инспектор од четврто ниво.

(2) Инспектор од категоријата В треба да ги исполни следниве посебни услови за работното место:

а) стручни квалификации за сите нивоа - најмалку 240 кредити стекнати според ЕКТС или завршен VII/1 степен;

б) работно искуство и тоа за:

- нивото В1 - најмалку три години работно искуство во областа на надлежноста на инспекциската служба, од кои најмалку две години на работното место од нивото В2,

- нивото В2 - најмалку две години работно искуство во областа на надлежноста на инспекциската служба, од кои најмалку една година на работното место од нивото В3,

- нивото В3 - најмалку една година работно искуство во областа на надлежноста на инспекциската служба и

- нивото В4 - со или без работно искуство;

в) општи работни компетенции за сите нивоа, согласно со Рамката на општи работни компетенции;

г) посебни работни компетенции за сите нивоа, да поседува потврда за познавање на компјутерски програми за канцелариско работење и

д) за нивоата В1, В2 и В3 да има лиценца за инспектор од областа на надлежноста на инспекциската служба.

Член 13

(1) За инспекторите нивоата во рамките на категориите дополнително се опишуваат со звање и тоа:

- Б1 – генерален инспектор,
- Б2 - главен инспектор,
- Б3 - помошник главен инспектор,
- Б4 - виш инспектор,
- В1 - советник инспектор,
- В2 - самостоен инспектор,
- В3 - помошник инспектор и
- В4 - помлад инспектор.

Член 14

Издавањето на лиценците и обуките за стекнување со лиценца за инспектор, се спроведуваат согласно со одредбите од Законот за инспекциски надзор.

Член 15

(1) Извештајот за работа на инспекторатот за претходните шест месеци, го подготвува директорот, најдоцна до 15 јули за периодот јануари – јуни во тековната година, односно најдоцна до 15 јануари за периодот јули – декември од претходната година и се доставува на усвојување до Владата на Република Северна Македонија.

(2) Извештајот од ставот (1) на овој член, за работата на инспекторатот, најдоцна до 31 јули, односно 31 јануари, се доставува до Инспекциски совет, во електронска и хартиена форма.

(3) Извештајот од ставот (1) на овој член особено содржи:

- оценка на состојбите од аспект на законитоста на прописите,
- податоци за бројот на извршените надзори и утврдените повреди,
- податоци за донесените решенија,
- препораки за подобрување на утврдените состојби и
- други податоци од значење за работата на Инспекторатот.

(4) Годишниот извештај од ставот (1) се објавува на веб страницата на Инспекторатот.

Член 16

(1) Директорот изготвува предлог на годишна програма за работа на Инспекторатот и истиот го доставува до Инспекцискиот совет заради добивање на согласност, најдоцна до 30 септември во тековната година за следната година.

(2) Директорот ја донесува годишната програма за работа на Инспекторатот во рок од седум дена од денот на приемот на согласноста од ставот (1) на овој член, односно најдоцна до 10 декември во тековната година доколку Инспекцискиот совет не го разгледа и не достави согласност, односно забелешки во предвидениот рок.

(3) Врз основа на донесената годишна програма директорот подготвува квартални планови за работа на секој инспектор кои збирно ги доставува на разгледување до Инспекцискиот совет најдоцна две недели пред почетокот на следниот календарски квартал и тоа до 15 декември за првиот квартал од следната година, до 15 март за вториот, до 15 јуни за третиот, односно до 15 септември за четвртиот квартал во тековната година.

(4) Врз кварталните планови за работа за секој инспектор директорот задолжително го внесува бројот на планирани надзори во следните три месеци, како и степенот на сложеност на секој од надзорите.

(5) Врз основа на кварталните планови за секој инспектор директорот подготвува месечен план за работа, кој план содржи и распоред на надзори до датуми и по субјекти на надзор.

(6) Директорот најдоцна две недели од почетокот на тековниот календарски квартал за претходниот до Инспекцискиот совет збирно доставува квартални извештаи за работата на секој инспектор и тоа до 15 јануари за четвртиот квартал од претходната година, до 15 април за првиот квартал, до 15 јули за вториот, односно до 15 октомври за третиот квартал во тековната година.

(7) Директорот најдоцна до 1 март во тековната година до Инспекцискиот совет доставува годишен извештај за работата на Инспекторатот за претходната година.

IV. ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОР

Член 17

Инспекторот самостојно ги врши работите на инспекцискиот надзор и презема мерки за кои е овластен со овој и одредбите од Законот за инспекциски надзор.

Член 18

(1) Овластувањето за вршење на инспекциски надзор, инспекторот го докажува своето својство, идентитет и овластување со службена легитимација и значка.

(2) Инспекторот е должен при вршењето на инспекцискиот надзор, да ја покаже службената легитимација и значката на барање на субјектот на инспекциски надзор, да му дозволи да ја разгледа.

Член 19

Во случај на престанок на работниот однос или суспензија согласно со закон, инспекторот е должен со денот на донесување на решение за престанок на работниот однос, односно решение за суспензија да ја врати службената легитимација и значката, на директорот кој му ги издал.

Член 20

(1) Инспекцискиот надзор може да биде редовен, нередовен и контролен.

(2) При вршење на Инспекцискиот надзор согласно со овој закон, соодветно ќе се применуваат одредбите од Законот за инспекциски надзор.

Член 21

Субјектот на инспекциски надзор е должен да соработува и на барање на инспекторот да му овозможи непречен пристап до просториите, документите, електронските системи, средствата за комуникација или транспорт или кое било друго средство предмет на инспекциски надзор, како и да ја достави целокупната документација потребна за извршување на инспекцискиот надзор.

Член 22

(1) За извршениот инспекциски надзор, утврдената фактичка состојба, констатираните и утврдени неправилности и недостатоци, забелешки, изјави и други релевантни факти и околности, инспекторот составува писмен записник на местото на вршење на инспекцискиот надзор.

(2) Записникот од ставот (1) на овој член го потпишуваат инспекторот и субјектот на инспекцискиот надзор на кој му се предава еден примерок. Ако субјектот на инспекцискиот надзор одбие да го потпише записникот, инспекторот ќе ги наведе причините за одбивањето.

(3) По исклучок од ставот (1) на овој член, кога поради обемот и сложеноста на инспекцискиот надзор, неговата природа и околностите на работа, не е можно да се состави записник на местото на вршење на надзо-

рот, записникот се составува во службените простории на Инспекторатот во рок од три дена од денот на инспекцискиот надзор со образложение за причините за тоа.

(4) Примерок од записникот од ставот (3) на овој член се доставува на потпишување до субјектот на инспекциски надзор. Доколку во рок од осум дена од денот на приемот, субјектот на инспекциски надзор не се произнесе во однос на доставениот записник или не го врати потпишан, се смета дека е согласен со неговата содржина.

Член 23

(1) При вршење на инспекциски надзор, инспекторот со решение изрекува опомена и определува рок во кој субјектот на инспекциски надзор е должен да ги отстрани неправилностите и недостатоците, утврдени со записник.

(2) Доколку по истекот на рокот определен при изрекувањето на опомената од ставот (1) на овој член, инспекторот утврди дека неправилностите и недостатоците сè уште не се отстранети, со решение изрекува друга инспекциска мерка, доколку е утврдена со посебен закон, со која најсоодветно ќе се постигне целта на инспекцискиот надзор.

(3) Решението од ставовите (1) и (2) на овој член, се донесува веднаш, а најдоцна во рок од осум дена од денот на изготвувањето на записникот од членот 19 од овој закон, односно изрекување на опомената.

(4) Кога при вршењето на инспекцискиот надзор не се утврдени неправилности и други повреди на закон или друг пропис или утврдените неправилности се отстранети во текот на вршењето на инспекцискиот надзор или во рокот утврден со решението од ставот (1) на овој член, инспекторот ја запира постапката со констатација во записникот од членот 19 од овој закон.

(5) По исклучок од ставот (2) на овој член, инспекторот може да изрече инспекциска мерка со усно решение наведено во записникот од членот 19 од овој закон.

(6) Во случајот од ставот (5) на овој член, инспекторот е должен веднаш, а најдоцна во рокот утврден во ставот (3) на овој член, да донесе писмено решение за изрекување на инспекциската мерка.

Член 24

Против решението на инспекторот од членот 20 ставови 1 и 2 од овој закон, може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението, до Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.

Член 25

Ако инспекторот утврди дека постои основ за преземање на управни и други мерки, за кој е надлежен друг орган, е должен најдоцна во рок од три дена да го известува тој орган.

Член 26

(1) Правните и физичките лица, здруженија и граѓаните можат да поднесат иницијатива до Инспекторатот во врска со повредата на прописите од надлежност на Инспекторатот.

(2) Инспекторатот согласно со поднесените иницијативи од ставот 1 на овој член постапува согласно со Закон за инспекциски надзор.

V. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 27

(1) Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице ако не постапи согласно со членот 21 од овој закон.

(2) Глоба во износ од 100 до 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице на правното лице за прекршокот од ставот 1 на овој член.

(3) За прекршоците утврдени со овој закон, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.

VI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 28

Директорот на инспекторатот ќе го именува Владата на Република Северна Македонија во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 29

Инспекторатот ќе започне со работа од денот на именувањето на директорот на Инспекторатот.

Член 30

Актите за внатрешна организација и систематизација на работните места директорот ќе ги донесе најдоцна 15 дена од денот на неговото именување.

Член 31

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“, а ќе започне да се применува од 15 јануари 2020 година.

L I G J PËR INSPEKTORATIN PËR PËRDORIMIN E GJUHËVE

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Me këtë ligj rregullohen kompetencat, organizimi dhe procedurat e mbikëqyrjes inspektuese të Inspektoratit.

Neni 2

Qëllimi i këtij ligji është organizimi i sistemit efikas të mbikëqyrjes inspektuese mbi zbatimin e Amendamentit V të Kushtetutës së Republikës së Maqedonisë së Veriut, si dhe të dispozitave të Ligjit për përdorimin e gjuhëve në territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Neni 3

(1) Punët e mbikëqyrjes inspektuese nga sfera e zbatimit të Amendamentit V të Kushtetutës së Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe të dispozitave të Ligjit për përdorimin e gjuhëve, i kryen Inspektorati për Përdorimin e Gjuhëve (në tekstin e mëtejme: Inspektorati) si organ në përbërje të Ministrisë së Drejtësisë (në tekstin e mëtejme: Ministria).

(2) Inspektorati ka cilësinë e personit juridik.

Neni 4

Në procedurën gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese do të zbatohen dispozitat dhe parimet e Ligjit për procedurë të përgjithshme administrative dhe Ligjit për mbikëqyrje inspektuese, nëse me këtë ligj nuk është rregulluar ndryshe.

Përdorimi i gjuhëve dhe i alfabetëve

Neni 5

Dispozitat e Ligjit për përdorimin e gjuhëve, gjatë mbikëqyrjes inspektuese, zbatohen në mënyrë përkatëse.

II. KOMPETENCA

Neni 6

(1) Inspektorati kryen mbikëqyrje inspektuese mbi zbatimin e Amendamentit V të Kushtetutës së Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe të dispozitave të Ligjit për përdorimin e gjuhëve në territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut, nga të gjitha institucionet kompetente (në tekstin e mëtejme: subjekt i mbikëqyrjes inspektuese.)

(2) Mbikëqyrja nga paragrafi (1) i këtij neni përfshin:

- mbikëqyrje mbi zbatimin e Ligjit për përdorimin e gjuhëve në procedurat para institucioneve,
- mbikëqyrje mbi emërimet dhe vultat e institucioneve,
- mbikëqyrje mbi emrat e objekteve infrastrukture,
- mbikëqyrje mbi publikimin e ligjeve, të akteve nënligjore, vendimeve dhe shpalljeve në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut", dhe
- punë të tjera të përcaktuara me ligj, e të cilat kanë të bëjnë me zbatimin e Ligjit për përdorimin e gjuhëve.

III. ORGANIZIMI

Neni 7

(1) Inspektorati, punët në kompetencë të vet i kryen nëpërmjet:

- drejtorit të Inspektoratit (në tekstin e mëtejme: Drejtori),
- inspektorëve për mbikëqyrje mbi përdorimin e gjuhëve (në tekstin e mëtejme: Inspektorët) dhe
- të punësuarve tjerë në Inspektorat.

(2) Për kryerjen e punëve të caktuara profesionale, administrative dhe ndihmëse në kompetencë të Inspektoratit formohen forma të brendshme përkatëse organizative.

(3) Drejtori i Inspektoratit miraton akte për organizimin e brendshëm dhe sistematizimin e vendeve të punës në Inspektorat.

Neni 8

(1) Me punët e Inspektoratit udhëheq drejtori.

(2) Drejtorin e Inspektoratit e emëron dhe shkarkon Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

(3) Drejtori emërohet për periudhë kohore prej katër vitesh me të drejtë për një rizgjedhje.

(4) Drejtori i Inspektoratit zgjidhet nëpërmjet konkursit publik, i cili duhet të publikohet në së paku dy gazeta ditore, që botohen në tërë territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut, prej të cilave në një nga gazetata që botohen në gjuhën që e flasin së paku 20% e qytetarëve që flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase.

(5) Drejtor i Inspektoratit mund të emërohet personi i cili i plotëson kushtet si vijojnë:

1. ka shtetësi të Republikës së Maqedonisë së Veriut;
2. në momentin e emërimit me vendim të plotfuqishëm gjyqësor nuk i është shqiptuar dënim me burg ose sanksion për kundërvajtje ndalim për ushtrimin e profesionit, veprimtarisë ose detyrës;
3. ka fituar së paku 240 kredi sipas SETK ose shkallë e kryer VII/1;
4. ka së paku gjashtë vjet përvojë pune pas diplomimit, në fushën përkatëse;

5. posedon një nga certifikatat ose dëshmitë e pranuar ndërkombëtarisht për njohjen aktive të gjuhës angleze: - TOEFL IBT – së paku 74 pikë, IELTS (IELTS) - së paku 6 pikë, -ILEC (ILEC) (Cambridge English: Legal) – së paku niveli B2 (B2), FCE (FCE) (Cambridge English: First) – të kaluar, BULATS (BULATS) – së paku 60 pikë ose APTIS (APTIS) së paku nivelin B2 dhe

6. posedon vërtetim për njohjen aktive të programeve kompjuterike për punë në zyrë.

Neni 9

(1) Drejtori mund të shkarkohet para skadimit të mandatit për të cilin është emëruar, në pajtim me Ligjin.

Neni 10

(1) Drejtori i kryen punët si në vijim:

- 1) e koordinon dhe organizon punën e Inspektoratit;
- 2) e prezanton dhe përfaqëson Inspektoratit;
- 3) ndërmer veprime juridike në emër dhe për llogari të Inspektoratit;

4) siguron kushte për zbatimin efikas të ligjeve dhe dispozitave të cilat kanë të bëjnë me mbikëqyrjen inspektuese;

5) vendos për të drejtat dhe obligimet e të punësuarve në Inspektorat;

6) siguron kushte për përsosje profesionale dhe trajnim të specializuar të inspektorëve;

7) miraton akte për organizimin e brendshëm dhe sistematizimin e vendeve të punës në Inspektorat;

8) miraton dokumente programore dhe raportuese, duke përfshirë:

- plan strategjik të Inspektoratit,
- program vjetor për punën e Inspektoratit,
- program vjetor për trajnim të specializuar të inspektorëve,
- raport gjashtëmujor për punën e çdo inspektori,
- plan mujor për punën e çdo inspektori,
- dokumente dhe akte tjera të parashikuara me këtë ligj ose ligj tjetër;

9) siguron transparencë në punën e Inspektoratit dhe

10) kryen punë të tjera në kompetencë të Inspektoratit, në pajtim me Ligjin.

(2) Drejtorin, në mungesë të tij ose kur për shkak të sëmundjes ose për shkaqe tjera, nuk ka mundësi ta ushtrojë funksionin, e zëvendëson një nga inspektorët udhëheqës, i autorizuar nga drejtori.

Neni 11

(1) Vendet e punës të inspektorëve klasifikohen në dy kategori, si në vijim:

- Kategoria B - inspektorë udhëheqës dhe
- Kategoria V - inspektorë.

(2) Në kuadër të secilës kategori nga paragrafi (1) i këtij neni, përcaktohen më shumë nivele të vendeve të punës të inspektorëve.

Nivelet e vendeve të punës të inspektorëve të kategorisë B-inspektorë udhëheqës

(3) Në kuadër të kategorisë B - inspektorë udhëheqës, përcaktohen këto nivele të vendeve të punës të inspektorëve:

- B1 – inspektor udhëheqës i nivelit të parë,
- B2 – inspektor udhëheqës i nivelit të dytë,
- B3 – inspektor udhëheqës i nivelit të tretë dhe
- B4 – inspektor udhëheqës i nivelit të katërt.

(4) Inspektori udhëheqës i kategorisë B, për vendin e punës, duhet t'i plotësojë kushtet e posaçme si në vijim:

a) kualifikime profesionale për të gjitha nivelet - së paku 240 kredi të fituara sipas SETK ose shkallën VII/1 të mbaruar;

b) përvojë pune, si në vijim:

- për nivelin B1 - së paku dhjetë vjet përvojë pune në fushën që ka kompetencë shërbimin inspektues, prej të cilave së paku pesë vjet në vendin e punës në nivelin V1,

- për nivelin B2 - së paku tetë vjet përvojë në fushën që ka kompetencë shërbimin inspektues, prej të cilave së paku tre vjet në vendin e punës në nivelin V1,

- për nivelin B3 - së paku gjashtë vjet përvojë pune në fushën që ka kompetencë shërbimin inspektues, prej të cilave së paku dy vjet në vendin e punës në nivelin V1 dhe

- për nivelin B4 - së paku katër vjet përvojë pune në fushën që ka kompetencë shërbimin inspektues, prej të cilave së paku një vit në vendin e punës në nivelin V1;

c) kompetenca të përgjithshme pune për të gjitha nivelet, në pajtim me Kornizën për kompetenca të përgjithshme;

ç) kompetenca të veçanta pune për të gjitha nivelet, të posedojë vërtetim për njohje të programeve kompjuterike për punë në zyrë dhe

d) për të gjitha nivelet të ketë licencë inspektori nga fusha që ka kompetencë shërbimin inspektues.

Neni 12

(1) Në kuadër të kategorisë së inspektorëve – V, përcaktohen këto nivele të vendeve të punës të inspektorëve:

- V1 - inspektor i nivelit të parë,
- V2 - inspektor i nivelit të dytë,
- V3 – inspektor i nivelit të tretë dhe
- V4 – inspektor i nivelit të katërt.

(2) Inspektori i kategorisë V duhet t'i plotësojë këto kushte të veçanta për vendin e punës:

a) kualifikime profesionale për të gjitha nivelet – së paku 240 kredi të fituara sipas SETK ose shkallën VII/1 të mbaruar;

b) përvojë pune, si në vijim:

- për nivelin V1 – së paku tre vjet përvojë pune në fushën që ka kompetencë shërbimin inspektues, prej të cilave dy vjet në vendin e punës të nivelit V2,

- për nivelin V2 - së paku dy vjet përvojë pune në fushën që ka kompetencë shërbimin inspektues, prej të cilave një vit në vendin e punës të nivelit V3,

- për nivelin V3 - së paku një vit përvojë pune në fushën që ka kompetencë shërbimin inspektues dhe

- për nivelin V4 – me ose pa përvojë pune;

c) kompetenca të përgjithshme të punës për të gjitha nivelet, në pajtim me Kornizën e kompetencave të përgjithshme të punës;

ç) kompetenca të veçanta pune për të gjitha nivelet, të posedojë vërtetim për njohjen e programeve kompjuterike për punë në zyrë dhe

d) për nivelet V1, V2 dhe V3 të ketë licencë për inspektor nga fusha që ka kompetencë shërbimin inspektues.

Neni 13

(1) Për inspektorët, nivelet në kuadër të kategorive në mënyrë plotësuese përshkruhen me titull, si në vijim:

- B1 - inspektor i përgjithshëm,
- B2 - kryeinspektor,
- B3 – ndihmës kryeinspektor,
- B4 - inspektor i lartë,
- V1 – inspektor këshilltar,
- V2 – inspektor i pavarur,
- V3 – ndihmësinsektor dhe
- V4 – inspektor i ri.

Neni 14

Lëshimi i licencave dhe trajnimet për pajisje me licenca për inspektor, zbatohen në pajtim me dispozitat e Ligjit për mbikëqyrje inspektuese.

Neni 15

(1) Raportin për punën e Inspektoratit për gjashtë muajt paraprakë, e përgatit drejtori, më së voni deri më 15 korrik për periudhën janar-qershor në vitin rrjedhës, përkatësisht më së voni deri më 15 janar për periudhën korrik-dhjetor nga viti paraprak, dhe dorëzohet për miratim në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

(2) Raporti nga paragrafi (1) i këtij neni, për punën e Inspektoratit, më së voni deri më 31 korrik përkatësisht 31 janar, i dorëzohet Këshillit Inspektues, në formë elektronike dhe në formë të shkruar.

(3) Raporti nga paragrafi (1) i këtij neni, veçanërisht përmban:

- vlerësim të gjendjeve nga aspekti i ligjshmërisë së akteve,
 - të dhëna për numrin e mbikëqyrjeve të kryera dhe shkeljeve të konstatuara,
 - të dhëna për aktvendime të miratuara,
 - rekomandime për përmirësimin e gjendjeve të konstatuara dhe
 - të dhëna të tjera me rëndësi për punën e Inspektoratit.
 (4) Raporti vjetor nga paragrafi (1) shpallet në ueb faqen e Inspektoratit.

Neni 16

(1) Drejtori përgatit propozim-programin vjetor për punën e Inspektoratit dhe të njëjtin e dorëzon në Këshillin Inspektues për marrje të pëlqimit, më së voni deri më 30 shtator në vitin rrjedhës për vitin e ardhshëm.

(2) Drejtori e miraton planin vjetor për punën e Inspektoratit në afat prej shtatë ditësh nga dita e marrjes së pëlqimit nga paragrafi (1) i këtij neni, përkatësisht më së voni deri më 10 dhjetor të vitit rrjedhës, nëse Këshilli Inspektues nuk e shqyrton dhe nuk e dorëzon pëlqimin, përkatësisht vërejtjet në afatin e paraparë.

(3) Në bazë të programit të miratuar vjetor, drejtori përpilon plane tremujore për punën e secilit inspektor të cilat në formë të përmbledhur i parashtron për shqyrtim në Këshillin Inspektues, më së voni dy javë para fillimit të tremujorit të ardhshëm kalendarik dhe atë deri më 15 dhjetor për tremujorin e parë të vitit të ardhshëm, deri më 15 mars për të dytin, deri më 15 qershor për të tretin, përkatësisht deri më 15 shtator për tremujorin e katërt në vitin rrjedhës.

(4) Në planet tremujore për punën e secilit inspektor, drejtori detyrimisht e shënon numrin e mbikëqyrjeve të planifikuara në tre muajt e ardhshëm, si dhe shkallën e kompleksitetit të secilës prej mbikëqyrjeve.

(5) Në bazë të planeve tremujore për secilin inspektor, drejtori përpilon plan mujor për punë, plan i cili përmban edhe orar të mbikëqyrjeve deri në data dhe sipas subjekteve të mbikëqyrjes.

(6) Drejtori, më së voni dy javë nga fillimi i tremujorit rrjedhës kalendarik për atë paraprak në Këshillin Inspektues, në formë të përmbledhur parashtron raporte tremujore për punën e secilit inspektor dhe atë, deri më 15 janar për tremujorin e katërt të vitit paraprak, deri më 15 prill për tremujorin e parë, deri më 15 korrik për të dytin, përkatësisht deri më 15 tetor për tremujorin e tretë në vitin rrjedhës.

(7) Drejtori më së voni deri më 1 mars të vitit rrjedhës në Këshillin Inspektues parashtron raport vjetor për punë të Inspektoratit për vitin paraprak.

IV. MBIKËQYRJA INSPEKTUESE

Neni 17

Inspektori në mënyrë të pavarur i kryen punët e mbikëqyrjes inspektuese dhe merr masa për të cilat është i autorizuar me këtë Ligj dhe dispozitat e Ligjit për mbikëqyrje inspektuese.

Neni 18

(1) Inspektori, cilësinë e tij, identitetin dhe autorizimin për kryerje të mbikëqyrjes inspektuese e dëshmon me legjitimacion zyrtar dhe distinktiv.

(2) Inspektori, gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese, është i obliguar ta tregojë legjitimacionin zyrtar dhe distinktivin, e me kërkesë të subjektit të mbikëqyrjes inspektuese, t'i lejojë ta shohë.

Neni 19

Në rast të pushimit të marrëdhënies së punës ose suspendimit në pajtim me Ligjin, inspektori është i detyruar me ditën e miratimit të aktvendimit për pushim të

marrëdhënies së punës, përkatësisht aktvendimit për suspendim, t'ia kthejë legjitimacionin zyrtar dhe distinktivin drejtorit që ia ka lëshuar.

Neni 20

(1) Mbikëqyrja inspektuese mund të jetë e rregullt, e jashtëzakonshme dhe kontrolluese.

(2) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese në pajtim me këtë ligj, në mënyrë përkatëse do të zbatohen dispozitat e Ligjit për mbikëqyrje inspektuese.

Neni 21

Subjekti i mbikëqyrjes inspektuese është i obliguar të bashkëpunojë dhe me kërkesë të inspektorit t'i mundësojë qasje të papenguar në hapësirat, dokumentet, sistemet elektronike, mjetet për komunikim ose transport ose cilido mjet tjetër, objekt të mbikëqyrjes inspektuese, si dhe ta dorëzojë dokumentacionin e plotë të nevojshëm për kryerje të mbikëqyrjes inspektuese.

Neni 22

(1) Për mbikëqyrjen e kryer inspektuese, gjendjen e konstatuar faktike, parregullsitë dhe mangësitë e konstatuara, vërejtjet, deklaratat dhe faktet dhe rrethanat tjera relevante, inspektori përpilon procesverbal me shkrim në vendin e kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese.

(2) Procesverbalin nga paragrafi (1) i këtij neni, e nënshkruajnë inspektori dhe subjekti i mbikëqyrjes inspektuese të cilit i dorëzohet një ekzemplar. Nëse subjekti i mbikëqyrjes inspektuese refuzon ta nënshkruajë procesverbalin, inspektori do t'i shënojë shkaqet e refuzimit.

(3) Me përjashtim të paragrafit (1) të këtij neni, kur për shkak të vëllimit dhe ndërlikueshmërisë së mbikëqyrjes inspektuese, natyrës dhe rrethanave të tij të punës, nuk ka mundësi të përpilojë procesverbal në vendin e kryerjes së mbikëqyrjes, procesverbali përpilohet në hapësirat zyrtare të Inspektoratit në afat prej tri ditësh nga dita e mbikëqyrjes inspektuese me arsyetim për shkaqet për këtë.

(4) Ekzemplar i procesverbalit nga paragrafi (3) i këtij neni i dorëzohet për nënshkrim subjektit të mbikëqyrjes inspektuese. Nëse në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit, subjekti i mbikëqyrjes inspektuese nuk prononcohet në lidhje me procesverbalin e dorëzuar ose nuk e kthen të nënshkruar, konsiderohet se është pajtuar me përmbajtjen e tij.

Neni 23

(1) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese, inspektori me aktvendim shqipton vërejtje dhe cakton afat në të cilin subjekti i mbikëqyrjes inspektuese është i obliguar t'i mënjanojë parregullsitë dhe mangësitë, të përcaktuara me procesverbal.

(2) Nëse pas skadimit të afatit të caktuar gjatë shqiptimit të vërejtjes nga paragrafi (1) i këtij neni, inspektori konstaton se parregullsitë dhe mangësitë ende nuk janë mënjeluar, me aktvendim shqipton masë tjetër inspektuese, nëse është përcaktuar me ligj të veçantë, me të cilën do të arrihet në mënyrë më adekuate qëllimi i mbikëqyrjes inspektuese.

(3) Aktvendimi nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, miratohet menjëherë, e më së voni në afat prej tetë ditësh nga dita e përgatitjes së procesverbalit nga neni 19 i këtij ligji, përkatësisht shqiptimi i vërejtjes.

(4) Kur gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese nuk janë konstatuar parregullsi dhe shkelje tjera të Ligjit ose rregullativës tjetër, apo parregullsitë e përcaktuara janë mënjeluar gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese ose në afatin e përcaktuar me aktvendimin nga paragrafi (1) i këtij neni, inspektori e ndërpret procedurën me konstatim në procesverbalin nga neni 19 i këtij ligji.

(5) Ме прџасhtим nga paragrafi (2) i këtij neni, inspektoriot mund të shqiptojë masë inspektuese me aktvendim me gojë të shënuar në procesverbalin nga neni 19 i këtij ligji.

(6) Në rastin nga paragrafi (5) i këtij neni, inspektoriot është i detyruar që menjëherë, e më së voni në afatin e përcaktuar në paragrafin (3) të këtij neni, të miratojë aktvendim me shkrim për shqiptim të masës inspektuese.

Neni 24

Kundër aktvendimit të inspektoriot nga neni 20 paragrafët 1 dhe 2 të këtij ligji, mund të parashtrohet ankesë në afat prej 15 ditësh nga dita e marrjes së aktvendimit në Komisionin Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë.

Neni 25

Nëse inspektoriot konstaton se ekziston bazë për ndërmarrjen e masave administrative dhe masave tjera, për të cilën është kompetent një organ tjetër, është i detyruar që më së voni në afat prej tri ditësh ta njoftojë atë organ.

Neni 26

(1) Personat juridikë dhe fizikë, shoqatat dhe qytetarët mund të parashtrojnë iniciativë të Inspektoratit në lidhje me shkeljen e rregullave me kompetencë të Inspektoratit.

(2) Inspektoratit në pajtim me iniciativat e parashtruara nga paragrafi 1 i këtij neni vepron në pajtim me Ligjin për mbikëqyrje inspektuese.

V. DISPOZITA KUNDËRVAJTËSE

Neni 27

(1) Gjобë në shumë prej 300 deri në 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit juridik nëse nuk vepron në pajtim me nenin 21 të këtij ligji.

(2) Gjобë në shumë prej 100 deri në 200 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit përgjegjës të personit juridik për kundërvajtjen nga paragrafi 1 i këtij neni.

(3) Për kundërvajtjet e përcaktuara me këtë ligj, procedurë për kundërvajtje mban dhe sanksion për kundërvajtje shqipton gjykata kompetente.

VI. DISPOZITA KALIMTARE DHE PËRFUNDITMARE

Neni 28

Drejtorin e Inspektoratit do ta emërojë Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut në afat prej tre muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 29

Inspektoratit do të fillojë me punë nga dita e emërimit të drejtorit të Inspektoratit.

Neni 30

Aktet për organizimin e brendshëm dhe sistematizim të vendeve të punës drejtorit do t'i miratojë më së voni 15 ditë nga dita e emërimit të tij.

Neni 31

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e publikimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut", ndërsa do të fillojë të zbatohet nga 15 janari 2020.

3449.

Vrз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА САНКЦИИТЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за извршување на санкциите, што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 21 октомври 2019 година.

Бр. 08-5591/1
21 октомври 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р Talat Xhaferi, с.р.

З А К О Н

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА САНКЦИИТЕ

Член 1

Во Законот за извршување на санкциите („Службен весник на Република Северна Македонија" број 99/19), во членот 29 став (2) алинејата 4 се менува и гласи:

„- донесува правилници, решенија, наредби, упатства, планови, програми и други видови на акти од областа на извршувањето на санкциите.“

Член 2

Во член 37 ставот (1) се менува и гласи:

„(1) Во установите може да се основаат посебни одделенија за осудени лица странски државјани и за лица без државјанство.“

Ставот (3) се менува и гласи:

„(3) Во установите може да се основаат одделенија за осудени лица со висок и многу висок безбедносен ризик.“

Член 3

Во членот 46 по ставот 1 се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Во оваа установа се извршува и казна затвор до една година спрема осудени лица за кривични дела извршени во поврат.“

Член 4

Во членот 48 по ставот (2) се додаваат два нови ставови (3) и (4), кои гласат:

„(3) Во установите може да се врши видео надзор.

(4) Начинот и условите за вршење на видео надзорот со акт ги уредува директорот на Управата.“

Член 5

Во членот 59 по ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) Начинот на постапување на Министерството за внатрешни работи во врска со ставот (2) на овој член, со општ акт го пропишува министерот за правда во согласност со министерот за внатрешни работи.“

Член 6

Во членот 63 став (2) точка а) по зборот „степен“ се става точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Член 7

Во членот 65 став (2) точка а) наместо зборовите: „180 кредити стекнати според ЕКТС“ се заменуваат со зборовите: „180 или 240 кредити стекнати според ЕЦВЕТ или МКСОО“.

Член 8

Во членот 98 по ставот (2) се додаваат два нови ставови (3) и (4), кои гласат:

„(3) Додатокот на плата за ноќна работа по час се вреднува во износ од 35% од износот на основната плата по час.

(4) Додатокот на плата за работа во смени по час се вреднува во износ од 5% од износот на основната плата по час.“.

Ставовите (3), (4), (5) и (6) стануваат ставови (5), (6), (7) и (8).

Член 9

Во членот 123 став (5) алинејата б се брише.

Алинејата 7 се менува и гласи:

„- поради исполнување на условите за пензија, установата му го прекине договорот за вработување на припадникот на затворската полиција по сила на закон, со навршување на 40 години пензиски стаж на вработениот, без оглед на неговите години на возраст. Старосната пензија се утврдува во висина од 80% од просечната месечна нето плата што припадникот на затворската полиција ја остварил во текот на најповолните десет години од пензискиот стаж.“.

Член 10

Во членот 220 став (1) алинејата 2 се брише.

Член 11

Во членот 222 по ставот (4) се додава нов став (5), кој гласи:

„(5) Примерок од решението од ставот (2) на овој член, Управата му доставува на судијата за извршување на санкциите.“.

Член 12

Во членот 224 став (6) зборовите: „ставовите (1) и (2)“ се заменуваат со зборовите: „став (1) точка 1“.

Член 13

Членот 234 се менува и гласи:

„(1) Дисциплинската казна - ограничување на доделување на погодности до три месеци може да се изрече само ако осуденото лице ги злоупотребило дадените погодности.

(2) Дисциплинската казна - упатување во самица од три до 14 дена со или без право на работа, може да се изрече само за потешки повреди на дисциплината.“.

Член 14

Во членот 240 став (3) зборовите: „во рок од 48 часа“ се заменуваат со зборовите: „во рок од пет работни денови“.

Член 15

Во членот 253 ставовите (1) и (2) се менуваат и гласат:

„(1) Пред одлучувањето за условниот отпуст првостепениот суд ги има во предвид писмениот извештај и мислењето на матичниот воспитувач во казнено поправната установа врз основа на кои е даден предлогот за условен отпуст. Во случај кога до судот е подне-

сено барање за условен отпуст надлежниот суд може да побара од казнено поправната установа каде што осуденото лице ја издржува казната затвор да достави извештај за однесувањето на осуденото лице во текот на издржувањето на казната затвор и основаноста на поднесеното барање за условен отпуст. Надлежниот суд бара дополнителни податоци од казнено поправната установа каде што осуденото лице ја издржува казната затвор, а може да се сослуша и осуденото лице и да се побара мислење од матичниот воспитувач на осуденото лице, судијата за извршување на санкциите за околности што се однесуваат на личноста на осуденото лице, неговото поведение за време на издржувањето на казната, извршувањето на работните обврски и за други околности од кои може да се заклучи дали е постигната целта на казнувањето и особено дали осуденото лице во иднина нема да врши кривични дела.

(2) Предлогот на директорот на установата го застапува и го образложува матичниот воспитувач во установата каде што осуденото лице ја издржува казната затвор.“.

Член 16

Во членот 254 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Судот ќе го отповика условниот отпуст по добиено известување од казнено поправната установа доколку осуденото лице во периодот до неговото условно отпуштање стори една или повеќе потешки дисциплински повреди во казнено поправната установа.“.

Член 17

Во членот 413 зборот „три“ се заменува со зборот „шест“.

Член 18

По членот 415 се додава нов член 415-а, кој гласи:

„Член 415-а

Сите постапки за вработување и унапредување во казнено поправните и воспитно поправните установи кои се предвидени согласно со единствениот Годишен план за вработување за 2019 година на Управата за извршување на санкциите и казнено поправните и воспитно поправните установи, ќе се спроведат согласно со Законот за извршување на санкциите („Службен весник на Република Македонија“ број 2/2006, 57/10, 170/13, 43/14, 166/14, 33/15, 98/15, 11/16, 21/18 и 209/18)“.

Член 19

По членот 415-а се додава нов член 415-б, кој гласи:

„Член 415-б

Припадниците на затворската полиција ќе го задржат звањето кое го имаат стекнато во согласност со Законот за извршување на санкциите („Службен весник на Република Македонија“ број 2/2006, 57/10, 170/13, 43/14, 166/14, 33/15, 98/15, 11/16, 21/18 и 209/18), доколку со нивното работно искуство не ги исполнуваат условите кои ги предвидува Законот за извршување на санкциите („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 99/19)“.

Член 20

По членот 415-б се додава нов член 415-в, кој гласи:

„Член 415-в

Условите пропишани во членот 9 од овој закон, ќе се применуваат и при утврдувањето на старосната пензија на припадниците на затворската полиција на кои

им се прекинати договорите за вработување по сила на закон со навршување на 40 години пензиски стаж, во периодот од стапувањето во сила на Законот за извршување на санкциите („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 99/19) до стапувањето во сила на Законот за изменување и дополнување на Законот за извршување на санкциите.

Член 21

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

LI GJ PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR EKZEKUTIMIN E SANKSIONEVE

Neni 1

Në Ligjin për ekzekutimin e sanksioneve (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut” numër 99/19), në nenin 29 paragrafi (2) alineja 4 ndryshohet si vijon:

“- miraton rregullore, aktvendime, urdhra, udhëzime, plane, programe dhe lloje tjera të akteve nga sfera e ekzekutimit të sanksioneve.”.

Neni 2

Në nenin 37 paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

“(1) Në institucione mund të themelohen seksione të veçanta për persona të gjykuar shtetas të huaj dhe për persona pa shtetësi.”.

Paragrafi (3) ndryshohet si vijon:

“(3) Në institucione mund të themelohen seksione për persona të gjykuar me rrezik të sigurisë së lartë dhe shumë të lartë.”.

Neni 3

Në nenin 46 pas paragrafit 1 shtohet paragrafi i ri (2), si vijon:

“(2) Në këtë institucion kryhet edhe dënim me burg deri në një vit ndaj personave të gjykuar për vepra penale të kryera në përsëritje.”.

Neni 4

Në nenin 48 pas paragrafit (2) shtohen dy paragrafë të rinj (3) dhe (4), si vijojnë:

“(3) Në institucione mund të kryhet video mbikëqyrje.

(4) Mënyrën dhe kushtet për kryerjen e video mbikëqyrjes me akt i rregullon drejtori i Drejtorisë.”.

Neni 5

Në nenin 59 pas paragrafit (3) shtohet paragrafi i ri (4), si vijon:

“(4) Mënyrën e veprimit të Ministrisë së Punëve të Brendshme në lidhje me paragrafin (2) të këtij neni, me akt të përgjithshëm e përcakton ministri i Drejtësisë në pajtim me ministrin e Punëve të Brendshme.”.

Neni 6

Në nenin 63 paragrafi (2) pika a) pas fjalës “shkallë” vihet pikë, ndërsa fjalët deri në fund të fjalisë shlyhen.

Neni 7

Në nenin 65 paragrafi (2) pika a) fjalët: “180 kredi të fituara sipas SETK” zëvendësohen me fjalët: “180 ose 240 kredi të fituara sipas ECVET ose SMKAP”.

Neni 8

Në nenin 98 pas paragrafit (2) shtohen dy paragrafë të rinj (3) dhe (4), si vijojnë:

“(3) Shtesa e rrogës për punë nate për orë vlerësohet në shumë prej 35% nga shuma e rrogës themelore për orë.

“(4) Shtesa e rrogës për punë me ndërrime për orë vlerësohet në shumë prej 5% nga shuma e rrogës themelore për orë.”.

Paragrafët (3), (4), (5) dhe (6), bëhen paragrafë (5), (6), (7) dhe (8).

Neni 9

Në nenin 123 paragrafi (5) alineja 6 shlyhet.

Alineja 7 ndryshohet si vijon:

“- për shkak të plotësimit të kushteve për pension, institucioni ia ndërpret marrëveshjen për punësim pjesëtarit të policisë së burgut me fuqi të ligjit, me mbushjen e 40 viteve stazhi pensional të të punësuarit, pa marrë parasysh vitet e tij të moshës. Pensioni i pleqërisë përcaktohet në lartësi prej 80% nga rroga mesatare mujore neto që pjesëtari i policisë së burgut e ka realizuar gjatë dhjetë viteve më të volitshme të stazhit pensional.”.

Neni 10

Në nenin 220 paragrafi (1) alineja 2 shlyhet.

Neni 11

Në nenin 222 pas paragrafit (4) shtohet paragrafi i ri (5), si vijon:

“(5) Ekzemplar të aktvendimit nga paragrafi (2) i këtij neni, Drejtorja i dorëzon gjykatësit për ekzekutimin e sanksioneve.”.

Neni 12

Në nenin 224 paragrafi (6) fjalët: “paragrafët (1) dhe (2)” zëvendësohen me fjalët: “paragrafi (1) pika 1”.

Neni 13

Neni 234 ndryshohet si vijon:

“(1) Dënimi disiplinor – kufizim i ndarjes së privilegjeve deri në tre muaj mund të shqiptohet vetëm nëse personi i gjykuar i ka keqpërdorur privilegjet e dhëna.

(2) Dënimi disiplinor – dërgim në qeli nga tri deri në 14 ditë me ose pa të drejtë pune, mund të shqiptohet vetëm për shkelje më të rënda të disiplinës.”.

Neni 14

Në nenin 240 paragrafi (3) fjalët: “në afat prej 48 orësh” zëvendësohen me fjalët: “në afat prej pesë ditësh pune”.

Neni 15

Në nenin 253 paragrafët (1) dhe (2) ndryshohen si vijojnë:

“(1) Para vendosjes për lirim me kusht gjykata e shkallës së parë i ka parasysh raportin me shkrim dhe mendimin e edukatorit amë në institucionin përmirësues ndëshkues në bazë të të cilëve është dhënë propozimi për lirim me kusht. Në rast kur në gjykatë është parashtruar kërkesë për lirim me kusht, gjykata kompetente mund të kërkojë nga institucioni përmirësues ndëshkues ku personi i gjykuar e vuan dënimin me burg, të dorëzojë raport për sjelljen e personit të gjykuar gjatë vuajtjes së dënimit me burg dhe bazën e kërkesës së parashtruar për lirim me kusht. Gjukata kompetente kërkon të dhëna plotësuese nga institucioni përmirësues ndëshkues ku personi i dënuar e vuan dënimin me burg, e mund të dëgjojë edhe personi i gjykuar dhe të kërkojë mendim nga edukatori amë i personit të gjykuar, gjykatësi për ekzekutimin e sanksioneve për rrethanat që kanë të bëjnë me personalitetin e personit të gjykuar, sjelljen e tij gjatë kohës së vuajtjes së dënimit, realizimin e detyrave të punës dhe për rrethana të tjera nga të cilat mund të konstatohet nëse është arritur qëllimi i dënimit dhe posaçërisht nëse personi i gjykuar në të ardhmen nuk do të kryejë vepra penale.

(2) Propozimin e drejtorit të institucionit e përfaqëson dhe arsyeton edukatori амë në institucionin ku personi i gjykuar e vuan дënimin me burg."

Neni 16

Në nenin 254 pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3), si vijon:

"(3) Gjykata do ta revokojë lirimин me kusht pas marrjes së njoftimit nga institucioni пërmirësues ndëshkues nëse personi i дënuar në periudhën deri në lirimин e tij me kusht, kryen një ose më shumë shkelje disiplinore më të rënda në institucionin пërmirësues ndëshkues."

Neni 17

Në nenin 413 fjala "tre" zëvendësohet me fjalën "gjashtë".

Neni 18

Pas nenit 415 shtohet nen i ri 415-a, si vijon:

"Neni 415-a

Të gjitha procedurat për punësim dhe avancim në institucionet ndëshkuese пërmirësuese dhe institucionet edukuese пërmirësuese të cilat janë paraparë në pajtim me Planin unik vjetor për punësim për vitin 2019 të Drejtorisë për Ekzekutimin e Sanksioneve dhe institucioneve пërmirësuese ndëshkuese dhe institucioneve edukuese пërmirësuese, do të zbatohen në pajtim me Ligjin për ekzekutimin e sanksioneve ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 2/2006, 57/10, 170/13, 43/14, 166/14, 33/15, 98/15, 11/16, 21/18 dhe 209/18)".

Neni 19

Pas nenit 415-a shtohet nen i ri 415-b, si vijon:

"Neni 415-b

Pjesëtarët e policisë së burgut do ta mbajnë titullin të cilin e kanë marrë në pajtim me Ligjin për ekzekutimin e sanksioneve ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 2/2006, 57/10, 170/13, 43/14, 166/14, 33/15, 98/15, 11/16, 21/18 dhe 209/18), nëse me përvojën e tyre të punës nuk i plotësojnë kushtet të cilat i parashihet Ligji për ekzekutimin e sanksioneve ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" numër 99/19)".

Neni 20

Pas nenit 415-b shtohet nen i ri 415-v, si vijon:

"Neni 415-v

Kushtet e përcaktuara në nenin 9 të këtij ligji, do të zbatohen edhe gjatë përcaktimit të pensionit të pleqërisë të pjesëtarëve të policisë së burgut të cilëve u janë ndërprerë marrëveshjet për punësim me fuqinë e ligjit me mbushjen e 40 viteve stazhi pensional, në periudhën nga hyrja në fuqi e Ligjit për ekzekutimin e sanksioneve ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" numër 99/19) deri në hyrjen në fuqi të Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për ekzekutimin e sanksioneve.

Neni 21

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".

3450.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВОЗДУХОПЛОВСТВО

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за воздухопловство, што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 21 октомври 2019 година.

Бр. 08- 5593/1
21 октомври 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi**, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВОЗДУХОПЛОВСТВО

Член 1

Во Законот за воздухопловство („Службен весник на Република Македонија“ број 14/2006, 24/2007, 103/2008, 67/10, 24/12, 80/12, 155/12, 42/14, 97/15, 152/15, 27/16, 31/16 и 64/18), во членот 1 ставови (1), (2) и (3) и во членот 2 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 2

Во членот 2-а алинејата 3 се менува и гласи:
„-истражувањето на воздухопловни несреќи, сериозни инциденти, инциденти и настани се врши согласно со прописот од членот 3 став (4) од овој закон со кој се пропишуваат мерките, начинот и условите за спроведување на ЕУ и меѓународните стандарди, препорачаните практики и нормативи уредени со Регулативата 996/2010 на Европскиот парламент и Советот од 20 октомври 2010 година, истражување и спречување на несреќи и инциденти во цивилното воздухопловство и укинувајќи ја Директивата 94/56/ЕЗ која е преземена со Анексот I на Мултилатералната спогодба за основање на Европска заедничка воздухопловна област („Службен весник на Република Македонија“ број 27/2007 и 98/2009), (во натамошниот текст: Регулативата 996/2010)“.

Алинејата 4 се менува и гласи:

„-пријавувањето на несреќи, сериозни инциденти, инциденти и настани се врши согласно со прописот од членот 3 став (4) од овој закон со кој се пропишуваат мерките, начинот и условите за спроведување на ЕУ и меѓународните стандарди, препорачаните практики и нормативи уредени со Регулативата 376/2014 на Европскиот парламент и Советот од 3 април 2014 година за пријавување, анализа и последователно постапување во врска со настани во цивилното воздухопловство, со која се изменува Регулативата 996/2010 и се укинува Директивата 2003/42/ЕЗ на Европскиот парламент и Советот и Регулативите ЕЗ бр.1321/2007 и ЕЗ бр.1330/2007 на Комисијата која е преземена со Анексот I на Мултилатералната спогодба за основање на Европска заедничка воздухопловна област („Службен весник на Република Македонија“ број 27/2007 и 98/2009), (во натамошниот текст: Регулативата 376/2014)“.

Член 3

Во членот 3 став (4) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 4

Во член 4 точката 1 се менува и гласи:

„1. „Аеродром“ е определена копнена површина или површина на вода (вклучувајќи ги и сите објекти, инсталации и опрема) наменета за користење, во целост или делумно, за слетување, полетување и движење по површина на воздухоплов;”.

Во точката 3 зборовите: „Аеродромски услуги“ се заменуваат со зборовите: „Услуги на аеродром“, а по зборовите: „даваат на“ се додаваат зборовите: „корисниците на“.

Во точките 29 и 43 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Точката 46 се менува и гласи:

„46. „Несреќа“ е настан поврзан со работата на воздухоплов кој во случај на воздухоплов со екипаж се случува во периодот кога кое било лице се качува во воздухопловот со намера да лета па се до времето кога сите овие лица се симнале или во случај на воздухоплов без екипаж, се случува во периодот од моментот кога воздухопловот е подготвен за движење заради летање до моментот кога запира на крајот на летот, а неговиот примарен погонски систем е исклучен, во кој период:

а) некое лице е смртно или сериозно повредено како резултат на:

- неговиот престој во воздухопловот или
- директен контакт со кој било дел од воздухопловот, вклучувајќи ги и деловите кои се откачиле од авионот или
- директно изложување на издувниот млаз на моторите,

освен кога повредите се од вообичаени причини, се самонанесени или се нанесени од страна на други лица или кога повредите се нанесени на „слепи патници“ кои се кријат вон зоните кои вообичаено им стојат на располагање на патниците и екипажот или

б) воздухопловот претрпува оштетување или структурно уништување кое:

- неповолно влијае врз цврстината на конструкцијата, перформансите или карактеристиките на летањето на воздухопловот и
- нормално би барало голема поправка (ремонт) или замена на оштетениот составен дел,

освен во случај на дефект или оштетување на моторите, кога оштетувањето е ограничено на еден мотор (вклучувајќи ги и неговите заштитни обвивки (капотажии) или додатоци) или на оштетување кое е ограничено на елисите, врвовите на крилјата, антените, сондите, лопатките, гумите на тркалата, кочниците, тркалата, аеродинамичната оплата на моторот, плочите, вратите на стојниот трап, предните стакла, обвивката на воздухопловот (како малите вдлабнатини или дупки) или помали оштетувања на краковите на главниот ротор, краковите на роторот на опашката, стојниот трап, како и оштетувања предизвикани од град или судари со птици (вклучувајќи и дупки на радиолокаторот) или

в) воздухопловот исчезнува или е целосно недостапен.“.

Во точката 55-а зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Точката 57 се менува и гласи:

„57. „Патека за возење (Taxiway)“ е дефинирана патека на аеродром на земја, одредена за возење по земја на воздухопловите со намера да обезбеди врска помеѓу еден дел со друг дел од аеродромот, вклучувајќи ја:

а) Линијата на патеката за возење за запирање на воздухопловите (Aircraft stand taxi lane). Дел од платформа определен како патека за возење одредена да им обезбеди пристап на воздухопловите само до местата за паркирање.

б) Патека за возење на платформа (Apron taxiway). Дел од системот на патеката за возење лоциран на платформа одредена да обезбеди директна рута за возење по земја преку платформата.

в) Патеката за возење за брз излез (Rapid exit taxiway). Патека за возење поврзана со полетно-слетната патека под остар агол одредена да им овозможи на авионите кои слетуваат да свртат со поголеми брзини од оние кои се постигнуваат на друг излез од патека за возење, на кој начин се сведува на минимум времето на престој на полетно-слетната патека.“.

Во точките 65 и 67 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

По точката 81 се додаваат две нови точки 81-а и 81-б, кои гласат:

„81-а. „Регулиран агент“ е агент, шпедитер или кој било друг субјект кој има деловни врски со оператор и кој обезбедува безбедносни контроли кои се прифатени или ги бара надлежниот орган во однос на товар или пошта;

81-б. „Познат испраќач“ е испраќач на товар или пошта за своја сопствена сметка и чии процедури ги исполнуваат општите правила и стандарди за обезбедување доволни за да се дозволи превоз на товар или пошта со кој било воздухоплов.“.

Член 5

Во членот 5 став (3) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 6

Во член 6 став (1) во точките б) и в) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Во ставот (2) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“, а зборот „пет“ се заменува со бројот „10“.

Член 7

Во членот 7 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Агенцијата ги извршува надлежностите предвидени со ЕУ прописите и меѓународните воздухопловни стандарди и препорачани практики во својство на надлежна воздухопловна власт за регулирање, лиценцирање, сертификација и надзор во воздухопловството во Република Северна Македонија.“.

Ставот (3) станува став (4).

Во ставот (4) кој станува став (5) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Ставот (5) станува став (6).

Ставот (6) кој станува став (7) се менува и гласи:

„(7) Организацијата и работењето на Агенцијата поблиску се уредува со Статутот на Агенцијата кој особено содржи одредби за:

- седиште на Агенцијата,
- ознака, односно лого на Агенцијата,
- изработка и употреба на печати на Агенцијата,
- начинот на застапување на Агенцијата,
- внатрешна организација на Агенцијата,
- начин на именување и разрешување на директорот на Агенцијата,
- обврска за вработените во однос на чување на доверливост на податоците,

- степен на тајност на актите, документите и други податоци поврзани со работењето на Агенцијата и
- други одредби од значење за работењето на Агенцијата.”.

Ставовите (7) и (8) стануваат ставови (8) и (9).

Член 8

Во членот 7-а став (2) зборовите: „Република Македонија” се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија”.

Член 9

Во членот 7-б став (1) во алинеите 1 и 4 зборовите: „Република Македонија” се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија”.

По алинејата 4 се додаваат две нови алинеи 5 и 6, кои гласат:

„- спроведува постапка за пристап на давателите на услуги на аеродром на пазарот на услуги на аеродром на трети лица,

- одобрува изземања, исклучоци и отстапувања од примената на прифатените меѓународни стандарди и препорачани практики кога е тоа предвидено со нив.”.

Алинејата 8 се менува и гласи:

„-води постапка и/или донесува управни акти за издавање, продолжување, обновување, ограничување, промена, суспендирање, повлекување и/или пренос на дозволи, овластувања, уверенија, одобренија, согласности и други управни акти утврдени со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон, како и евиденција на истите.”.

Алинејата 14 се менува и гласи:

„- изготвува и/или препорачува литература од областа на воздухопловството и упатства за субјектите на воздухопловната индустрија и”.

Во ставот (2) по зборовите: „основа на овој закон и/или”, се додаваат зборовите: „Регулатива (ЕУ) број 2018/1139 на Европскиот парламент и на Советот од 4 јули 2018 година, за заеднички правила во областа на цивилно воздухопловство и за основање на Агенција на Европската Унија за безбедност на воздухопловството со која е укината”.

Член 10

Во членот 7-в се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Обрасците на барањата, формата, содржината и евиденцијата на уверенијата, дозволите, одобренијата, согласностите и другите управни акти предвидени со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон, како и постапката за нивно издавање, продолжување, обновување, промена и/или пренос ги пропишува Агенцијата.”.

Член 11

Во членот 9 ставови (3), (7) и (11), во членот 9-б алинеја 9, во членот 9-в ставови (1), (2) и (3) и во членот 9-г ставови (2) и (4) во точката 1) зборовите: „Република Македонија” се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија”.

Член 12

Во членот 9-д став (1) во алинејата 2 по зборот „акти” се става записка и се додаваат зборовите: „процедури и упатства за имплементација на подзаконските акти донесени врз основа на овој закон”.

Во алинејата 3 по зборовите: „овластувања на” се додаваат зборовите: „физички или”, а по зборот: „Агенцијата” се додаваат зборовите: „кога тоа е определено со пропис донесен врз основа на овој закон”.

Алинејата 8 се менува и гласи:

„- донесува одлуки, решенија и други акти за кои не одлучува Управниот одбор во согласност со овој закон и Статутот на Агенцијата.”.

По алинејата 11 се додава нова алинеја 12, која гласи:

„- организира процес за консултација со субјектите на воздухопловната индустрија.”.

Член 13

Во членот 11 став (2), во членот 12 ставови (6) и (7) и во членот 13 ставови (1), (2) и (6), зборовите: „Република Македонија” се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија”.

Член 14

Во членот 14 се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Заедничките основни правила кои се однесуваат на различните дејности во областа на цивилното воздухопловство ги пропишува Агенцијата согласно со ЕУ Регулативата од членот 7-б став (2) од овој закон.”.

Член 15

По членот 14 се додава нов поддел 3 и два нови члена 14-а и 14-б, кои гласат:

„3. БЕЗБЕДНОСТ

Член 14-а

(1) Со цел унапредување на системите за управување со безбедноста и постигнување на прифатливо ниво на безбедност во воздушниот сообраќај, Агенцијата донесува Национална програма за безбедност во воздухопловството на предлог на Националниот комитет за управување со безбедноста во воздухопловството, а по претходно добиена согласност од Владата на Република Северна Македонија.

(2) Програмата од ставот (1) на овој член особено содржи: политика на безбедноста на воздушниот сообраќај и организација на системот за управување со безбедноста, прифатливите нивоа на безбедноста, мерките и субјектите одговорни за нивно спроведување и друго.

(3) Организациите и центрите за обука на персоналот во воздухопловството и другиот стручен персонал, превозниците, операторите на аеродром, давателите на услуги на воздухопловна навигација и организациите за одржување, проектирање и градба на воздухоплови, како и другите субјекти на воздухопловната индустрија изготвуваат Прирачник за управување со безбедноста во согласност со Националната програма за безбедност во воздухопловството кој го одобрува Агенцијата.

(4) Правните лица од ставот (3) на овој член треба да воспостават и одржуваат систем за управување со безбедноста во согласност со одобрениот прирачник и Националната програма за безбедност во воздухопловството.

(5) Агенцијата воспоставува систем за управување со безбедноста во согласност со прифатените стандарди од областа на воздухопловството.

Член 14-б

(1) Со цел следење на спроведувањето на Националната програма за безбедност во воздухопловството и донесување на одлуки за преземање на превентивни мерки за отстранување на опасностите за безбедноста на воздухопловството и ефикасно функционирање на целокупниот систем за безбедност на воздухопловството, Владата на Република Северна Македонија формира Национален комитет за управување со безбедноста во воздухопловството (во натамошниот текст: Комитет за безбедноста).

(2) Комитетот за безбедност ги врши следниве работи:

- предлага Национална програма за безбедност во воздухопловството со план за безбедност во воздухопловството,

- доставува годишни извештаи за спроведување на Националната програма за безбедност во воздухопловството до Владата на Република Северна Македонија до 31 март во тековната година за претходната година,

- ги разгледува извештаите за несреќи и сериозни инциденти кои се однесуваат на безбедноста во воздухопловството,

- одлучува за спроведување на превентивни мерки за ублажување на ризиците од потенцијални опасности за безбедноста во воздухопловството и

- врши други работи во согласност со Националната програма за безбедност во воздухопловството.

(3) Комитетот за безбедност се состои од претставници номинирани од Министерството за транспорт и врски, Министерството за одбрана, Министерството за внатрешни работи, Агенцијата, операторот на воздухопловно пристаниште, давателот на услуги на воздухопловна навигација, здружение на оператори на воздухоплови и претседателот на Комитетот за истрага на воздухопловни несреќи и сериозни инциденти на барање од претседателот на Комитетот.

(4) Претседател на Комитетот за безбедност е директорот на Агенцијата и истиот е овластен и одговорен за управување (администрирање) и координирање на имплементацијата на Националната програма за безбедност во воздухопловството.

(5) За својата работа Комитетот донесува Деловник за работа.”

Член 16

Во членот 16 ставови (1) и (2) зборовите: „Република Македонија” се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија”.

Член 17

Во член 17 ставот (2) се менува и гласи:

„Цивилен воздухоплов без екипаж може да лета во македонскиот воздушен простор во согласност со условите кои ги пропишува Агенцијата.”

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Државен воздухоплов без екипаж може да лета во македонскиот воздушен простор во согласност со условите кои ги пропишува Министерството за внатрешни работи, односно Министерството за одбрана земјски ја предвид безбедноста на цивилниот воздушен сообраќај.”

Член 18

Во членот 18 став (6), во членот 21 став (2) и во членот 24 став (1) зборовите: „Република Македонија” се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија”.

Член 19

Во членот 26 ставови (1) и (2) зборовите: „Република Македонија” се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија”.

Во ставот (4) по зборот „летање” се додаваат зборовите: „на цивилни и државни воздухоплови”, а зборовите: „Република Македонија” се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија”.

Член 20

Во член 28 ставот (2) се менува и гласи:

„За полетување и слетување на аеродром, терен, односно леталиште што не е отворено за меѓународен сообраќај во ставот (1) на овој член, странскиот воздухоплов кој врши цивилни летови мора да има и посебно одобрение за аеродромот, теренот, односно леталиштето што го издава Агенцијата по претходно мислење на Министерството за одбрана, Министерството за финансии – Царинската управа и Министерството за

внатрешни работи, освен ако поинаку не е утврдено со меѓународен договор кој го ратификувала Република Северна Македонија”.

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Посебното одобрение од ставот (2) на овој член за странски воздухоплови кои вршат државни летови го издаваат надлежните министерства”.

Ставот (3) станува став (4).

По ставот (4) се додава нов став (5), кој гласи:

„(5) Домашен воздухоплов кој ќе го напушти македонскиот воздушен простор, при повторно враќање, може да слета на територијата на Република Северна Македонија само на аеродром што е отворен за меѓународен воздушен сообраќај или на аеродром, терен, односно леталиште што не е отворено за меѓународен сообраќај доколку има посебно одобрение согласно со ставот (2) на овој член.”

Член 21

Во членот 29 став (1) зборовите: „Република Македонија” се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија”.

Член 22

Во член 33 ставовите (3), (4) и (5) се бришат.

Член 23

Во членот 34 зборовите: „Република Македонија” се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија”.

Член 24

Во член 38 ставовите (2) и (3) се бришат.

Член 25

Во членот 38-а ставови (1), (3), (5) и (6) зборовите: „Република Македонија” се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија”.

Член 26

По членот 38-а се додава нов член 38-б, кој гласи:

„Член 38-б

Во случај кога авиопревозникот нема економски интерес за вршење на услуга за вршење на редовен јавен воздушен превоз на одредена линија во рамките на ЕЗВО, а ако таквата линија се смета од особено значење за економскиот и социјалниот развој на одреден регион, Владата на Република Северна Македонија може да ја определи како линија од јавен интерес, а постапката и условите ќе ги утврди во согласност со ЕУ Регулативата 1008/2008 која е преземена со Анексот I на Мултилатералната спогодба за основање на Европска заедничка воздухопловна област („Службен весник на Република Македонија” број 27/2007 и 98/2009).“

Член 27

Насловот на точката „1.2 Услови за вршење на воздушен превоз за сопствени потреби” и членот 42 се менуваат и гласат:

„1.2 Услови за вршење на некомерцијални летачки операции

Член 42

Начинот на вршење на некомерцијални летачки операции, како и посебните услови во однос на воздухопловите, персоналот и другите посебни услови ги пропишува директорот на Агенцијата.”

Член 28

Членот 43 се менува и гласи:

„(1) Начинот на вршење на специјализирани услуги со воздухоплов како и посебните услови во однос на воздухопловите, персоналот и другите посебни услови ги пропишува директорот на Агенцијата.

(2) На операторот на воздухоплов кој ќе ги исполни условите од прописот од ставот (1) на овој член за вршење на високо ризични комерцијални специјализирани услуги со воздухоплов, Агенцијата му издава овластување.”.

Член 29

Членот 44 се менува и гласи:

„(1) Физичко или правно лице може да организира воздухопловно-спортска дејност ако ги исполнува посебните услови што ги пропишува директорот на Агенцијата.

(2) На лицето од ставот (1) кое ги исполнува условите за организирање на воздухопловно-спортска дејност, Агенцијата му издава одобрение.

(3) Начинот и правилата на вршење на воздухопловно-спортски дејности (летање со едрилици и балони, организирање на натпревари, скокање со падобрани и моделарство), ги пропишува директорот на Агенцијата.

(4) Начинот и условите за вршење на летачки операции со воздухоплови кои не се според ИКАО стандарди, ги пропишува директорот на Агенцијата.

(5) Правилата за воено падобрански активности ги пропишува министерот за одбрана.”.

Член 30

Во членот 46 став (1) по зборот: „уверенијата” се додаваат зборовите: „овластувањата и одобрените”.

Член 31

Во членот 49 став (2) зборовите: „став (6)“ се бришат.

Член 32

Во членовите 51 и 52 зборовите: „Република Македонија” се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија”.

Член 33

Во членот 53 ставови (1), (2) и (5) зборовите: „Република Македонија” се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија”.

Ставот (6) се брише.

Ставот (7) станува став (6).

Во ставот (8) кој станува став (7) зборовите: „Република Македонија” се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија”.

По ставот (9) кој станува став (8) се додаваат три нови става (9), (10) и (11), кои гласат:

„(9) Агенцијата во соработка со давателот на услуги на воздухопловна навигација изготвува Национален план за ефикасност на давањето на услугите на воздухопловна навигација. Националниот план за ефикасност на давањето на услугите на воздухопловна навигација се изготвува врз основа на податоците кои се добиваат од давателот на услуги на воздухопловна навигација.

(10) Националниот план за ефикасност на давањето на услугите на воздухопловна навигација се одобрува од Владата на Република Северна Македонија.

(11) Агенцијата ја следи реализацијата на Националниот план за ефикасност на давањето на услугите на воздухопловна навигација од страна на давателот на услуги на воздухопловна навигација.”.

Член 34

Во членот 55, во членот 56 ставови (5) и (6), во членот 57 и во членот 58 ставови (1), (2) и (5) зборовите: „Република Македонија” се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија”.

Член 35

По членот 58 се додава нов член 58-а, кој гласи:

„Член 58-а

(1) Со цел имплементација на концептот на ИКАО за воспоставување на навигација заснована на перформанси, како и утврдување на спецификациите за воздухопловна навигација во зависност од обемот на услуги на воздухопловна навигација кои се даваат во воздушниот простор на Република Северна Македонија, Владата на Република Северна Македонија на предлог на Агенцијата донесува План за имплементација на навигација заснована на перформанси.

(2) Во планот од ставот (1) на овој член, Владата на Република Северна Македонија ги утврдува глобалните системи за сателитска навигација и сателитскиот систем за зајакнување на сигнали со цел подобрување на перформансите на глобалните системи за сателитска навигација кои ќе се користат во воздушниот простор на Република Северна Македонија.”.

Член 36

Во членот 59-а став (1) и во членот 60 став (1) зборовите: „Република Македонија” се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија”.

Член 37

Во член 60-а став (1), во потточката 1.1 во потточката б) сврзникот „и“ се заменува со точка и запирка.

Во потточката в) точката и запирката се заменуваат со сврзникот „и” и се додава нова потточка г), која гласи:

„г) мрежни функции (Network functions) се услуги кои се даваат со цел обезбедување на детални аранжмани за донесување на заеднички одлуки помеѓу земјите членки, давателите на услуги на воздухопловна навигација и функцијата за управување со мрежата.”.

Член 38

Во членот 60-г зборовите: „Република Македонија” се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија”.

Член 39

Во член 60-д по ставот (1) се додаваат три нови става (2), (3) и (4), кои гласат:

„(2) Осигурувањето од ставот (1) на овој член се склучува за одговорност за штета предизвикана во врска со предметот на работењето на давателот на услуги на воздухопловната навигација од членот 60-а од овој закон.

(3) Доколку висината на осигурителното покритие на кое е договорено осигурувањето од ставот (1) на овој член не е доволна за надоместување на одговорноста на утврдените побарувања во отштетното побарување, за отплатата на непокриениот дел од висината на утврдената штета гарантира Владата на Република Северна Македонија.

(4) Во случај кога Владата на Република Северна Македонија изврши отплата на непокриениот дел од висината на утврдената штета согласно со ставот (3) на овој член, има право на поврат на средствата.”.

Ставот (2) станува став (5).

Член 40

Во членот 64 зборовите: „секој аеродром“ се заменуваат со зборовите: „секоје воздухопловно пристаниште“, а зборот „воздухопловите“ се заменува со зборовите: „цивилните воздухоплови“.

По ставот 1 се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) За секоје цивилно или мешовито воздухопловно пристаниште кое се користи за летање на државни воздухоплови, постапките, процедурите и минималните услови за безбедно полетување и слетување на државните воздухоплови соодветно на видот на државниот воздухоплов ги утврдува министерот за одбрана, министерот за финансии, односно министерот за внатрешни работи, земајќи ги предвид постапките, процедурите и минималните услови од ставот (1) на овој член, а во координација со давателот на услуги на воздухопловна навигација.“.

Член 41

Во членот 70 став (3) зборовите: „на која согласност дава Владата на Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „на начин кој го пропишува министерот за транспорт и врски“.

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) Владата на Република Северна Македонија дава согласност на висината на надоместокот од ставот (1) на овој член.“.

Во ставот (4) кој станува став (5) во алинеите 1 и 7 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 42

Во членот 71-а зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 43

Во член 73 ставовите (2), (3) и (4) се бришат. Ставот (5) станува став (2).

Член 44

Во членот 82-б ставови (1), (2) и (4) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 45

Во член 82-в ставот (1) се менува и гласи:

„Слободен пристап на давателите на услуги на аеродром на пазарот на услуги на аеродром на трети лица се обезбедува за давателите на услуги на аеродром основани во земја членка на ЕЗВО, во согласност со одредбите од членот 82-б од овој закон.“.

Во ставот (2) воведната реченица се менува и гласи:

„По барање на операторот на воздухопловното пристаниште давањето на услуги на аеродром од страна на овластени даватели на услуги на аеродром може да се ограничи за секоја од наведените категории на услуги на аеродром.“.

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Бројот на даватели на услуги на аеродром го утврдува Агенцијата во консултација со операторот на воздухопловното пристаниште.“.

Ставовите (3) и (4) стануваат ставови (4) и (5).

Во ставот (5) кој станува став (6) зборовите: „ставовите (2) и (3)“ се заменуваат со зборовите: „ставовите (2) и (4)“, а зборовите: „ставовите (2), (3) и (4)“ се заменуваат со зборовите: „ставовите (2), (4) и (5)“.

Член 46

Во членот 82-г став (1) зборовите: „Министерството за транспорт и врски“ се заменуваат со зборот „Агенцијата“.

Во ставот (2) по зборовите: „По исклучок од ставот (1) на овој член,“ се додаваат зборовите: „а по барање на операторот на воздухопловното пристаниште“.

Член 47

Во членот 82-ѓ став (1) во воведната реченица зборовите: „Министерството за транспорт и врски по претходно мислење на Агенцијата“ се заменуваат со зборовите: „Агенцијата“.

Во алинејата 1 зборовите: „ставови (2), (3) и (4)“ се заменуваат со зборовите: „ставови (2), (4) и (5)“, а зборовите: „ставови (2) и (3)“ се заменуваат со зборовите: „ставови (2) и (4)“.

Во алинејата 2 зборовите: „ставови (2) и (3)“ се заменуваат со зборовите: „ставови (2) и (4)“.

Во ставовите (4) и (5) зборовите: „Министерството за транспорт и врски“ се заменуваат со зборот „Агенцијата“.

Член 48

Во членот 82-е став (1) зборовите: „ставови (2) и (3)“ се заменуваат со зборовите: „ставови (2) и (4)“.

Во ставот (2) точка б) во алинејата 2 зборовите: „од страна на Министерството за транспорт и врски“ се заменуваат со зборовите: „постапката за избор на даватели на услуги на аеродром ја организира и спроведува Агенцијата“.

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Постапката за избор се спроведува со објавување на јавен оглас кој мора да ги содржи најмалку следниве елементи:

- видот на услугите за кои се објавува јавниот оглас,
- условите кои мора да ги исполнува давателот на услуги на аеродром,
- периодот на давање на услугите,
- критериумите за избор,
- рок за поднесување на понудите,
- рок за донесување на одлуката за избор и
- правна заштита.“.

Во ставот (3) кој станува став (4) зборовите: „ставови (2) и (3)“ се заменуваат со зборовите: „ставови (2) и (4)“.

Ставот (4) станува став (5).

По ставот (5) се додава нов став (6), кој гласи:

„(6) Против одлуките на операторот на воздухопловното пристаниште од ставот (1) на овој член, незадоволната страна може да поднесе тужба пред надлежен суд.“.

Член 49

Во членот 82-ж став (1) по зборовите: „самостојниот давател на услуги“ се додаваат зборовите: „на прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници, багаж, стока и пошта и опслужување на воздухопловите со гориво и мазиво“.

Член 50

Во членот 82-з по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Давателите на услугите на аеродром и операторот на воздухопловното пристаниште се должни да склучат договор за надоместокот за користење на аеродромската инфраструктура.“.

Член 51

Во членот 82-с по ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) Операторот на воздухопловното пристаниште не смее да ги субвенционира неговите услуги на аеродром од приходи остварени од други дејности кои истот ги извршува како оператор на воздухопловното пристаниште.“.

Член 52

Во членот 82-к став (1) во воведната реченица зборовите: „други земји“ се заменуваат со зборовите: „земји кои не се страни на Мултилатералната спогодба за основање на ЕЗВО“, а во алинејата 1 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Во алинејата 3 зборовите: „трети земји“ се заменуваат со зборовите: „земји кои не се страни на Мултилатералната спогодба за основање на ЕЗВО“.

Член 53

По членот 82-к се додаваат два нови члена 82-л и 82-љ, кои гласат:

„Член 82-л

(1) Во случај кога со инфраструктурата на воздухопловното пристаниште или систем на воздухопловни пристаништа управува повеќе од еден оператор на воздухопловно пристаниште, секој оператор во врска со одредбите од овој подел се смета како дел од единствено тело кое управува со инфраструктурата на воздухопловното пристаниште.

(2) Во случај кога еден оператор управува со инфраструктурата на две или повеќе воздухопловни пристаништа или системи на воздухопловни пристаништа, секое воздухопловно пристаниште, односно систем на воздухопловни пристаништа во врска со одредбите од овој подел, се смета како издвоена целина.

Член 82-љ

На барање на Европската Комисија, Агенцијата ги доставува бараните податоци со цел составување на извештајот за примена на ЕУ Директивата 96/67.“.

Член 54

Во членот 84 став (2) по зборот: „Секој“ се додава зборот „домашен“.

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Секој странски превозник може да полетува и слетува од аеродромите во Република Северна Македонија доколку има Програма за обезбедување на превозникот одобрена од надлежната воздухопловна власт на земјата која го издала уверението за исполнување на безбедносните услови (АОС). Пред да започне да лета, превозникот ја доставува одобрената Програма за обезбедување до Агенцијата.“.

Ставовите (3) и (4) стануваат ставови (4) и (5).

Во ставот (5) кој станува став (6) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

По ставот (6) кој станува став (7) се додаваат два нови става (8) и (9), кои гласат:

„(8) Безбедносни контроли на карго и пошта во воздушниот сообраќај може да врши регулиран агент и/или познат испраќач кој ќе гарантира дека прегледаната пратка била заштитена од неовластено влијание од моментот на извршената безбедносна контрола до моментот на товарење во воздухоплов. Регулираниот агент и познатиот испраќач треба да се одобрени од Агенцијата согласно со ставот (6) на овој член.

(9) Регулираниот агент од ставот (8) на овој член изработува програма за обезбедување во согласност со одредбите од Националната програма за обезбедување во цивилното воздухопловство. Програмата за обезбедување на регулираниот агент ја одобрува Агенцијата.“.

Член 55

Во членот 86 став (1) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Во ставот (2) по зборовите: „од значење за обезбедувањето“ се додаваат зборовите: „на барање на претседателот на Националниот комитет за обезбедување.“.

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) За својата работа Националниот комитет за обезбедување донесува Деловник за работа.“.

Во ставот (4) кој станува став (5) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“, а во алинејата 1 зборовите: „која ќе содржи насоки за воспоставување на аеродромска програма за обезбедување и програма за обезбедување на превозници“ се бришат.

По алинејата 2 се додава нова алинеја 3, која гласи:

„- Национална програма за сајбер обезбедување во цивилното воаздухопловство.“.

Член 56

Во членот 86-а став (6) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 57

Во членот 86-б став (1) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Во ставот (2) по зборовите: „од значење за олеснувањето“ се додаваат зборовите: „на барање на претседателот на Националниот комитет за олеснување.“.

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) За својата работа Националниот комитет за олеснување донесува Деловник за работа.“.

Во ставот (4) кој станува став (5) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 58

Во член 87 во алинејата 1 запирката се заменува со сврзникот „или“.

Во алинејата 2 запирката се заменува со точка.

Алинеите 3 и 4 се бришат.

Член 59

Во член 88 ставот (3) се брише.

Член 60

Во членот 91 ставови (2) и (3), во членот 92 став (1), во членот 93 ставови (1), (2) и (3) и во членот 94 ставови (3) и (4) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 61

Членот 95 се менува и гласи:

„(1) Воздухоплов се запишува во регистарот на воздухоплови доколку:

- воздухопловот ги исполнува условите за пловидбеност пропишани со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон,

- операторот на воздухопловот е домашно физичко лице или странско физичко лице со регулиран престој во Република Северна Македонија или е правно лице регистрирано и со седиште во Република Северна Македонија,

- воздухопловот кој има MTOW над 5700 кг има уверение за тип издадено или признато од EASA,

- воздухопловот кој е увезен од земја која не е земја членка на Европската Унија има уверение за пловидбеност на воздухопловот за извоз што го издал надлежниот орган на земјата во која бил претходно регистриран,

- воздухопловот ги исполнува пропишаните услови во поглед на бучавата и другите емисии согласно со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон,

- операторот на воздухопловот има доказ за сопственост или одобрен договор за закуп, односно лизинг на воздухопловот без екипаж,

- операторот кој не е сопственик на воздухопловот достави изјава со која сопственикот се согласува истиот да се запише во регистарот на воздухоплови на Република Северна Македонија и

- воздухопловот е нов, сопственикот да поседува изјава од производителот дека воздухопловот е нов и не бил впишан во ниту еден регистар, односно доколку воздухопловот бил запишан во странски регистар на воздухоплови, сопственикот да поседува потврда дека истиот е избришан од тој регистар или изјава од воздухопловните власти дека ќе биде избришан од странскиот регистар на воздухоплови во моментот на впишување во регистарот на воздухоплови на Република Северна Македонија.

(2) Воздухоплов кој не ги исполнува условите од ставот (1) на овој член може привремено да се впише во регистарот на воздухоплови доколку:

- се увезува во Република Северна Македонија и има документи за тип издадени од воздухопловна власт на странска држава,

- е произведен во Република Северна Македонија и се извезува во странство, а има уверение за тип издадено од Агенцијата,

- е произведен во Република Северна Македонија и нема уверение за тип, а ги исполнува условите за безбедно летање (техничките услови за пловидбеност), а поради испитување и утврдување на неговите летачки способности и технички особини.

(3) Привремениот упис од ставот (2) на овој член може да трае до 12 месеци и за истиот Агенцијата издава уверение за привремена регистрација на воздухоплов.“

Член 62

Во член 98 ставот (3) се брише.

Член 63

Во членот 103 ставови (1), (2) и (3) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 64

Во член 113 ставот (4) се брише.

Член 65

Членот 118 се менува и гласи:

„(1) Уверенијата за тип издадени, признати или валидирани од EASA директно се сметаат за признати во Република Северна Македонија без спроведување на постапка за нивно признавање од страна на Агенцијата.

(2) Додаток на уверение за тип (STC), модификации (MODIFICATIONS) и поправки (REPAIRS) на воздухопловите регистрирани во Република Северна Македонија се признаваат доколку истите се одобрени од EASA или од организација за проектирање и градба, овластена или прифатена од EASA или од носителот на уверението за тип на воздухопловот.“

Член 66

Во член 121 ставот (1) се менува и гласи:

„Ако операторот на воздухоплов му го доверува на странско правно лице линиското и/или базното одржување на воздухопловот, моторот, елисата, падобранот или опремата на воздухопловот е должен на Агенцијата да и поднесе доказ дека надлежниот воздухопловен орган на странската земја го овластила тоа правно лице за линиско и/или базно одржување на тој тип на воздухоплов, мотор, елиса, падобран и опрема на воздухоплов.“

Во ставот (3) зборовите: „уверение за исполнување на условите за одржување на воздухопловот запишан во регистарот на воздухоплови“ се заменуваат со зборовите: „уверение за валидација на издаденото уверение за исполнување на условите за одржување на воздухоплов“.

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) По исклучок на ставот (3) од овој член, уверенијата за исполнување на условите за одржување на воздухоплови издадени од земја членка на ЕУ директно се признаваат.“

Ставот (4) станува став (5).

Ставот (5) се брише.

Член 67

Во членот 122 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Доколку правното лице од ставот (1) на овој член, поседува уверение за работа од друга земја, Агенцијата издава уверение за валидација на странското уверение доколку се исполнети условите од ставот (8) на овој член.“

Ставовите (3), (4) и (5) стануваат ставови (4), (5) и (6).

Ставот (6) кој станува став (7) се менува и гласи:

„(7) По исклучок на ставот (3) од овој член, уверенијата за исполнување на условите за одржување на воздухоплови издадени од земја членка на ЕУ директно се признаваат.“

Ставот (7) станува став (8).

Член 68

Членот 124 се менува и гласи:

„(1) Способноста на воздухоплов за безбеден воздушен сообраќај (во натамошниот текст: пловидбеност на воздухоплов) се утврдува со преглед, а се докажува со уверение за пловидбеност на воздухопловот како и со уверение за преглед на пловидбеност кога тоа е определено со пропис донесен врз основа на овој закон.

(2) Уверение за пловидбеност на воздухопловот, односно уверение за преглед на пловидбеност се издава ако воздухопловот одговара на оцената за сообразност, ако е опремен со пропишаните уреди и опрема за безбеден воздушен сообраќај и ако со преглед се утврди дека е способен за безбеден воздушен сообраќај.

(3) Начинот, условите и постапката за утврдување на пловидбеност на воздухоплови ги пропишува Агенцијата.

(4) Способноста на воздухоплов од посебна категорија за летање се утврдува со преглед, а се докажува со употребна дозвола.

(5) Начинот, условите и постапката за издавање на употребна дозвола за воздухопловите од ставот (4) на овој член ги пропишува Агенцијата.

(6) За издавање, продолжување, обновување и промена уверение за пловидбеност, уверение за преглед на пловидбеност и употребна дозвола се плаќа надоместок во висина што ја пропишува Управниот одбор на Агенцијата со тарифник, во зависност од реалните административни и надзорни трошоци.“

Член 69

Во членот 125 по ставот (3) се додаваат два нови става (4) и (5), кои гласат:

„(4) Прегледот на воздухоплови заради утврдување на нивната пловидбеност го врши Агенцијата.

(5) По исклучок на ставот (4) на овој член преглед на воздухоплов заради утврдување на пловидбеноста со цел издавање на уверение за преглед на пловидбеноста може да врши и организација за управување со постојана пловидбеност овластена од Агенцијата.“

Член 70

Членот 128 се менува и гласи:
„На воздухоплов кој нема уверение за пловидбеност, односно уверение за преглед на пловидбеноста или истото е привремено неважечко, а е способен за безбедно летање, Агенцијата може да издаде дозвола за летање (Permit to fly) доколку истиот ги исполнува условите од членот 124 став (3) од овој закон.“

Член 71

Во членот 129 став (1) по зборовите: „уверение за пловидбеност“, се додаваат зборовите: „,односно уверение за преглед на пловидбеноста“.

Во ставот (2) по зборовите: „уверение за пловидбеност“, се додаваат зборовите: „,односно уверение за преглед на пловидбеноста“.

Член 72

Во членот 130 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 73

Во членот 131 став (1) по зборовите: „уверение за пловидбеност“, се додаваат зборовите: „,односно уверение за преглед на пловидбеноста“.

Во ставот (2) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Во ставот (3) по зборовите: „уверението за пловидбеност“, се додаваат зборовите: „,односно уверението за преглед на пловидбеноста“.

Во ставот (4) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Во ставот (5) по зборовите: „уверение за пловидбеност“, се додаваат зборовите: „,односно уверение за преглед на пловидбеноста“.

Член 74

Во членот 132 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Управувањето со пловидбеноста, операторот на воздухопловот од ставот (1) на овој член може да го делегира на овластена организација која има важечко уверение за управување со постојана пловидбеност согласно со прописот од членот 124 став (3) од овој закон.“

Во ставот (2) кој станува став (3) по зборовите: „Уверението за пловидбеност“, се додаваат зборовите: „,односно уверението за преглед на пловидбеноста“.

Ставот (3) станува став (4).

Член 75

Во член 133 ставот (5) се брише.

Член 76

Во членот 135 став (3) зборовите: „Министерството за транспорт и врски“ се заменуваат со зборовите: „Министерството за финансии“.

Во ставот (4) зборовите: „министерот за транспорт и врски“ се заменуваат со зборовите: „министерот за финансии“.

Член 77

Во членот 136 ставови (1) и (3) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Ставот (7) се брише.

Во ставот (8) кој станува став (7) по зборовите: „посебните услови во однос на“ се додаваат зборовите: „,работното искуство, степенот на образование и друго на“, а зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 78

Во членот 137 став (2) по зборот „стручњаци“ се додаваат зборовите: „,кога тоа е определено со прописите донесени врз основа на овој закон.“

Член 79

Во членот 138 став (2) по зборовите: „уверението за стручна оспособеност“ се додаваат зборовите: „,кога тоа е определено со прописите донесени врз основа на овој закон.“

Член 80

Во членот 139 став (2) по зборот „дозволи“ се додаваат зборовите: „,и овластувања“, а по зборот: „продолжување“ се додаваат зборовите: „,обновување, ограничување“,.

Член 81

Во членот 142 став (3) бројот „24“ се заменува со бројот „72“.

Член 82

Во членот 143 став (1) во точката 3) по зборот „воздухопловството“ се додаваат зборовите: „,или користење на дозвола или уверение за стручна оспособеност во случај кога не ги исполнува пропишаните услови согласно со кои му е издадена дозволата или уверението за стручна оспособеност“.

Во точката 4) по зборовите: „психотропни средства“ се додаваат зборовите: „,или се утврди дека крајно непрофесионално и несовесно ги користи правата од дозволата или уверението за стручна оспособеност;“.

Точката 5) се брише.

Точката 6) станува точка 5).

Во ставот (3) зборовите: „2, 3, 4 и 5“ се заменуваат со зборовите: „2, 3 и 4“.

Ставот (4) се менува и гласи:

„Постапката за проверка на здравствената и/или стручната способност мора да се заврши во рок од 90 дена од денот на привременото одземање на дозволата или уверението за стручната оспособеност.“

По ставот (5) се додаваат два нови става (6) и (7), кои гласат:

„(6) Во случај кога ќе се утврди дека дозволата или уверението е издадено врз основа на фалсификувани докази, Агенцијата ќе ја повлече дозволата или уверението за стручна оспособеност.

(7) Во случај на воздухопловна несреќа или сериозен инцидент, Комитетот за истрага на воздухопловни несреќи и сериозни инциденти може да и предложи на Агенцијата да суспендира дозвола или уверение за стручна оспособеност на персоналот во воздухопловството пред да се изготви конечниот извештај за истрагата на воздухопловната несреќа или сериозен инцидент, по што воздухопловниот инспектор го упатува лицето на вонредна проверка на здравствената и/или стручната способност. Суспензијата на дозволата или уверението за стручна оспособеност трае до завршување на вонредната проверка во рокот утврден во ставот (4) на овој член.“

Член 83

По членот 143 се додава нов член 143-а, кој гласи:

„Член 143-а

Во случај кога е изгубена дозвола или уверение за стручна оспособеност на персоналот во воздухопловството, на сопственикот ќе му се издаде нова дозвола или уверение за стручна оспособеност, откако на сопствен трошок ќе ги објави во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Член 84

Во членот 146 став (1) по зборовите: „персоналот во воздухопловството“ се додаваат зборовите: „и другиот стручен персонал“.

Во ставот (2) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Здравствените прегледи на другиот стручен персонал од ставот (1) на овој член се вршат согласно со прописите за безбедност и здравје при работа.“.

Ставовите (3) и (4) стануваат ставови (4) и (5).

Член 85

Во член 147 ставот (1) се менува и гласи:

„Здравствените прегледи на персоналот во воздухопловството се вршат во здравствени установи, овластени лекари-поединци, лекари специјалисти по општа медицина или лекари специјалисти по медицина на трудот кои ги исполнуваат посебните услови што ги пропишува Владата на Република Северна Македонија по предлог на министерот за здравство и директорот на Агенцијата.“.

Во ставот (2) зборот „субјектите“ се заменува со зборовите: „здравствените установи и лекарите-поединци“, а зборовите: „и/или друг стручен персонал“ се бришат.

Ставот (4) се брише.

Во ставот (5) кој станува став (4) зборовите: „редовните и вонредните здравствени“ се заменуваат со зборовите: „здравствените“.

Ставовите (6) и (7) стануваат ставови (5) и (6).

Во ставот (8) кој станува став (7) бројот „(7)“ се заменува со бројот „(6)“.

Член 86

Членот 166 се менува и гласи:

„(1) Ако странски воздухоплов претрпи несреќа, сериозен инцидент или инцидент на територијата на Република Северна Македонија, во истражувањето можат да присуствуваат претставници и нивни советници, доколку е тоа потребно за ефективност на истрагата, од воздухопловните власти или организации на земјата каде што е регистриран воздухопловот, земјата на превозникот, земјата на производство и земјата чии државјани настрадале во несреќата, на нивно барање.

(2) Ако македонски воздухоплов претрпи несреќа, сериозен инцидент или инцидент на територијата на странска држава, треба да бидат определени овластени претставници на Република Северна Македонија и нивни советници, доколку е тоа потребно за ефективност на истрагата, кои ќе присуствуваат во текот на истражувањето на несреќата, сериозниот инцидент или инцидентот на тој воздухоплов.

(3) Овластените претставници на Република Северна Македонија и нивните советници од ставот (2) на овој член ги именува претседателот на Комитетот и треба да ги исполнуваат условите за истражители пропишани во членот 170 од овој закон и за истото го информира надлежниот орган на странската држава.“.

Член 87

Во членот 167 став (2) по зборот: „информации“ се додаваат зборовите: „како и изјавите на лица земени од страна на истражителите, комуникацијата помеѓу лицата кои биле вклучени во операциите со воздухопловот, нивните лични или медицински информации, сликите, транскриптите, снимките (CVR и други снимки), мислењата од анализата на информации и други податоци“.

Во ставот (3) по зборовите: „употреба на податоците за“ се додаваат зборовите: „цели кои не се поврзани со истрагата на несреќи или инциденти.“.

Член 88

Во членот 169 став (1) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 89

Во членот 170 став (1) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

По ставот (3) се додаваат два нови става (4) и (5), кои гласат:

„(4) При вршењето на истрагата истражителите мора да имаат службена легитимација со која се потврдува неговото својство и овластување.

(5) Формата, содржината, начинот на водење на евиденцијата и начинот на издавањето и одземањето на службената легитимација ги пропишува Владата на Република Северна Македонија.“.

Ставот (4) станува став (6).

Член 90

Во членот 170-а по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Ангажираните лица треба да бидат ослободени од редовните работни обврски кај нивните работодавачи и кај истите не смее да постои конфликт на интереси.“.

Ставовите (3) и (4) стануваат ставови (4) и (5).

Член 91

Во членот 170-б став (1) зборовите: „пристап до“ се заменуваат со зборовите: „пристап и контрола на“, а по зборот „информации“ се додава зборот „, докази“.

Член 92

Во членот 170-в зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 93

Во членот 170-д по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Комитетот презема мерки за заштита на воздухопловот, остатоците на воздухопловот и местото на несреќата од неовластен пристап, кражба или влошување (оштетување).“.

Член 94

Во член 170-з ставот (1) се брише.

Во ставот (2) кој станува став (1) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 95

Во членот 170-с став (1) и во членот 171 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 96

Во членот 173 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, полициските службеници можат да легитимираат лица кои користат воздухоплови без екипаж, во случаи кога се загрозува животот, личната безбедност и имотот на граѓаните. При тоа, полициските службеници можат да вршат проверка на идентитетот на лицата и привремено да го одземат воздухопловот без екипаж, доколку тоа претставува опасност за општата сигурност. За пре-

земените службени дејствија на полициските службеници, Министерството за внатрешни работи ќе ја извести Агенцијата за цивилно воздухопловство.“

Ставот (2) станува став (3).

Член 97

Членот 176 се менува и гласи:

„Инспекцијата на воздухопловите и на воздушниот сообраќај го опфаќа особено надзорот над примената на прописите за: воздухопловот, посебно во поглед на условите за безбедно користење и правилно одржување на воздухопловот и способноста за безбеден воздушен сообраќај; градењето, одржувањето, поправката, обновата на воздухоплови, мотори, елиси, падобрани и опрема за воздухоплови; исправите, книгите и другите документи што мораат да бидат во воздухопловот; исполнувањето на пропишаните услови за економска солвентност на превозниците, осигурувањето, правата на патниците, формирањето на цените; исполнувањето на пропишаните услови за безбедно вршење на воздушен превоз, на специјализирани услуги со воздухоплов, како и користење на воздухопловите за спортски, школски и за други цели и исполнување на пропишаните услови и мерките за обезбедување на превозниците и воздухопловите од дејствија на незаконско постапување.“

Член 98

Во членот 178 пред зборот „едукација“ се додаваат зборовите: „работата на организациите и центрите за обука, работата на овластените испитувачи,“ а по зборовите: „здравствена способност,“ се додаваат зборовите: „работењето на овластените здравствени установи, лекари-поединци, овластени лекари специјалисти по општа медицина и лекари специјалисти по медицина на на трудот;“.

Член 99

Во членот 180 по зборовите: „Координативниот центар за спасување,“ се додаваат зборовите: „обезбедувањето од дејствија на незаконско постапување кај давателите на услуги на воздухопловна навигација,“.

Член 100

Во членот 181 по ставот 1 се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Инспекторот не смее да врши работи во субјектите на воздухопловната индустрија кои се предмет на негов надзор.“

Член 101

Во членот 182 став (2) во точката в) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 102

Во членот 186 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) При вршењето на инспекцискиот надзор, инспекторите треба да носат соодветна опрема неопходна за извршување на своите надлежности утврдени согласно со овој закон и други прописи донесени врз основа на овој закон.“

Член 103

Во членот 188 став (1) во точката 3) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Точката 6) се брише.

Во точката 7) која станува точка 6) зборовите: „превоз на лица или предмети за сопствени потреби“ се заменуваат со зборовите: „некомерцијални летачки операции“.

Точките 8, 9 и 10 стануваат точки 7, 8 и 9.

Во точката 11 која станува точка 10 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Точките 12, 13 и 14 стануваат точки 11, 12 и 13.

По точката 15) која станува точка 14 се додава нова точка 15), која гласи:

„15) не го определува надоместокот за користење на аеродромска инфраструктура на начин пропишан од министерот за транспорт и врски (член 70 став (3)).“

По точката 24 се додава нова точка 24-а, која гласи:

„24-а) ги субвенционира услугите на аеродром од своите приходи (член 82-с став (4)).“

Во точка 26) зборовите: „ставови (1), (2) и (3)“ се заменуваат со зборовите: „ставови (1), (2), (3) и (4)“.

По точката 26) се додава нова точка 26-а), која гласи:

„26-а) врши безбедносни контроли на карго и пошта без одобрение на Агенцијата (член 84 став (8)).“

Во точката 27) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Во точката 31) бројот „(3)“ се заменува со бројот „(4)“.

Во точката 32) зборовите: „ставови (2) и (4)“ се заменуваат со зборовите „ставови (2), (4) и (6)“.

Член 104

Во членот 189 став (1) во точката 1) бројот „12“ се заменува со бројот „11“.

По точката 1) се додаваат две нови точки 1-а) и 1-б), кои гласат:

„1-а) не се придржува на заедничките основни правила кои се однесуваат на различните дејности во областа на цивилното воздухопловство (член 14 став (2));

1-б) не воспостави и не одржува систем за управување со безбедноста во согласност со Националната програма за безбедност (член 14-а);“.

Во точката 5) зборовите: „условите што ги пропишала Владата на Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „пропишаните услови“.

Во точката 10) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Точката 12) се менува и гласи:

„12) не се придржува на начинот и правилата на вршење на воздухопловно-спортски дејности (летање со едрилици и балони, организирање на натпревари, скокање со падобрани и моделарство), како и на начинот и условите за вршење на летачки операции со воздухоплови кои не се според ИКАО стандарди пропишани од Агенцијата (член 44).“

Во точката 15) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Во точката 16) бројот „(7)“ се заменува со бројот „(6)“, а зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Во точките 17) и 19) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Во точката 23) зборот „воздухопловите“ се заменува со зборовите: „цивилните воздухоплови“, а по бројот „64“ се додаваат зборовите: „став (1)“.

Во точката 25) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“, а зборовите: „ставови (4), (5) и (6)“ се заменуваат со зборовите: „ставови (5), (6) и (7) и член 86 став (5)“.

Во точката 32) по зборовите: „уверение за пловидбеност“ се додаваат зборовите: „односно уверение за преглед на пловидбеноста или употребна дозвола или не се придржува на условите за пловидбеност пропишани од Агенцијата (член 124 ставови (1), (3) и (5));“.

Во точката 35) зборовите: „и друг стручен персонал“ се бришат, а зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Во точката 36) зборовите: „и друг стручен персонал“ се бришат.

По точката 38) се додава нова точка 38-а), која гласи:

„38-а) несоодветно употребува безбедносни информации собрани при техничкото истражување на несреќи, сериозни инциденти или инциденти (член 167 ставови (2) и (3)).“.

Во точката 39) по зборот „настани“ се додаваат зборовите: „кои подлежат на задолжително пријавување“, а зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

По точката 39) се додава нова точка 39-а), која гласи:

„39-а) не учествува, односно не ги стави на располагање средствата потребни за потрага и спасување на воздухоплов (член 171, став (2));“.

Член 105

Во членот 190 став (1) во точката 3) пред зборот „воздухоплов“ се додава зборот „странски“.

Во точката 4) зборовите: „од Агенцијата“ се бришат, а по зборот „аеродроми“, се додаваат зборот „терени“.

Во точката 5) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Во точката 18) по зборот „информации“ се додаваат зборовите: „како и изјави на лица земени од страна на истражителите, комуникација помеѓу лицата кои биле вклучени во операциите со воздухопловот, нивни лични или медицински информации, слики, транскрипти, снимки (CVR) и други снимки), мислења од анализата на информации и други податоци“.

Член 106

Во членот 192 став (3) и во членот 193 став (5) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 107

Во целиот текст на законот зборовите: „аеродромски услуги“ се заменуваат со зборовите: „услуги на аеродром“, а зборовите: „аеродромските услуги“ се заменуваат со зборовите: „услугите на аеродром“.

Член 108

(1) Дозволите и уверенијата кои се издадени пред влегување во сила на овој закон се заменуваат, продолжуваат и/или обновуваат под услови и постапка пропишани согласно со прописите донесени врз основа на овој закон.

(2) Подзаконските акти утврдени со овој закон ќе се донесат најдоцна до 31 декември 2021 година.

(3) До донесувањето на подзаконските акти од ставот (2) на овој член ќе се применуваат постојните подзаконски акти.

Член 109

Владата на Република Северна Македонија во рок од една година од денот на влегување во сила на овој закон ќе ја донесе Националната стратегија за развој на воздухопловството во Република Северна Македонија со период на важност од десет години.

Член 110

Се овластува Законодавно-правната комисија при Собранието на Република Северна Македонија да утврди пречистен текст на Законот за воздухопловство.

Член 111

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT PËR AVIACION

Neni 1

Në Ligjin për aviacion ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 14/2006, 24/2007, 103/2008, 67/10, 24/12, 80/12, 155/12, 42/14, 97/15, 152/15, 27/16, 31/16 dhe 64/18)), në nenin 1 paragrafët (1), (2) dhe (3) dhe në nenin 2 fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 2

Në nenin 2-a alineja 3 ndryshohet si vijon:
"- hulumtimi i fatkeqësive ajrore, incidentete serioze, incidentete dhe ngjarjeve bëhet në pajtim me rregullin e nenit 3 paragrafit (4) të këtij ligji me të cilët përcaktohen masat, mënyra dhe kushtet për zbatimin e standardeve të BE-së dhe standardet ndërkombëtare, praktikata e rekomanduara dhe normativat të rregulluara me Rregullativën 996/2010 të Parlamentit Evropian dhe Këshillit nga 20 tetori 2010 hulumtimi dhe parandalimi i fatkeqësive dhe incidenteteve në aviacionin ajror dhe heqjen e Direktivës 94/56/E3 e cila është marrë me Aneksin I të Marrëveshjes multilaterale për themelimin e Sferës së përbashkët evropiane të aviacionit ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 27/2007 dhe 98/2009), (në tekstin e mëtejme: Rregullativa 996/2010)."

Alineja 4 ndryshohet si vijon:
"- paraqitja e aksidenteteve, incidenteteve serioze, incidenteteve dhe ngjarjeve janë kryer në pajtim me rregullën e nenit 3 paragrafit (4) të këtij ligji me të cilin përcaktohen masat, mënyra dhe kushtet për zbatimin e standardeve ndërkombëtare të BE-së, praktikata e rekomanduara dhe normativat e rregulluara me Rregullativën 376/2014 e Parlamentit Evropian dhe Këshillit nga 3 prilli 2014 për paraqitjen, analizën dhe veprimet pasuese në lidhje me ngjarjet në aviacionin civil, më të cilën ndryshohet Rregullativa 996/2010 dhe shfuqizohet Direktiva 2003/42/E3 të Parlamentit Evropian dhe Këshillit dhe Rregullativat E3 numër 1321/2007 dhe E3 numër 1330/2007 të Komisionit e cila është marrë me Aneksin I të Marrëveshjes Multilaterale për themelimin e sferës së Aviacionit të Përbashkët Evropian ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 27/2007 dhe 98/2009), (në tekstin e mëtejme: Rregullativa 376/2014)."

Neni 3

Në nenin 3 në paragrafin (4) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 4

Në nenin 4 pika 1 ndryshohet si vijon:
"1. "Aeroport" është sipërfaqe e caktuar tokësore ose sipërfaqe e ujit (duke përfshirë edhe të gjitha objektet, instalimet dhe pajisjet) e dedikuar për shfrytëzim, në tërësi ose pjesërisht, për aterim, fluturim dhe lëvizje në sipërfaqen ajrore;".

Në pikën 3 fjalët: "Shërbime të aeroportit" zëvendësohen me fjalët: "Shërbime në aeroport", kurse pas fjalëve: "u jepen" shtohen fjalët: "shfrytëzuesve të".

Në pikat 29 dhe 43 fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Pika 46 ndryshohet si vijon:

"46. "Fatkeqësi" është ngjarje e lidhur me punën e mjetit fluturues i cili në rast të mjetit fluturues me ekuipazh ndodh në periudhën kur cili do person hip në mjetin fluturues me qëllim të fluturojë deri në kohën kur këta persona zbresin, ose në rast të mjetit fluturues pa ekuipazh, ndodh në periudhën nga momenti kur mjeti fluturues është i përgatitur për lëvizje për shkak të fluturimit deri në momentin kur ndalet në fund të fluturimit, kurse sistemi i tij lëvizës primar është shkyçur, periudhë në të cilën:

a) ndonjë person është lënduar për vdekje ose me lëndime serioze si rezultat i:

- qëndrimin të tij në mjetin fluturues, ose
- kontaktin direkt me cilëndo pjesë të mjetit fluturues, duke përfshirë edhe pjesët të cilat janë shkëputur nga aeroplani, ose
- ekspozimit direkt në currilit të shfryrë të motorëve,

përveç kur lëndimet janë arsye të zakonshme, janë vetë shkaktuar ose janë shkaktuar nga personat tjerë, ose kur lëndimet u janë shkaktuar "udhëtarëve të verbër" të cilët fshihen jashtë zonave të cilët zakonisht u janë në dispozicion udhëtarëve dhe ekuipazhit; ose

b) mjeti fluturues pëson dëmtim ose shkatërrim të strukturës e cila:

- ndikon negativisht në qëndrueshmërinë e konstruksionit, performansat ose karakteristikat e fluturimit të mjetit fluturues, dhe

- normalisht do të duhej rregullim i madh (remont) ose zëvendësim të pjesës përbërëse të dëmtuar,

përveç në rast të defektit ose dëmtimit të motorëve, kur dëmtimi është i kufizuar një njërin motor (duke përfshirë mbështjellësit e tij mbrojtës (kapitazh) ose shtesa) ose dëmtim që është e kufizuar në helika, majat e krahëve, antenat, sondat, tehet, gomat e rrotave, frenat, rrotat, kallëpet aerodinamike të motorit, pllakat, dyert e pragut qëndrues, qelqet e përparme, mbështjellësi i mjetit fluturues (plasaritje të vogla ose vrima) ose dëmtime më të vogla të krahëve të rotorit kryesor, krahët e rotorit të bishtit, pragu i qëndrimit, si dhe dëmtime të shkaktuara nga breshëri ose ndeshje me zogj (duke përfshirë edhe vrimat e radiolokatorit); ose

c) mjeti fluturues zhduket ose është plotësisht i kapakshëm."

Në pikën 55-a fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Pika 57 ndryshohet si vijon:

"57. "Rruga e udhëtimit (Taxiway)" është rruga e përkufizuar në aeroport në tokë, e caktuar për lëvizje të mjeteve fluturuese nëpër tokë me qëllim që të sigurohet lidhja ndërmjet njëres pjesë me pjesën tjetër të aeroportit, duke përfshirë:

a) Linjën e rrugës për lëvizje për ndalim të mjeteve fluturuese (Aircraft stand taxilane.) Pjesë e platformës e caktuar si rrugë për lëvizje e caktuar t'u sigurojë qasje mjeteve fluturuese vetëm deri te vendet e parkimit.

b) Rrugë për lëvizje në platformë (Apron taxiway). Pjesë e sistemit të rrugës për lëvizje i vendosur në platformën e caktuar të sigurojë rrugë të drejtpërdrejtë për lëvizje nëpër tokë përmes platformës.

c) Rruga për lëvizje për dalje urgjente (Rapid exit taxiway). Rrugë për lëvizje e lidhur me rrugë për fluturim-aderim nën një kënd të mprehtë e caktuar t'i mundësojë aeroplanëve të cilët aderojnë të kthejnë me shpejtësi më të mëdha prej atyre të cilët arrihen në dalje tjetër nga rruga për lëvizje, në cilën mënyrë realizohet në minimum në qëndrim në rrugë fluturim-aderim."

Në pikat 65 dhe 67 fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Pas pikës 81 shtohen dy pika të reja 81-a dhe 81-b, si vijojnë:

"81-a. "Agjenti i rregulluar" është agjent, transportues ose subjekt tjetër i cili ka lidhje afariste me operatorë dhe i cili siguron kontrollë të sigurisë të cilët janë të pranueshme ose i kërkon organi kompetent në lidhje me ngarkesë ose postë;

81-b. "Dërgues i njohur" është dërgues i ngarkesës ose postës për llogari të vet personale dhe procedurat e të cilit i përbushin rregullat dhe standardet e përgjithshme për sigurim të mjaftueshëm që të lejohet transport të ngarkesës ose postës me cilin do mjet fluturues."

Neni 5

Në nenin 5 në paragrafin (3) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 6

Në nenin 6 paragrafi (1) në pikat b) dhe c) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Në paragrafin (2) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut" kurse fjala "pesë" zëvendësohet me numrin "10".

Neni 7

Në nenin 7 pas paragrafit (2) shtohet paragrafi i ri (3) si vijon:

"(3) Agjencia i kryen kompetencat e parapara me rregullat e BE-së dhe standardet ndërkombëtare të aviacionit dhe praktikat e rekomanduara në rolin e pushtetit kompetent të aviacionit për rregullimin, licencimin, certifikimin dhe mbikëqyrjen në aviacionin në Republikën e Maqedonisë së Veriut."

Paragrafi (3) bëhet paragrafi (4).

Në paragrafin (4) i cili bëhet paragrafi (5) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Paragrafi (5) bëhet paragrafi (6).

Paragrafi (6) i cili bëhet paragrafi (7) ndryshohet si vijon:

"(7) Organizimi dhe puna e Agjencisë për së afërmi rregullohet me Statutin e Agjencisë i cili posaçërisht përmban dispozita për:

- selinë e Agjencisë,
- shenjën, përkatësisht logon e Agjencisë,
- përpunimin dhe përdorimin e vulave të Agjencisë,
- mënyrën e përfaqësimit të Agjencisë,
- organizimin e brendshëm i Agjencisë,
- mënyrën e emërimit dhe shkarkimit të drejtorit të Agjencisë,

- detyrimin për të punësuarit në raport me ruajtjen e besueshmërisë së të dhënave,

- shkallën e sekretit të akteve, dokumenteve dhe të dhënave tjera të lidhura me punën e Agjencisë dhe

- dispozita tjera me rëndësi për punën e Agjencisë."

Paragrafët (7) dhe (8) bëhen paragrafë (8) dhe (9).

Neni 8

Në nenin 7-a në paragrafin (2) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 9

Në nenin 7-b paragrafin (1) në alinetë 1 dhe 4 fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Pas alinesë 4 shtohen dy aline të reja 5 dhe 6, si vijojnë:

"- zbaton procedurë për qasje ofruesve të shërbimeve në aeroport në tregun e shërbimeve të aeroportit personave të tretë,

- miraton përjashtime, lëshime dhe tërheqje nga zbatimi i standardeve të pranuar ndërkombëtare dhe praktikave të rekomanduara kur ajo është e paraparë me to,".

Alineja 8 ndryshohet si vijon:

"- mban procedurë dhe miraton akte administrative për dhënien, vazhdimin, ripërtëritjen, kufizimin, ndryshimin, suspendimin, tërheqjen dhe/ose transferimin e lejeve, autorizimeve vërtetimeve, miratimeve, pëlqimeve dhe akteve tjera administrative të përcaktuara me këtë ligj dhe rregullat e miratuara në bazë të këtij ligji, si dhe evidencën e tyre,".

Alineja 14 ndryshohet si vijon:

"- përgatit dhe/ose rekomandon literaturë nga sfera e aviacionit dhe udhëzime për subjektet e industrisë së aviacionit dhe".

Në paragrafin (2) pas fjalëve: "baza e këtij ligji dhe/ose", shtohen fjalët:

"Rregullativa (BE) numër 2018/1139 e Parlamentit Evropian dhe të Këshillit nga 4 korriku 2018, për rregulla të përbashkëta në sferën e aviacionit civil dhe për themelimin e Agjencisë të Unionit Evropian për Siguri të Aviacionit me të cilën është hequr".

Neni 10

Në nenin 7-v shtohet paragraf i ri (2) si vijon:

"(2) Formularët e kërkesave, formën, përmbajtjen dhe evidencën e vërtetimeve, lejeve, miratimeve, pëlqimeve dhe akteve tjera administrative të parapara me këtë ligj dhe rregullat e miratuara në bazë të këtij ligji, si dhe procedurën për dhënien e tyre, vazhdimin, ripërtëritjen, ndryshimin dhe/ose transmetimin i përcakton Agjencia."

Neni 11

Në neni 9 në paragrafët (3), (7) dhe (11), në nenin 9-b në alinenë 9, në nenin 9-c në paragrafët (1), (2) dhe (3) dhe në nenin 9-ç në paragrafin (2) dhe paragrafi (4) në pikën 1) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 12

Në nenin 9-d paragrafi (1) në alinenë 2 pas fjalës "akte" vihet presje dhe shtohen fjalët: "Procedura dhe udhëzime për implementimin e akteve nënligjore të miratuara në bazë të këtij ligji".

Në alinenë 3 pas fjalëve: "autorizime të" shtohen fjalët: "fizik ose", kurse pas fjalëve: "Agjencia" shtohen fjalët: "kur ajo është e përcaktuar me rregull të miratuar në bazë të këtij ligji".

Alineja 8 ndryshohet si vijon:

"- miraton vendimet, aktvendimet dhe aktet tjera për të cilat nuk vendos Këshilli Drejtues në pajtim me këtë ligj dhe Statutin e Agjencisë,"

Pas alinesë 11 shtohen aline e re 12, si vijon:

"- organizon proces për konsultim me subjektet e industrisë së aviacionit,".

Neni 13

Në nenin 11 paragrafi 2, në nenin 12 në paragrafët (6) dhe (7) dhe në nenin 13 në paragrafët (1), (2) dhe (6) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 14

Në nenin 14 shtohet paragraf i ri (2) si vijon:

"(2) Rregullat e përbashkëta themelore të cilat i përkasin veprimtarive të ndryshme në sferën e aviacionit civil i përcakton Agjencia në pajtim me Rregullativën e BE-së nga neni 7-b paragrafi (2) të këtij ligji."

Neni 15

Pas nenit 14 shtohet nënpjesë e re 3 dhe dy nene të reja 14-a dhe 14-b, si vijojnë:

„3. SIGURIA

Neni 14-a

(1) Me qëllim të avancimit të sistemeve për menaxhim me sigurinë dhe arrijten e nivelit më të pranueshëm të sigurisë në komunikacionin ajror, Agjencia miraton Program nacional për siguri në aviacion me propozim të Komitetit Nacional për Menaxhim me Sigurinë në Aviacion, ndërsa pas pajtimit të marrë paraprakë nga Qeveria e Maqedonisë së Veriut.

(2) Programi nga paragrafi (1) i këtij neni posaçërisht përmban: politikë të sigurisë në komunikacionin ajror dhe organizimin e sistemit për menaxhim me sigurinë, nivelet e pranueshme të sigurisë, masat dhe subjektet përgjegjëse për zbatimin e tyre dhe të tjera.

(3) Organizatat dhe qendrat për trajnim të personelit në aviacion dhe personelit tjetër profesional, transportuesit, operatorët e aeroportit, ofruesit e shërbimeve të navigacionit ajror dhe organizatat për mirëmbajtje, projektim dhe ndërtim të mjeteve fluturuese, si dhe subjektet tjera të industrisë së aviacionit përgatisin Doracak për menaxhim me sigurinë në pajtim me Programin nacional për siguri në aviacion të cilin e miraton Agjencia.

(4) Personat juridikë nga paragrafi (3) i këtij neni duhet të vendosin dhe mirëmbajnë sistemin për menaxhim me sigurinë në pajtim me doracakun e miratuar të Programit nacional për siguri në aviacion.

(5) Agjencia vendos sistem për menaxhim me sigurinë në pajtim me standardet e pranuar nga sfera e aviacionit.

Neni 14-b

(1) Me qëllim të ndjekjes së zbatimit të Programit nacional për siguri në aviacion dhe miratimin e vendimeve për marrjen e masave preventive për mënjanimin e rreziqeve për sigurinë në aviacion dhe funksionimin efikas të tërë sistemit për siguri të aviacionit, Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut, formon Komitetin Nacional për Menaxhim me Sigurinë në Aviacion (në tekstin e mëtejshëm: Komiteti për Siguri).

(2) Komiteti për Siguri i kryen këto punë:

- propozon Program nacional për siguri në aviacion me plan për siguri në aviacion,

- dorëzon raporte vjetore për zbatimin e Programit nacional për siguri në aviacion për Qeverinë e Republikës së Maqedonisë së Veriut deri më 31 mars në vitin rrjedhës për vitin paraprak,

- i shqyrton raportet për fatkeqësi dhe incidente serioze të cilat i përkasin sigurisë në aviacion,

- vendos për zbatimin e masave preventive për zbutjen e rreziqeve nga rreziqet potenciale për sigurinë në aviacion dhe

- kryen punë tjera në pajtim me Programin nacional për siguri në aviacion.

(3) Komiteti për Siguri përbëhet nga përfaqësues të nominuar nga Ministria e transportit dhe lidhjeve, Ministria e Mbrojtjes, Ministria e Punëve të Brendshme, Agjencia, operatori portit të aviacionit, ofruesi i shërbimeve të navigacionit ajror, shoqata të operatorëve të mjeteve fluturuese dhe pryetari i Komitetit për Hetim të Fatkeqësive dhe Incidenteve Serioze të Aviacionit me kërkesë të kryetarit të Komitetit.

(4) Kryetar i Komitetit për Siguri është drejtori i Agjencisë dhe ai është i autorizuar dhe përgjegjës për menaxhim (administrim) dhe koordinim të implementimit të Programit nacional për siguri në aviacion.

(5) Për punën e vet Komiteti miraton Rregullore të Punës."

Neni 16

Në nenin 16 në paragrafët (1) dhe (2) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohet me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 17

Në nenin 17 paragrafi (2) ndryshohet si vijon:
"Mjet fluturues civil pa ekuipazh mund të fluturojë në hapësirën ajrore maqedonase në pajtim me kushtet të cilat i përcakton Agjencia."

Pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3) si vijon:

"(3) Mjeti fluturues shtetëror pa ekuipazh mund të fluturojë në hapësirën ajrore maqedonase në pajtim me kushtet të cilët i përcakton Ministria e Punëve të Brendshme, përkatësisht Ministria e Mbrojtjes duke marrë parasysh sigurinë e komunikacionit civil ajror."

Neni 18

Në nenin 18 në paragrafin (6), në nenin 21 në paragrafin (2) dhe në nenin 24 në paragrafin (1) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 19

Në nenin 26 në paragrafët (1) dhe (2) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohet me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Në paragrafin (4) pas fjalës "fluturim" shtohen fjalët: "të mjeteve fluturuese civile dhe shtetërore", kurse fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 20

Në nenin 28 paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"Për fluturim dhe aterrim në aeroport, terren, përkatësisht fushë fluturimi që nuk është e hapur për komunikacion ndërkombëtar në paragrafin (1) të këtij neni, mjeti fluturues i huaj i cili kryen fluturime civile doemos duhet të ketë leje të posaçme për aeroportin, terrenin, përkatësisht fushën e fluturimit që e miraton Agjencia me mendim paraprak të Ministrisë së Mbrojtjes, Ministrisë së Financave - Drejtoria e Doganës dhe Ministria e Punëve të Brendshme, përveç nëse nuk është përcaktuar ndryshe me marrëveshje ndërkombëtare që e ka ratifikuar Republika e Maqedonisë së Veriut".

Pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3) si vijon:

"(3) Miratimin e posaçëm nga paragrafi (2) i këtij neni për mjete fluturuese të huaja të cilat kryejnë fluturime shtetërore e japin ministrinë kompetente".

Paragrafi (3) bëhet paragraf (4).

Pas paragrafit (4) shtohet paragraf i ri (5) si vijon:

"(5) Mjeti fluturues i vendit i cili do ta lëshojë hapësirën ajrore maqedonase, gjatë rikthimit, mund të ateroj në territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut vetëm në aeroport që është i hapur për komunikacion ndërkombëtar ajror, ose në aeroport, terren, përkatësisht fushë për fluturime që nuk është i hapur për komunikacion ndërkombëtar nëse ka miratim të posaçëm në pajtim me paragrafin (2) të këtij neni."

Neni 21

Në nenin 29 paragrafi (1) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 22

Në nenin 33 paragrafët (3), (4) dhe (5) shlyhen.

Neni 23

Në nenin 34 fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 24

Në nenin 38 paragrafët (2), (3) shlyhen.

Neni 25

Në nenin 38-a në paragrafët (1), (3), (5) dhe (6) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 26

Pas nenit 38-a shtohet neni i ri 38-b si vijon:

"Neni 38-b

Në rast kur transportuesi ajror nuk ka interes ekonomik për kryerjen e shërbimeve për kryerjen e transportit të rregullt publik ajror të linjës së caktuar në kuadër të EZBO, ndërsa nëse linja e tillë konsiderohet me rëndësi të veçantë për zhvillimin ekonomik dhe social të rajonit të caktuar, Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut mund të caktojë si linjë me interes publik, kurse procedurën dhe kushtet do t'i përcaktojë në pajtim me Rregullativën e BE-së 1008/2008 e cila është marrë nga Aneksi I i Marrëveshjes multilaterale për themelimin e Sferës së përbashkët evropiane ajrore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 27/2007 dhe 98/2009)."

Neni 27

Titulli i pikës "1.2 Kushtet për kryerjen e transportit ajror për nevoja personale" dhe neni 42 ndryshohen si vijojnë:

"1.2 Kushtet për kryerjen e operacioneve jokomerciale të fluturimit

Neni 42

Mënyrën e kryerjes së operacioneve jokomerciale të fluturimit, si dhe kushtet e posaçme në raport me mjetet fluturuese, personelin dhe kushtet tjera të posaçme i përcakton drejtori i Agjencisë."

Neni 28

Neni 43 ndryshohet si vijon:

"(1) Mënyrën e kryerjes së shërbimeve të specializuara ne mjetin fluturues si dhe kushtet e posaçme në raport me mjetet fluturuese, personelin dhe kushtet tjera të posaçme i përcakton drejtori i Agjencisë.

(2) Operatorit të mjetit fluturues i cili i përmbush kushtet nga rregulla e paragrafit (1) të këtij neni për kryerjen e shërbimeve të specializuara komerciale me rrezik të lartë me mjetin fluturues, Agjencia i jep autorizim."

Neni 29

Neni 44 ndryshohet si vijon:

"(1) Personi fizik ose juridik mund të organizojë veprimtari ajrore-sportive nëse i përmbush kushtet e posaçme që i përcakton drejtori i Agjencisë.

(2) Personit nga paragrafi (1) i cili i përmbush kushtet për organizimin e veprimtarisë ajrore sportive, Agjencia i jep leje.

(3) Mënyrën dhe rregullat e kryerjes së veprimtarive ajrore-sportive (fluturim me fluturake dhe balonë, organizimin e garave, kërcim me parashutë dhe modelim), i përcakton drejtori i Agjencisë.

(4) Mënyrën dhe kushtet për kryerjen e operacioneve fluturuese me mjete fluturuese të cilat nuk janë sipas standardeve të ISAO-së, i përcakton drejtori i Agjencisë.

(5) Rregullat për aktivitetet ushtarake me parashutë i përcakton ministri i Mbrojtjes."

Neni 30

Në nenin 46 në paragrafin (1) pas fjalës: "vërtetimet" shtohen fjalët: "autorizimet dhe lejet".

Neni 31

Në nenin 49 në paragrafin (2) fjalët: "paragrafi (6)" shlyhen.

Neni 32

Në nenet 51 dhe 52 fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 33

Në nenin 53 në paragrafët (1), (2) dhe (5) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Paragrafi (6) shlyhet.

Paragrafi (7) bëhet paragraf (6).

Në paragrafin (8) i cili bëhet paragraf (7) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Pas paragrafit (9) i cili bëhet paragraf (8) shtohen tre paragrafë të rinj (9), (10) dhe (11) si vijojnë:

"(9) Agjencia në bashkëpunim me ofruesin e shërbimeve të navigacionit ajror përgatit Plan nacional për efikasitetin e dhënies së shërbimeve të navigacionit ajror. Plani nacional për efikasitet të dhënies së shërbimeve të navigacionit ajror përgatitet në bazë të të dhënave të cilët merren nga ofruesi i shërbimeve të navigacionit ajror.

(10) Plani nacional për efikasitet të dhënies së shërbimeve të navigacionit ajror miratohet nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

(11) Agjencia e ndjek realizimin e Planit nacional për efikasitet të dhënies së shërbimeve të navigacionit ajror nga ofruesi i shërbimeve të navigacionit ajror."

Neni 34

Në nenin 55, në nenin 56 në paragrafët (5) dhe (6), dhe nenin 57 dhe në nenin 58 në paragrafët (1), (2) dhe (5) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 35

Pas nenit 58 shtohet nen i ri 58-a si vijon:

"Neni 58-a

(1) Me qëllim të implementimit të konceptit të ICAO-së për vendosjen e navigacionit të themeluar në performanca, si dhe përcaktimin e specifikimeve për navigacion ajror në varësi të vëllimit të shërbimeve të navigacionit ajror të cilët jepen në hapësirën ajrore të Republikës së Maqedonisë së Veriut, Qeveria e Republikës së Maqedonisë me propozim të Agjencisë miraton Plan për implementim të navigacionit të themeluar në performanca.

(2) Në planin nga paragrafi (1) i këtij neni, Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut i përcakton sistemet globale për navigacion satelitor dhe sistem satelitor për përforcimin e sinjaleve me qëllim të përmirësimit të performancave të sistemeve globale për navigacionin satelitor të cilat do të shfrytëzohen në hapësirën ajrore të Republikës së Maqedonisë së Veriut."

Neni 36

Në nenin 59-a në paragrafin (1), dhe në nenin 60 në paragrafin (1) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 37

Në nenin 60-a paragrafi (1), në nënpikën 1.1 në nënpikën b) lidhëza "dhe" zëvendësohet me pikëpresje.

Në nënpikën c) pikëpresja zëvendësohet me lidhëzën "dhe" dhe shtohet nënpika ç) si vijon:

ç) funksionet e rrjetit (Network functions) janë shërbime të cilat jepen me qëllim të sigurimit të aranzhmaneve të detajuara për miratimin e vendimeve të

përbashkëta ndërmjet vendeve anëtare, ofruesve të shërbimeve të navigacionit ajror dhe funksionit për menaxhim me rrjetin."

Neni 38

Në nenin 60-g fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 39

Në nenin 60-d pas paragrafit (1) shtohen tre paragrafë të rinj (2), (3) dhe (4) si vijojnë:

"(2) Sigurimi nga paragrafi (1) i këtij neni lidhet për përgjegjësi për dëmin e shkaktuar në lidhje me lëndën e punës së ofruesit të shërbimeve të navigacionit ajror nga neni 60-a i këtij ligji.

(3) Nëse shuma e mbulesës siguroese në të cilën është kontraktuar sigurimi nga paragrafi (1) i këtij neni nuk është e lejuar për kompensim të përgjegjësishë së kërkesave të përcaktuara në kërkesën e dëmtuar, për pagesë të pjesës së pambuluar nga shuma e dëmit të përcaktuar garanton Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

(4) Në rast kur Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut kryen pagesën e pjesës së pambuluar të shumës së dëmit të caktuar në pajtim me paragrafin (3) të këtij neni, ka të drejtë të kthimit të mjeteve."

Paragrafi (2) bëhet paragraf (5).

Neni 40

Në nenin 64 fjalët: "çdo aeroport" zëvendësohen me fjalët: "çdo port i aviacionit", kurse fjala "mjetet fluturoese" zëvendësohet me fjalët: "mjetet fluturoese civile".

Pas paragrafit 1 shtohet paragraf i ri (2) si vijon:

"(2) Për çdo port të aviacionit civil ose të përzier" i cili shfrytëzohet për fluturim të mjeteve fluturoese shtetërore, procedurat dhe kushtet minimale për fluturim dhe aterrim të mjeteve fluturoese shtetërore adekuate në llojin e mjetit fluturoes shtetëror i përcakton ministri i Mbrojtjes, ministri i Financave, përkatësisht ministri i Punëve të Brendshme, duke marrë parasysh veprimet, procedurat dhe kushtet minimale nga paragrafi (1) i këtij neni, ndërsa në koordinim me ofruesin e shërbimeve të navigacionit ajror."

Neni 41

Në nenin 70 në paragrafin (3) fjalët: "pajtim të së cilës jep Qeveria e Republikës së Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "në mënyrën që e përcakton ministri i Transportit dhe Lidhjeve."

Pas paragrafit (3) shtohet paragraf i ri (4) si vijon:

"(4) Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut jep miratim për shumën e kompensimit nga paragrafi (1) i këtij neni."

Në paragrafin (4) i cili bëhet paragraf (5) në alinetë 1 dhe 7 fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 42

Në nenin 71-a fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 43

Në nenin 73 paragrafët (2), (3) dhe (4) shlyhen.

Paragrafi (5) bëhet paragraf (2).

Neni 44

Në nenin 82-b në paragrafët (1), (2) dhe (4) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 45

Në nenin 82-c paragrafi (1) ndryshohet si vijon:
„Qasje e lirë e dhënësve të shërbimeve në aeroport në tregun e shërbimeve të aeroportit personave të tretë sigurohet për dhënësit e shërbimeve të aeroportit të themeluara në shtetin anëtar të EZVO-së, në pajtim me dispozitat nga neni 82-b i këtij ligji.”

Në paragrafin (2) fjalia hyrëse ndryshohet si vijon:

„Me kërkesë të operatorit të portit të aviacionit dhënia e shërbimeve në aeroport nga dhënës të autorizuar të shërbimeve të aeroportit mund të kufizohet për secilën kategori të theksuar të shërbimeve të aeroportit.”

Pas paragrafit (2) shtohet paragrafi i ri (3) si vijon:

“(3) Numrin e dhënësve të shërbimeve të aeroportit e përcakton Agjencia në konsultim me operatorin e portit të aviacionit.”

Paragrafët (3) dhe (4) bëhen paragrafë (4) dhe (5).

Në paragrafin (5) i cili bëhet paragraf (6), fjalët: “paragrafët (2) dhe (3) zëvendësohen me fjalët: “paragrafët (2) dhe (4)” ndërsa fjalët: “paragrafët (2), (3) dhe (4)” zëvendësohen me fjalët: “paragrafët (2), (4) dhe (5)”.

Neni 46

Në nenin 82-g paragrafin (1) fjalët: “Ministria e Transportit dhe Lidhjeve” zëvendësohen me fjalën: “Agjencia”.

Në paragrafin (2) pas fjalëve: “me përjashtim të paragrafit (1) të këtij neni,” shtohen fjalët: “ndërsa me kërkesë të operatorit të portit të aviacionit”.

Neni 47

Në nenin 82-gj paragrafi (1) në fjalinë hyrëse fjalët: “Ministria e Transportit dhe Lidhjeve me mendim paraprak të Agjencisë” zëvendësohen me fjalët: “Agjencia”.

Në alinenë 1 fjalët: “paragrafët (2), (3) dhe (4) zëvendësohen me fjalët: “paragrafët (2), (4) dhe (5), ndërsa fjalët: “paragrafët (2), dhe (3) zëvendësohen me fjalët: “paragrafët (2), dhe (4)”.

Në alinenë 2 fjalët “paragrafët (2) dhe (3) zëvendësohen me fjalët: “paragrafët (2), dhe (4)”.

Në paragrafët (4) dhe (5) fjalët “Ministria e Transportit dhe Lidhjeve” zëvendësohen me fjalën “Agjencia”.

Neni 48

Në nenin 82-e paragrafi (1) fjalët: “paragrafët (2) dhe (3)” zëvendësohen me fjalët: “paragrafët (2) dhe (4)”.

Në paragrafin (2), pikën b) në alinenë 2 fjalët: “nga Ministria e Transportit dhe Lidhjeve” zëvendësohen me fjalët: “procedurën për zgjedhje të dhënësve të shërbimeve të aeroportit e organizon dhe zbaton Agjencia”.

Pas paragrafit (2) shtohet paragrafi ri (3) si vijon:

“(3) Procedura për zgjedhje zbatohet me publikimin e shpalljes publike e cila doemos duhet t'i përmbajë së paku elementet si vijon:

- llojin e shërbimeve për të cilat publikohet shpallja publike,

- kushtet të cilat doemos duhet t'i plotësojë dhënësi i shërbimeve të aeroportit,

- periudhën e dhënies së shërbimeve,

- kriteret për zgjedhje,

- afatin për parashtrimin e ofertave,

- afatin për marrjen e vendimit për zgjedhje dhe

- mbrojtjen juridike.”

Në paragrafin (3) i cili bëhet paragraf (4) fjalët: “paragrafët (2), dhe (3) zëvendësohen me fjalët: “paragrafët (2), dhe (4)”.

Paragrafi (4), bëhet paragraf (5).

Pas paragrafit (5), shtohet paragrafi i ri (6) si vijon:

“(6) Kundër vendimeve të operatorit të portit të aviacionit nga paragrafi (1) i këtij neni, pala e pakënaqur mund të parashtrijë padi në gjykatën kompetente.”

Neni 49

Në nenin 82-zh në paragrafin (1) pas fjalëve: “dhënësi i pavarur i shërbimeve” shtohen fjalët: “të pranimit dhe dërgimit të mjeteve fluturuese, udhëtarëve, bagazhit, mallrave dhe postës dhe shërbimit të mjeteve fluturuese me karburant dhe lubrifikant”.

Neni 50

Në neni 82-z pas paragrafi (2), shtohet paragrafi ri (3) si vijon:

“(3) Dhënësit e shërbimeve të aeroportit dhe operatori i portit të aviacionit janë të detyruar të lidhin marrëveshje për kompensimin për shfrytëzim të infrastrukturës së aeroportit.”

Neni 51

Në nenin 82-x pas paragrafit (3) shtohet paragrafi i ri (4) si vijon:

“(4) Operatori i portit të aviacionit nuk guxon t'i subvencionojë shërbimet e tij në aeroport nga të hyra të realizuara nga veprimtari tjera të cilat ai i realizon si operator i portit të aviacionit.”

Neni 52

Në nenin 82-k paragrafin (1) në fjalinë hyrëse fjalët: “vende tjera” zëvendësohen me fjalët: “vende të cilat nuk janë palë të Marrëveshjes multilaterale për themelimin e EZVO-së”, ndërsa në alinenë 1 fjalët: “Republika e Maqedonisë” zëvendësohen me fjalët: “Republika e Maqedonisë së Veriut”.

Në alinenë 3 fjalët: “vendet e treta” zëvendësohen me fjalët: “vende të cilat nuk janë palë të Marrëveshjes multilaterale për themelimin të EZVO-së”.

Neni 53

Pas nenit 82-i shtohen dy nene të reja 82-j dhe 82-k si vijojnë:

"Neni 82-j

(1) Në rast kur me infrastrukturën e portit të aviacionit ose sistemin e porteve të aviacionit menaxhon më shumë se një operator i portit të aviacionit, çdo operator në lidhje me dispozitat e kësaj nënpyese konsiderohet si pjesë e trupit të vetëm që menaxhon me infrastrukturën e portit të aviacionit.

(2) Në rast kur një operator menaxhon me infrastrukturën e dy ose më shumë porteve të aviacionit ose sisteme të porteve të aviacionit, çdo port i aviacionit, përkatësisht sistem i porteve të aviacionit në lidhje me dispozitat e kësaj nënpyese konsiderohet si tërësi e ndarë.

Neni 82-k

Me kërkesë të Komisionit Evropian, Agjencia i dorëzon të dhënat e kërkuara me qëllim të realizimit të raportit për zbatimin e Direktivës 96/67 të UE-së.”

Neni 54

Në nenin 84 në paragrafin (2) pas fjalës “çdo” shtohet fjala “vendor”.

Pas paragrafit (2) shtohet paragrafi i ri (3) si vijon:

“(3) Çdo transportues i huaj mund të fluturojë dhe atëherë nga aeroportet në Republikën e Maqedonisë së Veriut nëse ka program për sigurimin e transportuesit të miratuar nga autoriteti kompetent i aviacionit të vendit që e ka dhënë vërtetimin për plotësimin e kushteve të sigurisë (AOC). Para se të fillojë fluturimin, transportuesi e dorëzon Programin e miratuar për sigurim te Agjencia.”

Paragrafët (3) dhe (4) bëhen paragrafë (4) dhe (5).

Në paragrafin (5) i cili bëhet paragraf (6) fjalët: “Republika e Maqedonisë” zëvendësohen me fjalët: “Republika e Maqedonisë së Veriut”.

Pas paragrafit (6) i cili bëhet paragraf (7) shtohen dy paragrafë të rinj (8) dhe (9) si vijojnë:

“(8) Kontrolli i sigurisë të kargos dhe postës në komunikacionin ajror mund të kryejë agjent i rregulluar dhe/ose dërgues i njohur i cili do të garantojë se dërgesa e kontrolluar ka qenë e mbrojtur nga ndikimi i paautorizuar nga momenti i kryerjes së kontrollit të sigurisë deri në momentin e ngarkimit në mjetin fluturues. Agjenti i rregulluar dhe dërguesi i njohur duhet të lejohet nga Agjencia në pajtim me paragrafin (6) të këtij neni.

(9) Agjenti i rregulluar nga paragrafi (8) i këtij neni përpunon program për sigurim në pajtim me dispozitat e Programit nacional për sigurim në aviacionin civil. Programin për sigurim të agjentit të rregulluar e miraton Agjencia.”.

Neni 55

Në nenin 86 paragrafi (1) fjalët: “Republika e Maqedonisë” zëvendësohen me fjalët: “Republika e Maqedonisë së Veriut”.

Në paragrafin (2) pas fjalëve: “me rëndësi për sigurimin” shtohen fjalët: “me kërkesë të kryetarit të Komitetit Nacional për Sigurim.”

Pas paragrafit (3) shtohet paragrafi i ri (4) si vijon:

“(4) Për punën e vet Komiteti Nacional për Sigurim miraton Rregullore të punës.”.

Në paragrafin (4) i cili bëhet paragraf (5), fjalët: “Republika e Maqedonisë” zëvendësohen me fjalët: “Republika e Maqedonisë së Veriut”, ndërsa në alinenë 1 fjalët: “që do të përmbajë drejtime për vendosjen e programit të aeroportit për sigurim dhe program për sigurim të transportuesve” shlyhen.

Pas alinesë 2 shtohet alinea e re 3 si vijon:

“-Programi nacional për sigurim sajber në aviacionin civil.”.

Neni 56

Në nenin 86-a në paragrafin (6) fjalët: “Republika e Maqedonisë” zëvendësohen me fjalët: “Republika e Maqedonisë së Veriut”.

Neni 57

Në nenin 86-b në paragrafin (1) fjalët: “Republika e Maqedonisë” zëvendësohen me fjalët: “Republika e Maqedonisë së Veriut”.

Në paragrafin (2) pas fjalëve: “me rëndësi për lehtësimin” shtohen fjalët: “me kërkesë të kryetarit të Komitetit Nacional për Lehtësim.”.

Pas paragrafi (3) shtohet paragrafi i ri (4) si vijon:

“(4) Për punën e vet Komiteti Nacional për Lehtësim miraton Rregullore të punës.”.

Në paragrafin (4) i cili bëhet paragraf (5) fjalët: “Republika e Maqedonisë” zëvendësohen me fjalët: “Republika e Maqedonisë së Veriut”.

Neni 58

Në nenin 87 në alinenë 1 presja zëvendësohet me lidhëzën “ose”.

Në alinenë 2 presja zëvendësohet me pikë.

Alinetë 3 dhe 4 shlyhen.

Neni 59

Në nenin 88 paragrafi (3) shlyhet.

Neni 60

Në nenin 91 në paragrafët (2) dhe (3), në nenin 92 në paragrafin (1), në nenin 93 në paragrafët (1), (2) dhe (3) dhe në nenin 94 në paragrafët (3) dhe (4) fjalët: “Republika e Maqedonisë” zëvendësohen me fjalët: “Republika e Maqedonisë së Veriut”.

Neni 61

Neni 95 ndryshohet si vijon:

“(1) Mjeti fluturues regjistrohet në regjistrin e mjeteve fluturuese nëse:

- mjeti fluturues i plotëson kushtet për fluturim të përcaktuara me këtë ligj dhe rregullat e miratuara në bazë të këtij ligji,

- operatori i mjetit fluturues është person fizik vendor ose person fizik i huaj me qëndrim të rregulluar në Republikën e Maqedonisë së Veriut ose është person juridik i regjistruar dhe me seli në Republikën e Maqedonisë së Veriut,

- mjeti fluturues i cili ka MTOW mbi 5700 kg ka vërtetim për lloj të lëshuar ose të pranuar nga EASA,

- mjeti fluturues i cili është importuar nga vendi i cili nuk është anëtar i Unionit Evropian ka vërtetim për fluturim të mjetit fluturues për eksport që e ka lëshuar organi kompetent i vendit në të cilin ka qenë i regjistruar paraprakisht,

- mjeti fluturues i plotëson kushtet e përcaktuara në pikëpamje të zhurmës dhe emisioneve tjera në pajtim me këtë ligj dhe rregullat e miratuara në bazë të këtij ligji,

- operatori i mjetit fluturues ka dëshmi për pronësi ose marrëveshje të miratuar për qira përkatësisht lizing të mjetit fluturues pa ekuipazh,

- Operatori i cili nuk është pronar i mjetit fluturues dorëzon dëshmi me të cilën pronari pajtohet të regjistrohet në regjistrin e mjeteve fluturuese të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe

- mjeti fluturues është i ri, pronari të presojë deklaratë nga prodhuesi se mjeti fluturues është i ri dhe nuk ka qenë i regjistruar në asnjë regjistër, përkatësisht nëse mjeti fluturues ka qenë i regjistruar në regjistër të mjeteve fluturuese të huaj, pronari të posedojë vërtetim që ai është shlyer nga ai regjistër ose deklaratë nga autoritetet e aviacionit se do të shlyhet nga regjistri i mjeteve fluturuese i huaj në momentin e regjistrimit në regjistrin e mjeteve fluturuese të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

(2) Mjeti fluturues i cili nuk i plotëson kushtet nga paragrafi (1) i këtij neni mund të regjistrohet përkohësisht në regjistrin e mjeteve fluturuese nëse:

- nëse importohet në Republikën e Maqedonisë së Veriut dhe ka dokument të llojit të lëshuar nga autoriteti i aviacionit i shtetit të huaj,

- është i prodhuar në Republikën e Maqedonisë së Veriut dhe eksportohet jashtë, ndërsa ka vërtetim të llojit të lëshuar nga Agjencia,

- është prodhuar në Republikën e Maqedonisë së Veriut dhe nuk ka vërtetim të llojit, ndërsa i plotëson kushtet për fluturim të sigurt (kushtet teknike për fluturim), ndërsa për shkak të hulumtimit dhe përcaktimit të aftësive të tij fluturuese dhe vetitë teknike.

(3) Regjistrimi i përkohshëm nga paragrafi (2) i këtij neni mund të zgjasë deri në 12 muaj dhe për të Agjencia lëshon vërtetim për regjistrim të përkohshëm të mjetit fluturues.”.

Neni 62

Në nenin 98 paragrafi (3) shlyhet.

Neni 63

Në nenin 103 në paragrafët (1), (2) dhe (3) fjalët: “Republika e Maqedonisë” zëvendësohen me fjalët: “Republika e Maqedonisë së Veriut”.

Neni 64

Në nenin 113 paragrafi (4) shlyhet.

Neni 65

Neni 118 ndryshohet si vijon:

“(1) Vërtetimet e llojit të lëshuara, pranuar ose validuara nga EASA drejtpërdrejt konsiderohen të pranuar në Republikën e Maqedonisë së Veriut pa zbatimin e procedurës për pranimin e tyre nga Agjencia.

(2) Shtesë për vërtetim të llojit (STC), modifikime (MODIFICATIONS) dhe rregullime (REPAIRS) të mjeteve fluturuese të regjistruara Republikën e Maqedonisë së Veriut pranohen nëse ato janë lejuar nga EASA ose nga organizata për projektim dhe ndërtim, të autorizuar ose pranuar nga EASA ose nga bartësi i vërtetimit të llojit të mjetit fluturues.”.

Neni 66

Në nenin 121 paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

“Nëse operatori i mjetit fluturues ia beson personit juridik të huaj mbajtjen e vijës dhe/ose bazës së mjetit fluturues, motorit, helikës, parashutës ose pajisjes së mjetit fluturues është i detyruar që agjencisë t’i parashtrojë dëshmi se organi kompetent i fluturimit i vendit të huaj e ka autorizuar atë person juridik mbajtjen e vijës dhe/ose bazës së mjetit fluturues, motorit, helikës, parashutat ose pajisjes së mjetit fluturues.”.

Në paragrafin (3) fjalët: “vërtetim për plotësim të kushteve për mbajtje të mjetit fluturues të regjistruar në regjistrin e mjeteve fluturuese” zëvendësohen me fjalët: “vërtetim për vlefshmëri të vërtetimit të lëshuar për plotësimin e kushteve për mbajtje të mjetit fluturues”.

Pas paragrafit (3) shtohet paragrafi i ri (4) si vijon:

“(4) Me përjashtim të paragrafit (3) të këtij neni, vërtetimet për plotësim të kushteve për mirëmbajtje të mjetit fluturues të lëshuara nga vendi anëtar i UE-së drejtpërdrejt pranohen.”.

Paragrafi (4) bëhet paragraf (5).

Neni (5) shlyhet.

Neni 67

Në nenin 122 pas paragrafit (2) shtohet paragrafi i ri (3) si vijon:

“(3) Nëse personi juridik nga paragrafi (1) i këtij neni, posedon vërtetim për punë nga vendi tjetër, Agjencia lëshon vërtetim për vlefshmëri të vërtetimit të huaj nëse janë plotësuar kushtet nga paragrafi (8) i këtij neni.”.

Paragrafët (3), (4) dhe (5) bëhen paragrafë (4), (5) dhe (6).

Paragrafi (6) i cili bëhet paragraf (7) ndryshohet si vijon:

“(7) Me përjashtim të paragrafit (3) të këtij neni, vërtetimet për plotësimin e kushteve për mbajtje të mjeteve fluturuese të lëshuara nga vendi anëtar i UE-së pranohen drejtpërdrejt.”.

Paragrafi (7) bëhet paragraf (8).

Neni 68

Neni 124 ndryshohet si vijon:

“(1) Aftësia e mjetit fluturues për komunikacion të sigurt ajror (në tekstin e mëtejme: aftësi fluturimi e mjetit fluturues) vërtetohet me kontroll, ndërsa dëshmohej me vërtetim për aftësi fluturimi të mjetit fluturues si dhe me vërtetim për kontroll të aftësisë fluturuese kur kjo është e përcaktuar me rregull të miratuar në bazë të këtij ligji.

(2) Vërtetim për aftësi fluturimi të mjetit fluturues, përkatësisht vërtetim për kontroll të aftësisë për fluturim jepet nëse mjeti fluturues i përgjigjet vlerësimit për përputhshmëri, nëse është i pajisur me mjetet dhe pajisjet e përcaktuara për komunikacion të sigurt ajror dhe nëse me kontroll përcaktohet se është i aftë për komunikacion të sigurt ajror.

(3) Mënyrën, kushtet dhe procedurën për përcaktimin e aftësisë fluturuese të mjeteve fluturuese i përcakton Agjencia.

(4) Aftësia e mjetit fluturues të kategorisë së veçantë për fluturim përcaktohet me kontroll, ndërsa dëshmohej me leje të përdorshme.

(5) Mënyrën, kushtet dhe procedurën për lëshim të lejes së përdorshme të mjeteve fluturuese nga paragrafi (4) i këtij neni i përcakton Agjencia

(6) Për lëshim, vazhdim, ripërtëritje dhe ndryshim të vërtetimit për aftësi fluturimi, vërtetimit për kontroll të aftësisë fluturuese dhe lejes së përdorshme paguhet kompensim në lartësi që e përcakton Këshilli Drejtues i Agjencisë me Listë tarifore, varësisht nga shpenzimet reale administrative dhe mbikëqyrëse.”.

Neni 69

Në nenin 125 pas paragrafit (3) shtohen dy paragrafë të rinj (4) dhe (5) si vijojnë:

“(4) Kontrollin e mjeteve fluturuese për shkak të përcaktimit të aftësisë së tyre fluturuese e kryen Agjencia.

(5) Me përjashtim të paragrafit (4) të këtij neni kontrollin e mjeteve fluturuese për shkak të përcaktimit të aftësisë së tyre fluturuese me qëllim të lëshimit të vërtetimit për kontroll të aftësisë fluturuese mund ta kryejë edhe organizata për menaxhim me aftësi fluturimi të përhershme e autorizuar nga Agjencia.”.

Neni 70

Neni 128 ndryshohet si vijon:

“Mjetit fluturues që nuk ka vërtetim për aftësi fluturimi, përkatësisht vërtetim për kontroll të aftësisë fluturuese ose ai është përkohësisht i pavlefshëm, ndërsa është i aftë për fluturim të sigurt, Agjencia mund t’i lëshojë leje për fluturim (Permit to fly) nëse ai i plotëson kushtet nga neni 124 paragrafi (3) të këtij ligji.”.

Neni 71

Në nenin 129 në paragrafin (1) pas fjalëve: “vërtetim për aftësi fluturimi”, shtohen fjalët: “përkatësisht vërtetim për kontroll të aftësisë së fluturimit”.

Në paragrafin (2) pas fjalëve: “vërtetim për aftësi fluturimi”, shtohen fjalët: “përkatësisht vërtetim për kontroll të aftësisë së fluturimit”.

Neni 72

Në nenin 130 fjalët “Republika e Maqedonisë” zëvendësohen me fjalët: “Republika e Maqedonisë së Veriut”.

Neni 73

Në nenin 131 në paragrafin (1) pas fjalëve: “vërtetim për aftësi fluturimi”, shtohen fjalët: “,përkatësisht vërtetim për kontroll të aftësisë së fluturimit”.

Në paragrafin (2) fjalët: “Republika e Maqedonisë” zëvendësohen me fjalët: “Republika e Maqedonisë së Veriut”.

Në paragrafi (3) pas fjalëve: “vërtetimi për aftësi fluturimi”, shtohen fjalët: “,përkatësisht vërtetimi për kontroll të aftësisë së fluturimit”.

Në paragrafin (4) fjalët: “Republika e Maqedonisë” zëvendësohen me fjalët: “Republika e Maqedonisë së Veriut”.

Në paragrafin (5) pas fjalëve: “vërtetim për aftësi fluturimi”, shtohen fjalët: “,përkatësisht vërtetim për kontroll të aftësisë së fluturimit”.

Neni 74

Në nenin 132 pas paragrafit (1) shtohet paragrafi i ri (2) si vijon:

“(2) Menaxhimin me aftësinë fluturuese, operatori i mjetit fluturues nga paragrafi (1) i këtij neni mund t’ia delegojë organizatës e cila ka vërtetim të vlefshëm për menaxhim me aftësinë e vazhdueshme fluturuese në pajtim me rregullën nga neni 124 paragrafi (3) i këtij ligji.”.

Në paragrafin (2) i cili bëhet paragraf (3) pas fjalëve: “Vërtetimi për aftësi fluturimi”, shtohen fjalët: “,përkatësisht vërtetimin për kontroll të aftësisë së fluturimit”.

Paragrafi (3) bëhet paragraf (4).

Neni 75

Në nenin 133 paragrafi (5) shlyhet.

Neni 76

Në nenin 135, paragrafin (3), fjalët: "Ministria e Transportit dhe Lidhjeve" zëvendësohen me fjalët: "Ministria e Financave".

Në paragrafin (4) fjalët: "ministri i Transportit dhe Lidhjeve" zëvendësohet me fjalët: "ministri i Financave".

Neni 77

Në nenin 136, në paragrafët (1) dhe (3), fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Paragrafi (7) shlyhet.

Në paragrafin (8) i cili bëhet paragrafi (7), pas fjalëve: "kushtet e veçanta në lidhje me" shtohen fjalët: "përvoja e punës, niveli i arsimit dhe të tjera të", ndërsa fjalët "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 78

Në nenin 137 në paragrafin (2) pas fjalës "ekspertët" shtohen fjalët: "kur kjo është përcaktuar me rregullat e miratuara në bazë të këtij ligji".

Neni 79

Në nenin 138 në paragrafin (2) pas fjalëve: "vërtetimi për aftësi profesionale" shtohen fjalët: "kur kjo është përcaktuar me rregullat e miratuara në bazë të këtij ligji".

Neni 80

Në nenin 139 në paragrafin (2) pas fjalës: "lejet" shtohen fjalët: "dhe autorizimet", ndërsa pas fjalës: "vazhdim" shtohen fjalët: "ripërtëritje, kufizim".

Neni 81

Në nenin 142, në paragrafin (3), numri "24" zëvendësohet me numrin "72".

Neni 82

Në nenin 143 paragrafin (1) në pikën 3) pas fjalës "aviacion" shtohen fjalët: "ose shfrytëzim i lejes ose vërtetimit për aftësi profesionale në rast se nuk i përmbush kushtet e përcaktuara në pajtim me të cilat i është lëshuar leja ose vërtetimi për aftësi profesionale".

Në pikën 4) pas fjalëve: "mjetet psikotropike" shtohen fjalët: "ose përcaktohet se në mënyrë plotësisht joprofesionale dhe të papërgjegjshme i shfrytëzon të drejtat e lejes ose vërtetimit për aftësi profesionale";

Pika 5) shlyhet.

Pika 6) bëhet pikë 5).

Në paragrafin (3) fjalët: "2,3,4 dhe 5 zëvendësohen me fjalët: "2,3 dhe 4".

Paragrafi (4) ndryshohet si vijon:

"Procedura për kontrollimin e aftësisë shëndetësore dhe / ose aftësisë profesionale duhet të përfundojë brenda 90 ditëve nga dita e heqjes së lejes ose vërtetimit për aftësi profesionale."

Pas paragrafit (5) shtohen dy paragrafë të rinj (6) dhe (7), si vijojnë:

"(6) Në rast se konstatohet se leja ose vërtetimi është lëshuar në bazë të dëshmive të falsifikuara, Agjencia do të tërheqë lejen ose vërtetimin për aftësi profesionale.

(7) Në rast të fatkeqësisë ose incidentit serioz, Komiteti i Hetimeve të Fatkeqësive Ajrore dhe Incidenteve Serioze mund t'i propozojë Agjencisë të pezullojë lejen ose vërtetimin për aftësi profesionale të personelit të aviacionit para se të hartohet raporti përfundimtar për hetimin e fatkeqësisë ajrore ose incidentit serioz, pas së cilës inspektori i aviacionit e dërgon personin në një kontroll të jashtëzakonshëm të aftësisë shëndetësore dhe/ose

profesionale. Pezullimi i lejes ose i vërtetimit për aftësi profesionale zgjat deri në përfundimin e kontrollit të jashtëzakonshëm brenda afatit kohor të përcaktuar në paragrafin (4) të këtij neni."

Neni 83

Pas nenit 143, shtohet neni i ri 143-a, si vijon:

"Neni 143-a

Në rast humbjeje të lejes ose vërtetimit të aftësisë profesionale të personelit të aviacionit, pronarit do t'i lëshohet leja e re ose vërtetimi për aftësi profesionale, pasi ta publikojë atë me shpenzimet e veta në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".

Neni 84

Në nenin 146, në paragrafin (1) pas fjalëve: "personeli i aviacionit" shtohen fjalët: "dhe personeli tjetër profesional".

Në paragrafin (2) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Pas paragrafit (2) shtohet paragrafi i ri (3) si vijon:

"(3) Kontrollat shëndetësore të personelit tjetër profesional nga paragrafi (1) i këtij neni duhet të kryhen në përputhje me rregullat e sigurisë dhe shëndetit në punë."

Paragrafët (3) dhe (4) bëhen paragrafë (4) dhe (5).

Neni 85

Në nenin 147, paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

"Kontrollet shëndetësore të personelit të aviacionit kryhen në institucionet shëndetësore, mjekët e autorizuar - individë, mjekët e specialistë të mjekësisë së përgjithshme ose mjekë specialistë të mjekësisë së punës të cilët i plotësojnë kushtet e veçanta të përcaktuara nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut, me propozim të ministrit të Shëndetësisë dhe drejtorit të Agjencisë."

Në paragrafin (2) fjala "subjekte" zëvendësohet me fjalët: "institucionet shëndetësore dhe mjekët-individë" ndërsa fjalët: "dhe/ose personeli tjetër profesional" shlyhen.

Paragrafi (4) shlyhet.

Në paragrafin (5), i cili bëhet paragrafi (4), fjalët: "shëndetësore të rregullta dhe të jashtëzakonshme" zëvendësohen me fjalët: "shëndetësore".

Paragrafët (6) dhe (7) bëhen paragrafë (5) dhe (6).

Në paragrafin (8), i cili bëhet paragrafi (7), numri "(7)" zëvendësohet me numrin "(6)".

Neni 86

Neni 166 ndryshohet si vijon:

"(1) Nëse mjete fluturues i huaj pëson fatkeqësi, incident serioz ose incident në territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut, në hetim mund të marrin pjesë përfaqësues dhe këshilltarë të tyre, nëse kjo është e nevojshme për efektivitetin e hetimit, nga autoritetet ose organizatat e aviacionit të vendit ku është i regjistruar mjete fluturues, vendi i transportuesit, vendi i prodhimit dhe vendi, shtetasit e të cilët pësuhan në fatkeqësi, me kërkesë të tyre.

(2) Nëse mjete fluturues maqedonas pëson fatkeqësi, incident ose incident serioz në territorin e një shteti të huaj, duhet të caktohen përfaqësuesit e autorizuar të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe këshilltarët e tyre, nëse kjo është e nevojshme për efektivitetin e hetimit, të cilët do të jenë të pranishëm gjatë hulumtimit të fatkeqësisë, incidentit serioz apo incidentit të atij mjete fluturues.

(3) Përfaqësuesit e autorizuar të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe këshilltarët e tyre nga paragrafi (2) i këtij neni i emëron kryetari i Komitetit dhe duhet t'i plotësojnë kushtet për hetues nga neni 170 i këtij ligji dhe për këtë e njofton organin kompetent të shtetit të huaj."

Neni 87

Në nenin 167 në paragrafin (2) pas fjalës: "Informata" shtohen fjalët: "si dhe deklaratat e personave të marrë nga hetuesit, komunikimi ndërmjet personave që kanë qenë të përfshirë në operacionet e mjetit fluturues, informatat e tyre personale ose mjekësore, fotografitë, transkriptet, incizimet (CVR dhe regjistrimet e tjera), opinionet nga analiza e informatave dhe të dhëna të tjera".

Në paragrafin (3) pas fjalëve "përdorimi i të dhënave për" shtohen fjalët: "qëllime që nuk lidhen me hetimin e fatkeqësive ose incidenteve".

Neni 88

Në nenin 169, në paragrafin (1), fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 89

Në nenin 170, në paragrafin (1), fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Pas paragrafit (3) shtohen dy paragrafë të rinj (4) dhe (5), si vijojnë:

"(4) Gjatë kryerjes së hetimit, hetuesit duhet të kenë legjitimacion zyrtar me të cilin konfirmohet cilësia dhe autorizimin i tij.

(5) Formën, përmbajtjen, mënyrën e mbajtjes së evidencës dhe mënyrën e lëshimit dhe heqjes së legjitimacionit zyrtar e përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut".

Paragrafi (4) bëhet paragraf (6).

Neni 90

Në nenin 170-a pas paragrafit (2) shtohet paragrafi i ri (3), si vijon:

"(3) Personat e angazhuar duhet të lirohen nga detyrimet e tyre të rregullta të punës te punëdhënësit e tyre dhe te ta nuk duhet të ketë konflikt interesi".

Paragrafët (3) dhe (4) bëhen paragrafë (4) dhe (5).

Neni 91

Në nenin 170-b paragrafi (1) fjalët: "qasje te" zëvendësohen me fjalët: "qasja dhe kontrolli i", ndërsa pas fjalës: "informata" shtohet fjala: "dëshmi".

Neni 92

Në nenin 170-v fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 93

Në nenin 170-d, pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3), si vijon:

"(3) Komiteti merr masa për mbrojtje të mjetit fluturues, mbetjeve të metit fluturues dhe vendin e fatkeqësisë nga qasja, vjedhja ose përkeqësimi (dëmtimi)".

Neni 94

Në nenin 170-z paragrafi (1) shlyhet.

Në paragrafin (2), i cili bëhet paragrafi (1), fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 95

Në nenin 170-x paragrafi (1) dhe në nenin 171, fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 96

Në nenin 173 pas paragrafit (1) shtohet një paragraf i ri (2) si vijon:

"(2) Me përjashtim të paragrafit (1) të këtij neni, nëpunësit policorë mund të legjitimojnë personat që përdorin mjete fluturuese pa ekuipazh në rastet kur rrezikohet jeta, siguria personale dhe prona e qytetarëve. Duke vepruar kështu, nëpunësit policorë mund të kryejnë kontroll të identitetit të personave dhe përkohësisht të marrin mjetin fluturues pa ekuipazh, nëse kjo paraqet rrezik për sigurinë e përgjithshme. Për veprimet e ndërmarra zyrtare të nëpunësve policorë, Ministria e Punëve të Brendshme do ta njoftojë Agjencinë e Aviacionit Civil".

Paragrafi (2) bëhet paragraf (3).

Neni 97

Neni 176 ndryshohet si vijon:

"Inspekcioni i mjeteve fluturuese dhe komunikacionit ajror përfshin në veçanti mbikëqyrjen e zbatimit të rregullave për: mjet fluturues, veçanërisht në lidhje me kushtet për përdorim të sigurt dhe mirëmbajtjen e duhur të mjetit fluturues dhe aftësisë për komunikacion ajror të sigurt; ndërtim, mirëmbajtje, riparim, rindërtim të mjeteve fluturuese, motorëve, helikave, parashutave dhe pajisjeve për mjetet fluturuese; dokumente, libra dhe dokumente të tjera që duhet të jenë në mjet fluturues; përbushjen e kushteve të përcaktuara për aftësinë paguese ekonomike të transportuesve, të sigurimit, të drejtat e udhëtarëve, formimin e çmimeve; përputhje me kushtet e përcaktuara për kryerje të sigurt të transportit ajror, të shërbimeve të specializuara me mjetin fluturues, si dhe përdorimin e mjeteve fluturuese për sport, trajnim dhe qëllime të tjera dhe përbushjen e kushteve dhe masave për të siguruar transportuesit dhe mjetet fluturuese nga veprimet e paligjshme".

Neni 98

Në nenin 178, përpara fjalës "edukim", shtohen fjalët: "puna e organizatave dhe qendrave të trajnimit, puna e ekzaminuesve të autorizuar" ndërsa pas fjalëve: "aftësi shëndetësore" shtohen fjalët: "funksionimi i institucioneve të autorizuar shëndetësore, mjekëve-individë, mjekëve të autorizuar specialistë në mjekësinë e përgjithshme dhe mjekët specialistë në mjekësinë e punës;".

Neni 99

Në nenin 180 pas fjalëve: "Qendra Koordinuese për Shpëtim", shtohen fjalët: "siguria kundër veprimeve të paligjshme të ofruesve të shërbimeve të navigacionit ajror,".

Neni 100

Në nenin 181, pas paragrafit 1, shtohet paragraf i ri (2), si vijon:

"(2) Inspektori nuk guxon të kryejë punë në subjektet e industrisë së aviacionit që janë lëndë e mbikëqyrjes së tij".

Neni 101

Në nenin 182 paragrafin (2) në pikën c) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 102

Në nenin 186 pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3) si vijon:

"(3) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese, inspektorët duhet të mbajnë pajisjet e nevojshme të domosdoshme për kryerjen e kompetencave të tyre të përcaktuara në pajtim me këtë ligj dhe rregullat tjera të miratuara në bazë të këtij ligji".

Neni 103

Në nenin 188 paragrafin (1) në pikën 3) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Pika 6) shlyhet.

Në pikën 7) e cila bëhet pika 6), fjalët: "transporti i personave ose sendeve për nevoja personale" zëvendësohen me fjalët: "operacione të fluturimit jo komercial".

Pikat 8, 9 dhe 10 bëhen pika 7, 8 dhe 9.

Në pikën 11, e cila bëhet pikë 10, fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Pikat 12, 13 dhe 14 bëhen pika 11, 12 dhe 13.

Pas pikës 15), e cila bëhet pikë 14, shtohet pikë e re (15) si vijon:

"15) nuk e përcakton kompensimin për përdorimin e infrastrukturës së aeroportit në mënyrën e përcaktuar nga ministri i Transportit dhe Lidhjeve (neni 70 paragrafi (3))."

Pas pikës 24 shtohet pika e re 24-a si vijon:

"24-a) i subvencionon shërbimet e aeroportit nga të ardhurat e veta (neni 82-g paragrafi (4))."

Në pikën 26) fjalët: "paragrafët (1), (2) dhe (3)" zëvendësohen me fjalët: "paragrafët (1), (2), (3) dhe (4)".

Pas pikës 26) shtohet pika e re 26-a), si vijon:

"26-a) kryen kontrole sigurie të kargos dhe postës pa miratimin e Agjencisë (neni 84 paragrafi (8))."

Në pikën 27), fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Në pikën 31) numri "(3)" zëvendësohet me numrin "(4)".

Në pikën 32) fjalët: „paragrafët (2) dhe (4)“ zëvendësohen me fjalët: “paragrafët (2), (4) dhe (6)“.

Neni 104

Në nenin 189 paragrafi (1) në pikën 1) numri "12" zëvendësohet me numrin "11".

Pas pikës 1), shtohen dy pika të reja 1-a) dhe 1-b), si vijojnë:

"1-a) nuk i përmbahet rregullave të përbashkëta bazë që kanë të bëjnë me veprimtaritë e ndryshme në fushën e aviacionit civil (neni 14 paragrafi (2));

1-b) nuk themelon dhe mirëmban sistem të menaxhimit të sigurisë në përputhje me Programin Nacional të Sigurisë (neni 14-a);".

Në pikën 5) fjalët: "kushtet e përcaktuara nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "kushtet e përcaktuara".

Në pikën 10) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Pika 12) ndryshohet si vijon:

"12) nuk i përmbahet mënyrës dhe rregullave të kryerjes së aktiviteteve sportive të aviacionit (fluturimi me fluturake dhe balona, organizimi i garave, hedhja me parashutë dhe modelimi), si dhe mënyrës dhe kushteve për kryerjen e operacioneve fluturuese me mjete fluturuese që nuk janë në përputhje me standardet e ICAO-s të përcaktuara nga Agjencia (neni 44)."

Në pikën 15, fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Në pikën 16) numri "(7)" zëvendësohet me numrin: "(6)" ndërsa fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Në pikat 17) dhe 19) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Në pikën 23) fjala "mjetet fluturuese" zëvendësohet me fjalët: "mjetet fluturuese civile" ndërsa pas numrit "64" shtohet fjalët: "paragrafi (1)".

Në pikën 25, fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut" ndërsa fjalët: "paragrafët (4), (5) dhe (6)" zëvendësohen me fjalët: "paragrafët (5), (6) dhe (7) dhe neni 86 paragrafi (5)".

Në pikën 32) pas fjalëve: "vërtetim për aftësi fluturimi" shtohen fjalët: " përkatësisht vërtetimi për kontroll të aftësisë fluturuese ose lejes së përdorshme ose nuk përputhet me kushtet për aftësi fluturimi të përshkruara nga Agjencia (neni 124 paragrafët (1), (3) dhe (5));".

Në pikën 35) fjalët: "dhe personeli tjetër profesiona" fshihen dhe fjalët "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Në paragrafin 36, fjalët: "dhe personeli tjetër profesional" shlyhen.

Pas pikës 38) shtohet pika e re 38-a) si vijon:

"38-a) përdorë në mënyrë të papërshtatshme informata të sigurisë të grumbulluara gjatë hetimit teknik të fatkeqësive, incidenteve apo incidenteve serioze (neni 167 paragrafët (2) dhe (3))."

Në pikën 39) pas fjalës "ngjarje" shtohen fjalët: "të cilat i nënshtrohen raportimit të detyrueshëm" ndërsa fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Pas pikës 39) shtohet pika e re 39-a), si vijon:

"39-a) nuk merr pjesë, përkatësisht nuk disponon mjetet e nevojshme për kërkimin dhe shpëtimin e mjetit fluturues (neni 171, paragrafi (2));".

Neni 105

Në nenin 190 paragrafin (1) në pikën 3) para fjalës "mjet fluturues" shtohet fjala "e huaj".

Në pikën 4), fjalët: "nga Agjencia" shlyhen, ndërsa pas fjalës: "aeroportet", shtohet fjala: " , terene, ".

Në pikën 5) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Në pikën 18) pas fjalës "informata" shtohen fjalët: "si dhe deklaratat e personave të marra nga hetuesit, komunikimi ndërmjet personave të përfshirë në operacionet e mjetit fluturues, informatat e tyre personale ose mjekësore, fotografi, transkriptet, incizimet (CVR dhe incizime tjera), opinionet nga analiza e informatave dhe të dhëna të tjera".

Neni 106

Në nenin 192 në paragrafin (3) dhe në nenin 193 në paragrafin (5) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 107

Në tërë tekstin e ligjit fjalët: "shërbimet e aeroportit" zëvendësohen me fjalët: "shërbime në aeroport", ndërsa fjalët: "shërbimet e aeroportit" zëvendësohen me fjalët: "shërbime në aeroport".

Neni 108

(1) Lejet dhe vërtetimet e lëshuara para hyrjes në fuqi të këtij ligji zëvendësohen, vazhdojnë dhe rinovohen sipas kushteve dhe procedurave të përcaktuara në përputhje me rregullat e miratuara në bazë të këtij ligji.

(2) Aktet nënligjore të përcaktuara me këtë ligj do të miratohen më së voni më 31 dhjetor 2021.

(3) Deri në miratimin e akteve nënligjore nga paragrafi (2) i këtij neni, do të zbatohen aktet nënligjore ekzistuese.

Neni 109

Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut, në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji, miraton Strategjinë Kombëtare për Zhvillimin e Aviacionit në Republikën e Maqedonisë së Veriut me një periudhë vlefshmërie dhjetëvjeçare.

Neni 110

Autorizohet Komisioni Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë së Veriut të përcaktojë tekstin e spastruar të Ligjit për Aviacion.

Neni 111

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".

3451.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО ОСИГУРУВАЊЕ ВО СООБРАЌАЈОТ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за задолжително осигурување во сообраќајот,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 21 октомври 2019 година.

Бр. 08-5592/1
21 октомври 2019 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi**, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО ОСИГУРУВАЊЕ ВО СООБРАЌАЈОТ

Член 1

Во Законот за задолжително осигурување во сообраќајот („Службен весник на Република Македонија“ број 88/2005, 70/2006, 81/2008, 47/11, 135/11, 112/14 и 145/15), во членот 1 зборовите: „сопственици, односно корисници на воздухоплови“ се заменуваат со зборовите: „патници, багаж и ствари во воздушен сообраќај како и авиопревозниците односно операторите на воздухоплови“.

Член 2

Во членот 2 став (1) во точките 6, 7, 8 и 11 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 3

Во член 5 ставот (2) се менува и гласи:

„Одговорното друштво за осигурување е должно во рок од 60 дена од приемот на барањето од ставот (1) на овој член до оштетеното лице да достави:

- 1) образложена понуда за надоместок на штета или
- 2) образложен одговор на барањето за надоместок на штета.“

По ставот (2) се додаваат три нови става (3), (4) и (5), кои гласат:

„(3) По приемот на образложената понуда за надоместок на штета од ставот (2) точка 1) на овој член, оштетеното лице потребно е да се произнесе во однос на дадената понуда со писмено известување до друштвото за осигурување во рок од 30 дена.

(4) Доколку оштетеното лице не е согласно со образложената понуда од ставот (2) точка 1) на овој член, со образложениот одговор од ставот (2) точка 2) на овој член или доколку не добие одговор во рокот предвиден во ставот (2) на овој член може да поднесе тужба пред надлежен суд.

(5) Одговорното друштво за осигурување е должно надоместокот на штета од ставот (2) точка 1) на овој член да го исплати во рок од 14 дена од денот на доставувањето на писменото известување до друштвото за осигурување согласно со ставот (3) на овој член. За доцнење во исплатата се пресметува законска камата за задоцнето плаќање согласно со Законот за облигационите односи.“.

Ставот (3) станува став (6).

Член 4

Во член 6 во ставовите (1) и (2) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 5

Во членот 9 по зборовите: „Законот за облигациони односи“ се става запирка и се додаваат зборовите: „Законот за облигациони и стварно правни односи во воздушниот сообраќај“.

Член 6

Во членот 10 став (2) точката 7) се брише. Точките 8) и 9) стануваат точки 7) и 8).

Член 7

Во членот 11 став (1) зборот „аеродромот“ се брише.

Член 8

Во членот 12 став (1) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Ставот (2) се брише.

Ставовите (3), (4), (5) и (6) стануваат ставови (2), (3), (4) и (5).

Член 9

Во членот 20 став (1) во Главата III во насловот на дел 3, во насловот на дел 4, член 29 ставови (1) и (2), член 32 став (1), член 36 став (2) во точките 1), 6) и 7), член 38 став (1) во точката 3), член 39 став (1) во воведната реченица и ставот (2) во точката 2) и членот 41 став (4) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 10

Во членот 44 став (1) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) На претседателот и членовите на Комисијата од ставот (1) на овој член им следува годишен паричен надоместок во висина на една просечна нето плата исплатена во Република Северна Македонија за претходната година, објавена од Државниот завод за статистика.“.

Член 11

Во членот 45 ставови (1) и (2) и во членот 46 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 12

Насловот на Главата IV се менува и гласи: „IV. ОСИГУРУВАЊЕ НА АВИОПРЕВОЗНИЦИТЕ И ОПЕРАТОРИТЕ НА ВОЗДУХОПЛОВИ ОД ОДГОВОРНОСТ ЗА ШТЕТА ПРЕДИЗВИКАНА НА ПАТНИЦИ, БАГАЖ, СТВАРИ ИЛИ НА ТРЕТИ ЛИЦА”.

Член 13

Насловот пред членот 47 и членот 47 се менуваат и гласат:

„Осигурување од одговорност за штета

Член 47

(1) Осигурувањето од одговорност за штета на авиопревозниците, односно операторите на воздухоплов кои летаат во рамките на, во, од или преку територијата на Република Северна Македонија, обврската за склучување договор за осигурување, принципите за осигурувањето и минималните суми на осигурување за штета предизвикана на патници, багаж, ствари и/или на трети лица е уредено согласно со одредбите на Регулативата (ЕЗ) 785/2004 од 21 април 2004 година за условите за осигурување на авиопревозници и оператори на воздухоплови изменета со ЕУ Регулативите 1137/2008 и 285/2010 (во натамошниот текст: ЕУ Регулативата 785/2004), која е преземена согласно со Анексот I од Мултилатералната спогодба за основање на Европска заедничка воздухопловна област од 9 јуни 2006 година објавена во („Службен весник на Република Македонија” број 27/2007 и 98/2009).

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член минималните суми на осигурување од одговорност за штета на авиопревозници и оператори на воздухоплови кои не се опфатени со ЕУ Регулативата 785/2004 изнесуваат:

1) за штета предизвикана на патници при некомерцијални операции со воздухоплов со максимална маса при полетување (MTOW) од 2.700 кг или помала изнесува 100.000 СПВ по патник во денарска противвредност по курсот на Народната банка на Република Северна Македонија на денот на уплатата;

2) за штета предизвикана на патници при летање тандем со крила за слободно летање и балони изнесува 10.000 СПВ по патник во денарска противвредност по курсот на Народната банка на Република Северна Македонија на денот на уплатата;

3) за штета што воздухоплов може да ја предизвика на трети лица при летање со крила за слободно летање и воздухоплови без екипаж со максимална маса при полетување (MTOW) од 0.5 кг до 5 кг, или кои летаат со максимална брзина поголема од 19 m/s изнесува 5000 СПВ во денарска противвредност по курсот на Народната банка на Република Северна Македонија на денот на уплатата;

4) за штета што воздухоплов може да ја предизвика на трети лица при летање со едрилици, ултралесни летала, балони, воздухопловни модели над 20 кг и воздухоплови без екипаж со максимална маса при полетување (MTOW) од 5 кг до 20 кг изнесува 8000 СПВ во денарска противвредност по курсот на Народната банка на Република Северна Македонија на денот на уплатата и

5) за штета што воздухоплов може да ја предизвика на трети лица при летање со воздухоплови со максимална маса при полетување (MTOW) од 21 кг до 500 кг изнесува 500.000 СПВ во денарска противвредност по курсот на Народната банка на Република Северна Македонија на денот на уплатата.“.

Член 14

Насловот пред членот 48 и членот 48 се менуваат и гласат:

„Договор за осигурување

Член 48

(1) Со договорот за осигурување од членот 47 став (1) од овој закон се покриваат:

1) штети поради смрт, телесни повреди или нарушување на здравјето на патниците за време на лет на воздухоплов;

2) штети поради губење или оштетување на рачен багаж, односно лични ствари на патниците во кабината на воздухолов;

3) штети поради губење или оштетување на регистриран багаж и/или ствари во воздухоплов и

4) штети на трети лица во кои спаѓа секое правно или физичко лице кое не е патник или член на екипаж во воздухоплов.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член со договорот за осигурување за воздухоплови кои не се користат за комерцијални цели задолжително се покриваат штетите од ставот (1) точки 1) и 4) на овој член.

(3) Авиопревозник, односно оператор на воздухоплов кој не е од Република Северна Македонија, односно кој не е од земја членка на Мултилатералната спогодба за основање на Европска заедничка воздухопловна област (во натамошниот текст: Спогодбата за ЕЗВО), односно чијшто воздухоплов е регистриран надвор од територијата на некоја земја членка на Спогодбата за ЕЗВО и чии летови не вклучуваат слетување или полетување од територијата на Република Северна Македонија туку само врши прелет преку територијата на Република Северна Македонија, со договорот за осигурување е должен да ја покрие одговорноста за штета од ставот (1) точка 4) на овој член.

(4) Во договорот за осигурување од ставот (1) на овој член, треба да бидат наведени осигурените ризици, покритието за секој воздухоплов, како и дека осигурувањето е склучено согласно со ЕУ Регулативата 785/2004.“.

Член 15

По членот 48 се додава нов наслов и нов член 48-а, кои гласат:

„Посебни одредби во однос на одговорноста за штета на трети лица

Член 48-а

(1) Како штета што е предизвикана со употреба на воздухоплов се смета и штетата што на трето лице му е предизвикана со паѓање или исфрлање на предмети од воздухоплов.

(2) Осигурувањето за штета предизвикана на трети лица не се однесува на патниците кои се превезуваат со воздухоплов, како и лицата кои по налог авиопревозникот или за негова сметка го вршат превозот.

(3) Обврската на друштво за осигурување по основ на осигурување од одговорност за штета што воздухоплов може да ја предизвика на трети лица не може да биде повисока од минималните осигурени суми од членот 47 од овој закон, освен ако со договорот за осигурување не е предвиден повисок износ.

(4) Ако износот на кој е договорено осигурувањето не е доволен за надоместување на сите штети предизвикани со ист штетен настан, првенствено се надоместуваат штети на лица. Ако има повеќе оштетени лица, а вкупниот надоместок го надминува износот на кој е договорено осигурувањето од авиоодговорност, правата на оштетените лица спрема друштвото за осигурување сразмерно се намалуваат.

(5) Друштвото за осигурување кое на оштетеното лице му исплатило штета во износ повисок од оној на кој лицето има право според пропорционалното намалување на компензацијата, бидејќи друштвото не знае-

ло дека постојат и други лица кои претрпеле штета, има обврска кон другите лица да исплати штета до износот договорен со договорот за задолжително осигурување од одговорност.“

Член 16

Во членот 49 став (3), во членот 50, во членот 58 став (1) во точки 1), 2) и 4) и во ставот (2) и член 60 во ставот (5) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 17

Членот 65-а се менува и гласи:
„За прекршоците утврдени со овој закон, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.“

Член 18

Насловот пред членот 65-б и членот 65-б се менуваат и гласат:

„Порамнување

Член 65-б

(1) Пред поведување на прекршочната постапка за прекршоците утврдени во членовите 66, 66-а и 69 од овој закон, овластеното службено лице во Агенцијата за супервизија на осигурување, на сторителот на прекршокот му дава предлог за порамнување со издавање на прекршочен платен налог, согласно со Законот за прекршоците. Формата и содржината на прекршочниот платен налог ја пропишува Агенцијата за супервизија на осигурување.

(2) Пред поведување на прекршочната постапка за прекршоците утврдени во членовите 67 и 68 од овој закон, овластеното службено лице во Министерството за внатрешни работи, на сторителот на прекршокот му дава предлог за порамнување со издавање на прекршочен платен налог, согласно со Законот за прекршоците. Формата и содржината на прекршочниот платен налог ја пропишува министерот за внатрешни работи.“

Член 19

Во членот 66 став (1) по зборовите: „износ од“ се додаваат зборовите: „6.000 до“.

Точките 7) и 8) се бришат.

Точката 9) станува точка 7).

Во ставот (2) зборовите: „30% од одмерената глоба за правното лице“ се заменуваат со зборовите: „500 евра во денарска противвредност“.

Во ставот (3) зборовите: „или Национално биро за осигурување во траење до 30 дена“ се заменуваат со зборовите: „во траење до 2 години.“

Член 20

Во членот 66-а став (1) по зборовите: „износ од“ се додаваат зборовите: „4.000 до“.

Точката 1) се менува и гласи:

„друштво за осигурување ако не прибира, обработува, чува, користи и доставува податоци согласно со членот 7 од овој закон;“

По точката 2) се додава нова точка 2-а), која гласи:

„2-а) друштвото за осигурување ако не постапи во роковите од членот 5 ставови (2) и (5) од овој закон;“

Точката 5) се брише.

Во ставот (2) зборовите: „30% од одмерената глоба за правното лице“ се заменуваат со зборовите: „500 евра во денарска противвредност“, а зборовите: „или во Националното биро за осигурување“ се бришат.

Член 21

Членот 67 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 1.500 до 2.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице доколку:

1) како сопственик на превозно средство не склучи договор за задолжително осигурување согласно со членот 3 став (1) од овој закон и

2) како сопственик на моторно возило не го извести друштвото за осигурување со кое склучило договор за осигурување од автомобилска одговорност за настанување на сообраќајната незгода во предвидениот рок согласно со членот 22 став (1) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице.“

Член 22

Членот 68 се менува и гласи:

„Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичко лице, односно на трговец поединец доколку:

1) како сопственик на превозно средство не склучи договор за задолжително осигурување согласно со членот 3 став (1) од овој закон и

2) сопственик на моторно возило не го извести друштвото за осигурување со кое склучило договор за осигурување од автомобилска одговорност за настанување на сообраќајната незгода во предвидениот рок согласно со членот 22 став (1) од овој закон.“

Член 23

Членот 69 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на Националното биро за осигурување:

1) ако не води статистичка евиденција и врши статистичка обработка на статистичките податоци добиени од друштвата за осигурување согласно со статистичките осигурителни стандарди и истите квартално не ги објавува на својата веб-страница согласно со членот 52 став (1) точка 4 од овој закон;

2) ако не воспоставува и одржува централен систем за евиденција на штети од употреба на моторни возила согласно со членот 52 став (1) точка 5 од овој закон;

3) ако не прибира, обработува, чува, користи и доставува податоци согласно со членот 7 од овој закон;

4) ако не изготви план за работа и не го достави до Агенцијата за супервизија на осигурување согласно со членот 53 став (1) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член на одговорното лице во Националното биро за осигурување.

(3) Покрај глобата за прекршоците од ставот (1) точки 1) и 2) и ставот (2) на овој член, ќе се изрече прекршочна санкција забрана за вршење на должност на одговорното лице во Националното биро за осигурување во траење до шест месеци.“

Член 24

Членот 70 се брише.

Член 25

Во членовите 73 и 74 зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 26

Започнатите постапки по барањата за надоместок на штета до денот на влегувањето во сила на овој закон ќе завршат согласно со Законот за задолжително осигурување во сообраќајот („Службен весник на Република Македонија“ број 88/2005, 70/2006, 81/2008, 47/11, 135/11, 112/14 и 145/15).

Член 27

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

**PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT
PËR SIGURIM TË DETYRUESHËM NË
KOMUNIKACION**

Neni 1

Në Ligjin për sigurim të detyrueshëm në komunikacion ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 88/2005, 70/2006, 81/2008, 47/11, 135/11, 112/14 dhe 145/15), në nenin 1, fjalët: "pronarët, përkatësisht shfrytëzuesit e mjeteve fluturuese" zëvendësohen me fjalët: "udhëtarë, bagazh dhe sende në komunikacionin ajror, si dhe aviotransportuesit respektivisht operatorët e mjeteve fluturuese".

Neni 2

Në nenin 2 paragrafi (1) në pikat 6, 7, 8 dhe 11 fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 3

Në nenin 5 paragrafi (2) ndryshohet si në vijim:
"Shoqëria përgjegjëse për sigurim është e detyruar në afat prej 60 ditëve nga pranimi i kërkesës nga paragrafi (1) i këtij neni, personit të dëmtuar t'i dorëzojë:

- 1) ofertë të arsyetuar për kompensim të dëmit ose
- 2) përgjigje të arsyetuar të kërkesës për kompensim të dëmit."

Pas paragrafit (2), shtohen tre paragrafë të rinj (3), (4) dhe (5), si në vijim:

"(3) Pas marrjes së ofertës së arsyetuar për kompensim të dëmit nga paragrafi (2) pika 1) të këtij neni, personi i dëmtuar nevojitet të prononcohet në lidhje me ofertën e dhënë me njoftim me shkrim të shoqëria për sigurim në afat prej 30 ditëve.

(4) Nëse personi i dëmtuar nuk pajtohet me ofertën e arsyetuar nga paragrafi (2) pika 1) e këtij neni, me përgjigjen e arsyetuar nga paragrafi (2) pika 2) të këtij neni ose nëse nuk merr përgjigje në afatin e paraparë në paragrafin (2) të këtij neni mund të paraqesë padi para gjykatës kompetente.

(5) Shoqëria përgjegjëse për sigurim është e detyruar ta paguajë kompensimin e dëmit nga paragrafi (2) pika 1) të këtij neni, në afat prej 14 ditëve nga dita e dorëzimit të njoftimit me shkrim në shoqërinë për sigurim në përputhje me paragrafin (3) të këtij neni. Për vonimin në pagim llogaritet kamata ligjore për pagim të vonuar në pajtim me Ligjin për marrëdhënie obligative."

Paragrafi (3) bëhet paragraf (6).

Neni 4

Në nenin 6 paragrafi (1) dhe (2) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 5

Në nenin 9 pas fjalëve: "Ligjit për marrëdhënie obligative" vihet presje dhe shtohen fjalët: "Ligjit për marrëdhënie obligative dhe juridike reale në komunikacionin ajror".

Neni 6

Në nenin 10 paragrafi (2) pika 7) shlyhet. Pikat 8) dhe 9) bëhet pika 7) dhe 8).

Neni 7

Në nenin 11 paragrafi (1) fjala "aeroporti" shlyhet.

Neni 8

Në nenin 12 paragrafi (1) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Paragrafi (2) shlyhet.

Paragrafët (3), (4), (5) dhe (6) bëhen paragrafë (2), (3), (4) dhe (5).

Neni 9

Në nenin 20 në paragrafin (1), në Kreun III në titullin e pjesës 3, në titullin e pjesës 4, nenin 29 në paragrafët (1) dhe (2), nenin 32 në paragrafin (1), nenin 36 paragrafi (2) në pikat 1), 6) dhe 7), nenin 38 paragrafi (1) në pikën 3), nenin 39 paragrafi (1) në fjalinë hyrëse dhe paragrafi (2) në pikën 2) dhe nenin 41 në paragrafin (4) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 10

Në nenin 44 paragrafi (1) fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Pas paragrafi (3) shtohet paragrafi i ri (4) si vijon:

"(4) Kryetarit dhe anëtarëve të Komisionit nga paragrafin (1) të këtij neni u takon kompensim monetar vjetor në lartësinë e një rroge neto mesatare të paguar në Republikën e Maqedonisë së Veriut për vitin e paraprak, të publikuar nga Enti Shtetëror i Statistikës."

Neni 11

Në nenin 45 paragrafët (1) dhe (2) dhe në nenin 46 fjalët: "Republika e Maqedonisë" zëvendësohen me fjalët: "Republika e Maqedonisë së Veriut".

Neni 12

Titulli i Kreut IV ndryshohet si në vijim: "IV. SIGURIMI I AVIOTRANSPORTUESVE DHE OPERATORËVE TË MJETEVE FLUTURUESE NGA PËRGJEGJËSIA PËR DËMIN E SHKAKTUAR NDAJ UDHËTARËVE, BAGAZHIT, SENDEVE OSE PERSONAVE TË TRETË"

Neni 13

Titulli para nenit 47 dhe neni 47 ndryshohen si në vijim:

Sigurimi nga përgjegjësia për dëm

Neni 47

(1) Sigurimi nga përgjegjësia për dëm të aviotransportuesve, respektivisht operatorëve të mjeteve fluturuese që fluturojnë në kuadër të, në, nga ose përmes territorit të Republikës së Maqedonisë së Veriut, detyrimin e lidhjes së marrëveshjes për sigurim, parimet e sigurimit dhe shumat minimale të sigurimit për dëmin e shkaktuar ndaj udhëtarëve, bagazheve, sendeve dhe/ose palëve të treta rregullohet në pajtim me dispozitat e Rregullativës (KE) 785/2004 nga 21 prill 2004 për kushtet e sigurimit të aviotransportuesve dhe operatorëve të mjeteve fluturuese të ndryshuar me Rregullativat BE 1137/2008 dhe 285/2010 (në tekstin e mëtejshëm: Rregullativa BE 785/2004), e marrë në përputhje me Aneksin I nga Marrëveshja Multilaterale për themelimin e Hapësirës ajrore të përbashkët evropiane të 9 qershorit 2006, botuar në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë" numër 27/07 dhe 98/09).

(2) Me përjashtim nga paragrafi (1) të këtij neni shumata minimale të sigurimit të përgjegjësisë për dëm të aviotransportuesve dhe operatorëve të mjeteve fluturuese që nuk përfshihen me Rregullativën BE 785/2004 është:

1) për dëmin e shkaktuar udhëtarëve gjatë operacioneve jokomerciale me mjet fluturues me masë maksimale gjatë fluturimit (MTOW) prej 2.700 kg ose shumë më të vogël

është 100.000 SPV për udhëtar në kundërvlerë me denarë sipas kursit të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë së Veriut në ditën e pagesës;

2) për dëmin e shkaktuar të udhëtarëve gjatë fluturimit tandem me krahë për fluturim të lirë dhe ballona është 10.000 SPV për udhëtar në kundërvlerë me denarë sipas kursit të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë së Veriut në ditën e pagesës;

3) për dëmin që mjeti fluturues mund t'ua shkaktojë personave të tretë gjatë fluturimit me krahë për fluturim të lirë dhe mjete fluturuese pa ekipazh me masë maksimale gjatë fluturimit (MTOW) prej 0.5 kg deri 5 kg, ose të cilët fluturojnë me shpejtësi maksimale më të madhe se 19 m/s është 5000 SPV në kundërvlerë me denarë sipas kursit të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë së Veriut në ditën e pagesës;

4) për dëmin që mjeti fluturues mund t'ua shkaktojë personave të tretë gjatë fluturimit me avion pa motor, fluturake ultra të lehta, balona, modele fluturuese mbi 20 kg dhe mjete fluturuese pa ekipazh me masë maksimale gjatë fluturimit (MTOW) prej 5 kg deri 20 kg është 8000 SPV në kundërvlerë me denarë sipas kursit të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë së Veriut në ditën e pagesës dhe

5) për dëmin që mjeti fluturues mund t'ua shkaktojë personave të tretë gjatë fluturimit me mjet me masë maksimale gjatë fluturimit (MTOW) prej 21 kg deri 500 kg është 500.000 SPV në kundërvlerë me denarë sipas kursit të Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë së Veriut në ditën e pagesës.“.

Neni 14

Titulli para neni 48 dhe neni 48 ndryshohen si në vijim:

“Marrëveshje për sigurim

Neni 48

(1) Me marrëveshje për sigurim nga neni 47 paragrafi (1) të këtij ligji mbulohen:

1) dëme për shkak të vdekjes, lëndimeve trupore ose rrezikimit e shëndetit të udhëtarëve gjatë kohës së fluturimit të mjetit fluturues;

2) dëme për shkak të humbjes ose dëmtimit të bagazhit të dorës respektivisht sendeve personale të udhëtarëve në kabinën e mjetit fluturues;

3) dëme për shkak të humbjes ose dëmtimit të bagazhit të regjistruar dhe/ose sendeve në mjetin fluturues dhe

4) dëmet e personave të tretë ku bën pjesë çdo person fizik ose juridik i cili nuk është udhëtar ose anëtar i ekipazhit në mjetin fluturues.

(2) Me përjashtim nga paragrafi (1) të këtij neni, me marrëveshjen për sigurim për mjete fluturuese që nuk shfrytëzohen për qëllime komerciale detyrimisht mbulohen dëmet nga paragrafi (1) pikat 1) dhe 4) të këtij neni.

(3) Aviotransportuesi, respektivisht operatori i mjetit fluturues i cili nuk është nga Republika e Maqedonisë së Veriut, respektivisht i cili nuk është shtet anëtar i Marrëveshjes Multilaterale për themelimin e Hapësirës ajrore të përbashkët evropiane (në tekstin e mëtejme: Marrëveshja për HAPE), respektivisht mjeti fluturues është i regjistruar jashtë territorit të ndonjë vendi anëtar të Marrëveshjes për HAPE dhe fluturimet e secilës nuk përfshinë aderim ose fluturim nga territori i Republikës së Maqedonisë së Veriut por vetëm kryen fluturim përmes territorit të Republikës së Maqedonisë së Veriut, me marrëveshjen për sigurim është i detyruar të ngritë përgjegjësi për dëmin nga paragrafi (1) pika 4) të këtij neni.

(4) Në marrëveshjen për sigurim nga paragrafi (1) të këtij neni duhet të theksohen rreziqet e siguruar, mbulesa për çdo mjet fluturimi, si dhe se sigurimi është lidhur në pajtim me Rregullativën BE 785/2004.“.

Neni 15

Pas neni 48 shtohet titull i ri dhe neni i ri 48-a si vijojnë:

“Dispozitat e veçanta në raport të përgjegjësisë për dëmin personave të tretë

Neni 48-a

(1) Dëm i shkaktuar nga përdorimi i mjetit fluturues konsiderohet edhe dëmi i shkaktuar personave të tretë me rënien ose hedhjen e sendeve nga mjeti fluturues.

(2) Sigurimi për dëmin e shkaktuar ndaj personave të tretë nuk vlen për udhëtarët të cilët transportohen me mjet fluturues, si dhe për personat që me urdhër të aviotransportuesit ose në emër të tij e kryejnë transportin.

(3) Obligimi i shoqërisë për sigurim në bazë të sigurimit të përgjegjësisë për dëm që mjeti fluturues mund t'ua shkaktojë personave të tretë nuk mund të jetë më i lartë nga shumata minimale të siguruar nga neni 47 i këtij ligji, përveç nëse me marrëveshjen për sigurim nuk është paraparë shumë më e lartë.

(4) Nëse shuma në të cilën është kontraktuar sigurimi nuk është e mjaftueshme për kompensimin e të gjitha dëmeve të shkaktuara me ngjarje të njëjtë të dëmshme, së pari kompensohen dëmet e personave. Nëse ka më shumë persona të dëmtuar, kurse kompensimi i përgjithshëm tejkalon shumën për të cilën është kontraktuar sigurimi nga aviopërgjegjësia, të drejtat e personave të dëmtuar ndaj shoqërisë për sigurim proporcionalisht zvogëlohen.

(5) Shoqëria për sigurim që personit të dëmtuar ia ka paguar dëmin në shumë më të lartë se sa personi ka të drejtë sipas uljes proporcionale të kompensimit, pasi shoqëria nuk e ka ditur se ekzistojnë edhe persona të tjerë që kanë pësuar dëm, është e detyruar tu paguajë edhe personave tjerë dëm deri në shumën e kontraktuar me marrëveshjen për sigurim të detyrueshëm të përgjegjësisë.“.

Neni 16

Në nenin 49 në paragrafin (3), në nenin 50, në nenin 58 paragrafin (1), pikat 1), 2) dhe 4), dhe në paragrafin (2) dhe nenin 60 paragrafi (5) fjalët: “Republika e Maqedonisë” zëvendësohen me fjalët: “Republika e Maqedonisë së Veriut”.

Neni 17

Neni 65-a ndryshohet si në vijim:
“Për kundërvajtjet e përcaktuara me këtë ligj, procedurë kundërvajtëse mban dhe sanksion kundërvajtës shqipton gjykata kompetente.”.

Neni 18

Titulli para neni 65-b dhe neni 66-b ndryshohen si në vijim:

“Barazimi

Neni 65-b

(1) Para ngritjes së procedurës kundërvajtëse për kundërvajtje të përcaktuara në nenet 66, 66-a dhe 69 të këtij ligji, personi i autorizuar zyrtar në Agjencinë për Supervizion të Sigurimit, kryerësit të kundërvajtjes i jep propozim për barazim me lëshimin e urdhërpagesës kundërvajtëse, sipas Ligjit për kundërvajtje. Formën dhe përmbajtjen e urdhërpagesës kundërvajtëse e përcakton Agjencia për Supervizion të Sigurimit.

(2) Para ngritjes së procedurës kundërvajtëse për kundërvajtje të përcaktuara në nenet 67 dhe 68 të këtij ligji, personi i autorizuar zyrtar në Ministrinë e Punëve të Brendshme, kryerësit të kundërvajtjes i jep propozim për barazim me lëshimin e urdhërpagesës kundërvajtëse, sipas Ligjit për kundërvajtje. Formën dhe përmbajtjen e urdhërpagesës kundërvajtëse e përcakton ministri i Punëve të Brendshme.”.

Neni 19

Në nenin 66 në paragrafin (1) pas fjalëve: “shumë prej” shtohen fjalët: “4.000 deri”.

Pikat 7) dhe 8) shlyhen.

Pika 9) bëhet pika 7).

Në paragrafi (2) fjalët: “30% nga gjoba e përcaktuar për personin juridik” zëvendësohen me fjalët: “500 euro në kundërvlerë me denarë”.

Në paragrafin (3) fjalët: “ose Byroja Nacionale për Sigurim në kohëzgjatje deri 30 ditë” zëvendësohen me fjalët: “në kohëzgjatje deri në 2 vite.”

Neni 20

Në nenin 66-a paragrafin (1) pas fjalëve: “shumë prej” shtohen fjalët: “4.000 deri”.

Pika 1) ndryshohet dhe vijon:

“1) shoqëria për sigurim nëse nuk grumbullon, përpunon, ruan, shfrytëzon dhe dorëzon të dhëna në pajtim me nenin 7 të këtij ligji.”

Pas pikës 2) shtohet pikë e re 2-a), si vijon:

“2-a) shoqëria për sigurim nëse nuk vepron në kundërshtim me afatet nga neni 5 paragrafët (2) dhe (5) të këtij ligji;”.

Pika 5) shlyhet.

Në paragrafin (2) fjalët: “30% nga gjoba e përcaktuar për personin juridik” zëvendësohen me fjalët: “500 euro në kundërvlerë me denarë”, kurse fjalët: “ose në Byronë Nacionale për Sigurim” shlyhen.

Neni 21

Neni 67 ndryshohet si vijon:

“(1) Gjorbë në shumë prej 1.500 deri 2.500 euro në kundërvlerë me denarë, do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit juridik nëse:

1) si pronar i mjetit transportues nuk lidh marrëveshje për sigurim të detyrueshëm në pajtim me nenin 3 paragrafin (1) të këtij ligji dhe

2) si pronar i mjetit motorik nuk e njofton shoqërinë e sigurimeve me të cilën ka lidhur marrëveshje sigurimi për përgjegjësi automobilistike për ndodhjen e fatkeqësisë në komunikacion në afatin e paraparë në përputhje me nenin 22 paragrafin (1) të këtij ligji.

(2) Gjorbë në shumë prej 500 euro në kundërvlerë me denarë, do t'i shqiptohet për kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij neni personit përgjegjës në personin juridik.”.

Neni 22

Neni 68 ndryshohet si vijon:

“Gjorbë në shumë prej 250 euro në kundërvlerë me denarë, do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit fizik respektivisht tregtarit individual nëse:

1) si pronar i mjetit transportues nuk lidh marrëveshje për sigurim të detyrueshëm në pajtim me nenin 3 paragrafin (1) të këtij ligji dhe

2) pronari i mjetit motorik nuk e njofton shoqërinë e sigurimeve me të cilën ka lidhur marrëveshje sigurimi për përgjegjësi automobilistike për ndodhjen e fatkeqësisë në komunikacion në afatin e paraparë në përputhje me nenin 22 paragrafin (1) të këtij ligji.”.

Neni 23

Neni 69 ndryshohet si vijon:

“(1) Gjorbë në shumë prej 1.000 deri 2.000 euro në kundërvlerë me denarë, do t'i shqiptohet për kundërvajtje Byrosë Nacionale për Sigurim:

1) nëse nuk mban evidencë statistikore dhe kryen përpunimin statistikor të të dhënave statistikore të marra nga shoqëritë e sigurimeve, në përputhje me standardet e sigurimit statistikor dhe të njëjtat nuk i publikon në ueb faqen e vet të internetit në përputhje me nenin 52 paragrafin (1) pika 4 të këtij ligji;

2) nëse nuk vendos dhe mirëmban sistemin qendror për evidencë të dëmit nga përdorimi i mjeteve motorike në përputhje me nenin 52 paragrafin (1) pikën 5 të këtij ligji;

3) nëse nuk grumbullon, përpunon, ruan, shfrytëzon dhe dorëzon të dhëna në pajtim me nenin 7 të këtij ligji;

4) nëse nuk përgatit plan për punë dhe nuk e dorëzon deri te Agjencia për Supervizion të Sigurimit në përputhje me nenin 53 paragrafin (1) të këtij ligji.

(2) Gjorbë në shumë prej 500 euro në kundërvlerë me denarë, do t'i shqiptohet për kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij neni personit përgjegjës në Byronë Nacionale për Sigurim.

(3) Krahas gjobës për kundërvajtjet nga paragrafi (1) pikat 1) dhe 2) dhe paragrafi (2) të këtij neni, do t'i shqiptohet sanksion kundërvajtës ndalim i kryerjes së detyrës personit përgjegjës në Byronë Nacionale për Sigurim në kohëzgjatje deri gjashtë muaj.”.

Neni 24

Neni 70 shlyhet.

Neni 25

Në nenet 73 dhe 74 fjalët: “Republika e Maqedonisë” zëvendësohen me fjalët: “Republika e Maqedonisë së Veriut”.

Neni 26

Procedurat e filluara për kërkesat për kompensim të dëmit deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të përfundojnë në përputhje me Ligjin për sigurim të detyrueshëm në komunikacion (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” numër 88/2005, 70/2006, 81/2008, 47/11, 135/11, 112/14 dhe 145/15).

Neni 27

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në “Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut”.

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

3452.

Врз основа на член 36 став (3) од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.59/00, 12/03, 55/05, 37/06, 115/07, 19/08, 82/08, 10/10, 51/11, 15/13, 139/14, 196/15, 142/16 и 140/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.98/19), Владата на Република Северна Македонија, на седницата, одржана на 22 октомври 2019 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ФОРМИРАЊЕ НА УПРАВЕН ОДБОР НА ПРОЕКТОТ – САМОВРАБОТУВАЊЕ СО КРЕДИТИРАЊЕ И ПРОЕКТОТ – КРЕДИТИРАЊЕ НА ПРАВНИ СУБЈЕКТИ (МИКРО И МАЛИ ПРЕТПРИЈАТИЈА) ЗА ОТВОРАЊЕ НА НОВИ РАБОТНИ МЕСТА

Член 1

Во Одлуката за формирање на Управен одбор на проектот - Самовработување со кредитирање и проектот – Кредитирање на правни субјекти (микро и мали претпријатија) за отворање на нови работни места („Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/18 и 15/19), во насловот зборовите „(микро и мали претпријатија)“ се заменуваат со зборовите „(микро, мали и средни претпријатија)“.

Член 2

Во член 1 во воведната реченица зборовите „(микро и мали претпријатија)“ се заменуваат со зборовите „(микро, мали и средни претпријатија)“.

Во точката 1. зборовите „Арбен Зибери“ се заменуваат со зборовите „Беќим Мурати“, а зборовите „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите „Република Северна Македонија“. Во алинејата 1 зборовите „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите „Република Северна Македонија“.

Во точката 3. зборовите „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите „Република Северна Македонија“.

Во точката 5. зборовите „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите „Република Северна Македонија“.

Во точката 6. зборовите „Македонската банка за поддршка на развојот“ се заменуваат со зборовите „Развојната банка на Северна Македонија“.

Во точките 7. и 9. зборовите „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите „Република Северна Македонија“.

Член 3

Во член 2 во воведната реченица и во алинејата 8 зборовите „(микро и мали претпријатија)“ се заменуваат со зборовите „(микро, мали и средни претпријатија)“.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 45-7409/1 Претседател на Владата
22 октомври 2019 година на Република Северна Македонија,
Скопје **Зоран Заев, с.р.**

3453.

Врз основа на член 18 став (3) од Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и со стварите во општинска сопственост („Службен весник на Република Македонија“ бр.78/15, 106/15, 153/15, 190/16 и 21/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.101/19), Владата на Република Северна Македонија, на седницата, одржана на 22 октомври 2019 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ПРЕСТАНОК НА КОРИСТЕЊЕ НА НЕДВИЖНИ СТВАРИ НА АКЦИОНЕРСКОТО ДРУШТВО „МЕДИУМСКА ИНФОРМАТИВНА АГЕНЦИЈА“ - СКОПЈЕ, ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ

Член 1

Со оваа одлука на досегашниот корисник Акционерското друштво „Медиумска информативна агенција“ - Скопје, во државна сопственост му престанува користењето на недвижни ствари – деловни простории, кои се наоѓаат на ул. „Бојмија“ К-2 Скопје, КП бр.420, КО Кисела Вода 2, запишани во Имотен лист бр.17352, сопственост на Република Северна Македонија и тоа:

- зграда 1, влез 1, меѓукат, намена на зграда 570, со внатрешна површина од 449 м²;
- зграда 1, влез 1, приземје, намена на зграда 570, со внатрешна површина од 33 м² и
- зграда 1, влез 2, приземје, намена на зграда 570, со внатрешна површина од 32 м².

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 45-7588/1 Претседател на Владата
22 октомври 2019 година на Република Северна Македонија,
Скопје **Зоран Заев, с.р.**

3454.

Врз основа на член 65 став (2) од Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и со стварите во општинска сопственост („Службен весник на Република Македонија“ бр. 78/15, 106/15, 153/15, 190/16, 21/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/19), Владата на Република Северна Македонија, на седницата, одржана на 22 октомври 2019 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ЗАПИШУВАЊЕ НА ПРАВОТО НА СОПСТВЕНОСТ НА НЕДВИЖНИ СТВАРИ ВО КОРИСТ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО КАТАСТАРОТ НА НЕДВИЖНОСТИ

Член 1

Со оваа одлука се запишува правото на сопственост на недвижни ствари -објекти, на улица „Пресвета Богородица“ бр.3 кои се наоѓаат на КП број 12145, во КО Центар 1, и тоа:

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-3, влез 2, кат ПО-2, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ДПД, со внатрешна површина од 294 м²;
- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-3, влез 2, кат ПО-2, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда КПП, со внатрешна површина од 423 м²;
- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-3, влез 2, кат ПО-2, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ГМ, со внатрешна површина од 256 м²;
- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-3, влез 2, кат ПО-2, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ГМ, со внатрешна површина од 24 м²;
- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-3, влез 2, кат ПО-2, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ХС, со внатрешна површина од 61 м²;
- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-3, влез 2, кат ПО-2, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда Х, со внатрешна површина од 15 м²;
- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-3, влез 4, кат ПО-1, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ГМ 2, со внатрешна површина од 669 м²;
- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-3, влез 2, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда Х, со внатрешна површина од 1352 м²;
- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-3, влез 2, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ХС, со внатрешна површина од 728 м²;
- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-3, влез 2, кат ПР, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 471 м²;
- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-3, влез 2, кат К1, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 358 м²;
- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-3, влез 2, кат К2, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 716 м²;
- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-3, влез 2, кат К3, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 252 м²;
- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-3, влез 2, кат К4, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 744 м²;
- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-3, влез 2, кат К5, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 408 м²;
- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-3, влез 2, кат К6, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 440 м²;
- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-3, влез 2, кат К7, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 784 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-3, влез 2, кат К8 број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 237 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-3, влез 2, кат К8 број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ПП, со внатрешна површина од 710 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат ПО-2, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ДПД, со внатрешна површина од 107 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат ПО-2, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ГМ, со внатрешна површина од 540 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат ПО-2, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда КПП, со внатрешна површина од 421 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат ПО-2, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда Х, со внатрешна површина од 23 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат ПО-2, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ХС, со внатрешна површина од 45 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат ПО-1, број 4, намена на посебен/заеднички дел од зграда ГМ 1, со внатрешна површина од 715 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат ПО-1, број 4, намена на посебен/заеднички дел од зграда ХС 1, со внатрешна површина од 45 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат ПО-1, број 4, намена на посебен/заеднички дел од зграда ХС 2, со внатрешна површина од 60 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат ПО-1, број 3, намена на посебен/заеднички дел од зграда П, со внатрешна површина од 209 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат ПО-1, број 3, намена на посебен/заеднички дел од зграда ХС, со внатрешна површина од 17 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат ПР, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 455 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат ПР, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ХС, со внатрешна површина од 47 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат ПР, број 3, намена на посебен/заеднички дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 342 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат ПР, број 3, намена на посебен/заеднички дел од зграда ХС, со внатрешна површина од 50 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат К1, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 769 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат К1, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ХС, со внатрешна површина од 87 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат К2, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 916 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат К2, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ХС, со внатрешна површина од 84 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат К3, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 945 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат К3, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ХС, со внатрешна површина од 94 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат К4, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 923 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат К4, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ХС, со внатрешна површина од 62 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат К5, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 937 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат К5, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ХС, со внатрешна површина од 71 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат К6, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 733 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат К6, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ХС, со внатрешна површина од 64 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат К6, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда Х, со внатрешна површина од 138 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат К7, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 952 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат К7, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ХС, со внатрешна површина од 70 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат К8, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ДП, со внатрешна површина од 516 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат К8, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ХС, со внатрешна површина од 78 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат К8, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда Х, со внатрешна површина од 27 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат К8, број 1, намена на посебен/заеднички дел од зграда ПП, со внатрешна површина од 387 м²;

- зграда 1, намена на зградата и друг објект В1-4, влез 1, кат ПО-1, број 4, намена на посебен/заеднички дел од зграда П, со внатрешна површина од 323 м²;

во корист на Република Северна Македонија во Катастарот на недвижности.

Член 2

Оваа одлука влегува на сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 45-7691/1
22 октомври 2019 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Северна Македонија,
Зоран Заев, с.р.

3455.

Врз основа на член 9-а став (6) од Законот за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати („Службен весник на Република Македонија“ бр.84/08, 35/11, 84/12, 43/14 и 83/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.101/19), Владата на Република Северна Македонија, на седницата, одржана на 22 октомври 2019 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ ОД
ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ РЕЗЕРВИ НА НАФТА И НАФ-
ТЕНИ ДЕРИВАТИ НА ДРЖАВНИОТ СТУДЕНТСКИ
ДОМ „СКОПЈЕ“ - СКОПЈЕ

Член 1

Со оваа одлука на Државниот студентски дом „Скопје“ - Скопје од задолжителните резерви на нафта и нафтени деривати се отстапуваат, без надомест, 80.000 литри Екстра лесно масло ЕЛ-1 потребно за непречено работење на Државниот студентски дом „Скопје“ - Скопје.

Член 2

Трошоците за испорака, односно транспортните и манипулативните трошоци за преземање на отстапени-те нафтени деривати од член 1 од оваа одлука, паѓаат на товар на Државниот студентски дом „Скопје“ - Скопје.

Член 3

Се задолжува Дирекцијата за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати да ја спроведе оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 45-7880/1 Претседател на Владата
22 октомври 2019 година на Република Северна Македонија,
Скопје Зоран Заев, с.р.

3456.

Врз основа на член 36 став (5) од Законот за Владата на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/00, 12/03, 55/05, 37/06, 115/07, 19/08, 82/08, 10/10, 51/11, 15/13, 139/14, 196/15, 142/16 и 140/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.98/19), и член 5-в од Законот за возила („Службен весник на Република Македонија“ бр. 140/08, 53/11, 123/12, 70/13, 164/13, 138/14, 154/15, 192/15 и 39/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 161/19), Владата на Република Северна Македонија, на седницата, одржана на 22 октомври 2019 година, донесе

**ПРОГРАМА
ЗА СУБВЕНЦИОНИРАЊЕ НА ДЕЛ ОД ТРОШОЦИТЕ ЗА КУПУВАЊЕ И ВГРАДУВАЊЕ НА УРЕД ЗА ПОГОН НА ТНГ, МЕТАН ИЛИ ДРУГ ВИД НА АЛТЕРНАТИВНО ГОРИВО ВО ВОЗИЛАТА**

I

Со оваа програма се утврдува начинот, условите, критериумите и постапката за распределба на средствата од Буџетот на Република Северна Македонија за 2019 година, програма 15 – Внатрешен пазар, ставка 464 - Разни трансвери, наменети за надоместување на дел од трошоците за купување и вградување на уред за погон на ТНГ, метан или друг вид на алтернативно гориво во возилата.

За реализација на оваа програма се наменети средства во износ од 15.000.000,00 денари.

II

Средствата од дел I на оваа програма ќе се користат за надоместување до 50% од трошоците за купен и вграден уред за погон на ТНГ, метан или друг вид на алтернативно гориво во возилото, но не повеќе од 18.000,00 денари по возило.

III

Надоместок на дел од трошоците од дел II од оваа програма ќе се врши за само едно возило во семејство.

Право на надоместок на дел од трошоците од дел II од оваа програма имаат физички лица, сопственици на возила произведени од 2005 година наваму, кои ќе извршат купување и вградување на уред за погон на ТНГ, метан или друг вид на алтернативно гориво во возилата, по денот на објавувањето на јавниот повик, што се докажува со следната документација:

- пополнет образец за барање (Прилог I), кој може да се подигне од архивата на Министерството за економија или да се обезбеди преку интернет страната на министерството (www.economy.gov.mk);

- изјава за веродостојноста на податоците и верноста на приложената документација, заверена на нотар под морална и материјална одговорност;

- фискална сметка со сметкопотврда, или фактура (во оригинал) со извод од деловна банка за извршено плаќање за купување и вградување на уред за погон на ТНГ, метан или друг вид на алтернативно гориво во возилата, издадени по денот на објавување на јавниот повик;

- копија од сообраќајната дозвола за возилото, заверена на нотар, во која е евидентирана промената (вградување на уред за погон на ТНГ, метан или друг вид на алтернативно гориво во возилото), или потврда за вграден уред за погон на течен нафтен гас или компримиран земјен гас во возилото, издадена од правно лице овластено за вградување на уреди за погон на течен нафтен гас и/или компримиран земјен гас во возилото.

- фотокопија од лична карта;
- број на трансакциска сметка.

IV

Постапката за реализација на средствата предвидени со мерките од дел II од оваа програма ќе се одвива на следниот начин:

Министерството за економија, во месец ноември ќе објави јавен повик во два дневни весници и истиот ќе трае 30 дена.

По завршувањето на јавниот повик, Министерството за економија ќе отпочне со разгледување и избор на физички лица кои ќе бидат субвенционирани.

Министерството за економија ќе ја провери веродостојноста на приложената документација и ќе изврши уплата на износот на сметката на сопственикот на возилото, кој доставил соодветен доказ (документација) за купен и вграден уред за погон на ТНГ, метан или друг вид на алтернативно гориво во своето возило.

За спроведување на постапката за реализација на средствата предвидени со оваа програма и проверка на веродостојноста на приложената документација, министерот за економија ќе формира комисија од три члена и нивни заменици.

Исплатата на средствата предвидени со мерките од оваа програма ќе се врши врз основа на решение донесено од министерот за економија.

Разгледувањето и изборот на физички лица кои ќе бидат субвенционирани ќе се прави по принципот „прв дојден прв услужен“ односно по редослед на поднесување и пристигнување на барањата во архивата на Министерството за економија, до целосно исцрпување на средствата.

V

Средствата од Буџетот наменети за програмата, ги распоредува Министерството за економија, на начин и динамика утврдени во јавниот повик од дел IV од оваа програма.

VI

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 45-8306/1 Претседател на Владата
22 октомври 2019 година на Република Северна Македонија,
Скопје Зоран Заев, с.р.

3457.

Врз основа на член 55 став (7) од Законот за извршување на санкциите („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 99/19), министерот за правда донесе

П Р А В И Л Н И К
ЗА ФОРМАТА, СОДРЖИНАТА И НАЧИНОТ НА ИЗДАВАЊЕ НА СЛУЖБЕНАТА ЛЕГИТИМАЦИЈА,
УНИФОРМАТА И ОЗНАКИТЕ НА УНИФОРМАТА НА ЗАТВОРСКАТА ПОЛИЦИЈА

I ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник се пропишува формата, содржината и начинот на издавање на службената легитимација, униформата и ознаките на униформата на затворската полиција во казнено-поправните и воспитно-поправните установи.

II СЛУЖБЕНА ЛЕГИТИМАЦИЈА

Член 2

(1) Барањето за издавање на службена легитимација, преку Управата за извршување на санкциите, се поднесува од страна на директорот на казнено-поправната или воспитно-поправната установа во која е вработен припадникот на затворската полиција.

(2) Кон барањето за издавање на службена легитимација се приложува решението за звање на припадникот на затворската полиција и две фотографии.

Член 3

Службената легитимација на припадниците на затворската полиција се издава на образец со димензии 6 x 10 см, кој се печати на хартија во бела боја и е сместен под прозирна пластична фолија во дводелна кожна обвивка со црна боја, со димензии 7 x 11 см, даден во Прилог бр.1, кој е составен дел на овој правилник.

Член 4

Припадникот на затворската полиција кој патува во странство не ја носи со себе издадената службена легитимација.

Член 5

Припадникот на затворската полиција кој ќе ја загуби службената легитимација или на друг начин ќе остане без неа, веднаш, а најдоцна три дена од дознавањето го известува директорот на казнено-поправната установа и воспитно-поправната установа.

Член 6

Службената легитимација се заменува со нова, кога поради оштетување или дотраеност ќе стане неупотреблива, како и кога имателот на службената легитимација ќе го промени личното име.

Член 7

Службените легитимации кои од страна на припадниците на затворската полиција се враќаат или заменуваат со нови, се уништуваат.

III УНИФОРМА НА ПРИПАДНИЦИТЕ НА ЗАТВОРСКАТА ПОЛИЦИЈА

Член 8

(1) Припадниците на затворската полиција имаат зимска и летна униформа.

1. Зимската униформа на припадниците на затворската полиција – мажи се состои од: виндјакна со влошка, зимски панталони, летна капа „БК“, кошула со долги ракави, џемпер со рол јака, вратоврска и длабоки зимски чевли.

2. Летната униформа на затворската полиција – мажи се состои од: кратка виндјакна, летни панталони, летна капа „БК“, кошула со кратки ракави, маица со кратки ракави и плитки летни чевли

3. Зимската униформа на припадниците на затворската полиција-жени се состои од: виндјакна со влошка, зимски панталони, зимско здолниште, зимска капа „БК“, кошула со долги ракави, џемпер со рол јака, вратоврска и длабоки зимски чевли.

4. Летната униформа на припадниците на затворската полиција – жени се состои од: кратка виндјакна, летно здолниште, летни панталони, летна капа „БК“, кошула со кратки ракави, маица со кратки ракави и плитки летни чевли.

(2) Припадниците на затворската полиција може да користат и дополнителни делови на униформата.

Член 9

Составните делови на зимската и летната униформа на затворските полицајци (мажи), виндјакна со влошка, кратка виндјакна, панталони (зимски и летни), капа „БК“ (зимска и летна), кошула со долги ракави, кошула со кратки ракави, маица со кратки ракави со јака, вратоврска, џемпер со рол јака, длабоки зимски чевли и плитки летни чевли го имаат следниот состав, квалитет и крој:

1. Виндјакна со влошка

1.1 Технички карактеристики на ткаенина за виндјакна со влошка

Техничките карактеристики на ткаенината за виндјакната со влошка се состојат од технички карактеристики на основен материјал (трослоен ламинат во темно сина боја), помошен вграден материјал, конец за шиеење и помошен вграден материјал, црна чичак - лента.

1.1.1 Технички карактеристики на основен материјал

Техничките карактеристики на основниот материјал, (трослоен ламинат во темно сина боја) од која е изработена виндјакната со влошка, се наведени во Табелата бр. 1.

Табела бр. 1

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Боја-темно сина: (визуелно)	Визуелно	PANTONE 19- 4013 TP	/
трослоен ламинат со мембрана: надворешен слој (лице)ткаенина (кепер преплетка) Мембрана Опачина-ткаенина	МКС EN ISO 1833	100% полиестер или 100% полиамид 100% PTFE 100% полиестер или 100% полиамид	/
Површинска маса:	МКС EN 12127	190-220 g/m ²	/
Прекидна јачина: - основа - јаток	МКС EN ISO 1421	800 N/5 cm 550 N/5 cm	минимум
Промена на димензии при перење на 40 °C: - основа / јаток	МКС EN ISO 5077	± 1,5 / ± 1,5	максимум
Отпорност на пилинг-5000 циклуси:	ISO 12945-2	оцена: 4-5	минимум
Водоодбојност (спреј тест):	МКС EN 4920	оцена: ISO 5 (100)	/
Водонепропустивост:	МКС EN 20811	100.000 Pa	минимум
Пропустливост на водена пара:	МКС EN ISO 20344(6.6)	≤ 6,0 m ² Pa/W	/
Маслоодбојност на горната површина:	МКС EN ISO 14419	оцена: 5	/
Отпорност на абеење до појава на дупка:	МКС EN ISO 12947-2	50.000 циклуси	минимум

Постојаност на боја на триење: - суво / мокро	МКС EN ISO 105-X12	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на перење на 40 °C:	МКС EN ISO 105-C10	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на пот (кисел/алкален):	МКС EN ISO 105-E04	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на суво чистење со перхлоретилен (промена/премин):	МКС EN ISO 105-D01	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на светло:	МКС EN ISO 105-B02	5	минимум

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

Симболи за одржување на готов производ

1.1.2 Технички карактеристики на помошен вграден материјал, темно син конец за шиене

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, темно син конец за шиене се наведени во Табелата бр. 1-а

Табела бр. 1 - а

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав):	МКС EN ISO 1833	100% полиестер	/

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

1.1.3 Технички карактеристики на помошен вграден материјал, црна чичак-лента

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, црна чичак-лента, широка 20 mm, се наведени во Табелата бр. 1-б

Табела бр. 1-б

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): - полиамид или полиестер	МКС EN ISO 1833	100%	/

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

1.2 Крој на виндјакна со влошка

Виндјакната со влошка го има следниот крој: Истата е со рамен крој, изработена од водонепропустив трослоен ламинат со мембрана, во темно сина боја. Виндјакната се затвара со пластичен патент (8 mm, со 2 лизгачи) по целата должина на виндјакната, со се јаката. Дополнително, од внатрешната страна, растојание од 2,5 cm. паралелно со наведениот патент, сошен е патент (6 mm.) за поврзување со влошката. Горната лајсна (под која е сошиен патентот) е со ширина од 7,0-7,5 cm, дополнително се затвора со 7 дриkerи ($\varnothing$ 12 mm). Растојанието, помеѓу првиот дриker (сместен на 15 mm од врвот на лајсната) и вториот е 8 cm. додека останатите дриkerи се рамномерно распоредени по должината на лајсната. Долната лајсна е со иста ширина како горната 7,0-7,5 cm. Во висината на струкот вграден е тунел широк 2-2,5 cm, низ кој е протната плетена синтетска врвка ($\varnothing$ 3,5-5,0 mm) со стопери, за регулација на ширина. За полесен пристап до оружјето, од левата и десната страна во бочните шавови на долниот дел од виндјакната, сошиени се скриени пластични патенти (6 mm, со 2 лизгачи), со должина од 25-30 cm, кои дополнително се затвораат со чичак-лента на долниот крај. Задниот дел е едноделен, со платка која преоѓа на предниот дел од виндјакната се до висина на горните џебови. Јаката е самостојечка, на предниот дел (кај патентот) е широка 10 cm, а во најширокиот дел (на средината од вратниот изрез на задниот дел) 11 cm. Од внатрешната страна, на задниот дел под јаката, сошиена е гајка за закачување. На надворешната задна страна од јаката има отвор, по должината се затвора со помош на 3 чичак-ленти (6 x 2 cm.), во кој е сместена капуљача. Капуљачата е споена со јаката со патент-затварач (6 mm). Капуљачата се состои од три дела. По обемот на капуљачата е сошиен тунел широк 1,5 cm. низ кој е протната еластична трака ($\varnothing$ 2,5 mm) со стопери за регулација на обемот. Во пределот на темето сошиена е трака со чичак-лента за регулација. Капуљачата е изработена од трислоен водонепропустлив материјал. Ракавите се од два дела, без манжета, со пораб и трака со чичак-лента за регулација на ширината. Димензија на готовата трака за регулација е 8,5 x 2,5 cm. На задната страна од ракавите, 12 cm. над поработ, сошиено е појачување од основниот материјал со димензии 20 x 7 cm, кое се протега од шавот кон предната страна на ракавот (краевите на појачувањето кон предната страна се закосени 3-5 cm). На предната страна од јакната сошиени се 4 (четири) надворешни торба џебови со капаци кои се затвораат со дриkerи. Димензиите на градните џебови, со се капакот, се 21 x 16 cm, а на капакот 16,5 x 6

ст. Димензиите на долните (под тунелот) џебови, сосе капакот се 23 x 19 cm, а на капакот 19,5 x 6 cm. Краевите на капаките се благо закосени. Горните џебови се затвараат со по еден, а долните со по два дрикери. Над левиот горен џеб има чичак-лента со димензии 10 x 5 cm на која се поставува еполета со ознака на звањето. Долните (торба) џебови, и од лева и од десна страна, содржат џеб во џеб. Пристапот им е од горната (под капакот) и од бочната (со скриен патент) страна. На внатрешна лева и десна страна, по работ, во висина на гради, сошиени се внатрешни џебови кои се затвараат со патент. Џебот од десната страна е со отвор од 20 cm. и длабочина од 20 cm, се затвара со патент 6 mm, и истиот не треба да е заробен од патентот за влошка. Џебот од левата страна е со отвор од 16 cm. и длабочина од 15 cm, се затвара со патент 4 mm. и истиот е заробен од патентот за влошка. За прицврстување на влошката за виндјакната, од внатрешна страна на вратниот изрез и во ракавите сошиени се 3 дрикери. Штеповите се изведени на специјална машина со две игли, со растојание на иглите од 0,64 cm. и густина од 3-4 убоди/cm. Сите внатрешни шавови се заштитени од продирање на вода со леплива трака. Од внатрешната страна на долниот крај од ракавите, по обемот, нашиена е бела флуоресцентна трака со широчина од 2 cm. На виндјакната на десниот ракав, 10 cm под рамото, сошиена е фина чичак-лента, со димензии 95 x 115 mm на која се поставува соодветен амблем. На задниот дел од виндјакната, под платката, со флуоресцентен бел конец извезен е натпис "ЗАТВОРСКА ПОЛИЦИЈА" (во два реда) со димензии 33 x 5 cm. (секој ред посебно). Фонтот на буквите е ARIAL Cyrilic. Натписот, од внатрешната страна треба да е заштитен со леплива трака.

Напомена: Дозволеното отстапување за мерките за кои е дефинирана фиксна вредност изнесува $\pm 5\%$.

1.3 Мерки за виндјакна со влошка

Мерките за виндјакна со влошка се наведени во Табелата бр. 2

Табела бр. 2

Мерките се изразени во сантиметри и важат за готов производ										
ОПИС НА МЕРКАТА	Должини	ГОЛЕМИНИ								
		XXS	XS	S	M	L	XL	XXL	XXXL	4XL
¹ / ₂ Ширина на гради	ЕК до EL	51	55	59	63	67	71	75	79	83
Должина на грб	ЕК/К	75	76	77	78	79	80	81	82	83
	N	79	80	81	82	83	84	85	86	87
	L/EL	83	84	85	86	87	88	89	90	91
Должина на ракав	ЕК	52	53	54	55	56	57	57	57	57
	К	56	57	58	59	60	61	61	61	61
	N	60	61	62	63	64	65	65	65	65
	L	64	65	66	67	68	69	69	69	69
	EL	68	69	70	71	72	73	73	73	73

Дозволено отстапување од наведените мерки изнесува: За мерки до 50 cm ± 1 cm, над 50 cm $\pm 1,5$ cm

Легенда на големински броеви:

- ЕК = екстра кратка,
- ЕЛ = екстра долга,
- К = кратка,
- N = нормална и
- L = долга.

1.4 Скица и фотографија за виндјакна со влошка

Виндјакната со влошка се изработува според скица која е дадена во Прилог бр. 2, а изгледот на виндјакната со влошка е прикажан на фотографијата која е дадена во Прилог бр. 3, кои се составен дел на овој правилник.

1.5 Технички карактеристики на ткаенина за влошка

Техничките карактеристики на ткаенината од која е изработена влошката се наведени во Табелата бр. 3

Табела бр. 3

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Надворешна ткаенина - темно сина: (визуелно)	Визуелно	PANTONE 19- 4013 TP	/
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): Слој- надворешна ткаенина, Слој-полестерско влакно Слој-внатрешна ткаенина	МКС EN ISO 1833	100% полиестер 100% полиестер 100% полиамид	/
Површинска маса на 1. слој Површинска маса на 3. слој Површинска маса на 3. слој	МКС EN 12127	105-120 g/m ² 105-120 g/m ² 50-60 g/m ²	/
Дебелина на термоизолацискиот слој (штепувано):	МКС EN ISO 5084	2,0-3,0 m m	/
Прекидна јачина: - основа	МКС EN ISO 1421	540 N/5 cm 450 N/5 cm	минимум

- јаток			
Промена на димензии при перење на 40 °C: - должина / ширина	МКС EN ISO 5077	± 1,5 / ± 1,5	максимум
Отпорност на пилинг:	МКС EN ISO 12945-2	оцена: 4	минимум
Пропустливост на водена пареа:	МКС EN ISO 20344(6.6)	≤ 6,0 m ² Pa/W	/
Постојаност на боја на триење: - суво / мокро	МКС EN ISO 105-X12	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на перење на 40 °C:	МКС EN ISO 105-C10	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на пот (кисел/алкален):	МКС EN ISO 105-E04	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на суво чистење со перхлоретилен (промена/премин):	МКС EN ISO 105-D01	4 / 4	минимум

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

1.6 Крој на влошка

Влошката го има следниот крој: Истата е рамно кроена и самостојно се затвара со пластичен патент (6 mm). Истиот патент служи и за поврзување со патентот од виндјакната. Влошката е трислојна: Слој 1-надворешна полиестерска ткаенина, Слој 2-неткаен текстил, полестерско влакно и Слој 3-внатрешна полиамидна ткаенина. Овие слоеви меѓусебно се трапезно проштепувани и го сочинуваат термоизолацискиот слој. На долниот дел, од предната страна, има два надворешни џеба од основниот материјал на влошката, со димензии 19 x 19cm. На долниот крај од ракавите сошиен е рендер во бојата на влошка (60-70mm) од двострано десна плетенина, појачан со еластомер (LYCRA). Од левата и десната страна, бочните шавови се отворени (23-25cm), за полесен пристап до оружјето. Во средина на вратниот изрез, од внатрешната страна, е сошиена трајна етикета со големински број, а во страничен лев шав е сошиена трајна текстилна етикета со податоци за сировински состав, со симболите за одржување, производител и година на производство. Димензиите на влошката се усогласени со димензиите на виндјакната со тоа што должината на грбот на влошката треба да е 5 cm покуса од должината на грбот на виндјакната

Напомена: Дозволеното отстапување за мерките за кои е дефинирана фиксна вредност изнесува ± 5%.

1.7 Скица и фотографија за влошка

Влошката се изработува според скица која е дадена во Прилог бр. 4, а изгледот на влошката е прикажан на фотографијата која е дадена во Прилог бр. 5, кои се составен дел на овој правилник.

1.8 Употреба и начин на одржување

Виндјакната, согласно својата намена, се користи во затворени и отворени простори. Виндјакната се пакува така што ќе биде заштитена од надворешни влијанија, прашина и влага, механички оштетувања во текот на складиштење и транспорт. Секоја виндјакна се пакува во пластична кеса со податоци за: арикал, големински број, боја и производител.

2. Кратка виндјакна

2.1 Технички карактеристики на ткаенина за кратка виндјакна

Техничките карактеристики на ткаенината за кратката виндјакна се состојат од технички карактеристики на основен материјал, помошен вграден материјал, постава, помошен вграден материјал, црна ткаенина за џеповина и помошен вграден материјал, конец за шиење.

2.1.1 Технички карактеристики на основен материјал

Техничките карактеристики на основниот материјал, ткаенина во темно сина боја од која е изработена кратката виндјакна се наведени во Табелата бр. 4.

Табела бр. 4

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Боја-темно сина: (визуелно)	Визуелно	PANTONE 19- 4013 TP	/
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав):	МКС EN ISO 1833	65%полиестер 35% памук	±5 %
Површинска маса:	МКС EN 12127	225 g/m ²	±10 %
Конструкција (густина на ткаење): - основа - јаток	МКС EN 1049-2	40 жици/см 17 жици/см	±5 % ±5 %

Прекидна јачина: - основа - јаток	МКС EN ISO 13934-1	800 N/5 cm 650 N/5 cm	минимум
Прекидна издолжување: - основа - јаток	МКС EN ISO 13934-1	30 % 25 %	минимум
Промена на димензии при перење на 40 °C: - основа / јаток	МКС EN ISO 5077	± 1,5 / ± 1,5	максимум
Отпорност на пилинг:	МКС EN ISO 12945-2	оцена: 4	минимум
Отпорност на абеге до појава на дупка:	МКС EN ISO 12947-2	50000 циклуси	минимум
Водоодбојност (спреј тест):	МКС EN ISO 4920	оцена: ISO 5 (100)	/
Маслоодбојност на горната површина:	МКС EN ISO 14419	оцена: 5	минимум
Постојаност на боја на триење: - суво / мокро	МКС EN ISO 105-X12	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на перење на 40 °C:	МКС EN ISO 105-C10	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на пот (кисел/алкален):	МКС EN ISO 105-E04	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на суво чистење со перхлоретилен (промена/премин):	МКС EN ISO 105-D01	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на светло:	МКС EN ISO 105-B02	5	минимум

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

2.1.2 Технички карактеристики на помошен вграден материјал, постава во боја на основната ткаенина

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, постава во боја на основната ткаенина се наведени во Табелата бр. 4-а.

Табела бр. 4-а

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав):	МКС EN ISO 1833	100%	/

- вискоза			
Површинска маса:	МКС EN 12127	80 g/m ²	±5 %

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

2.1.3 Технички карактеристики на помошен вграден материјал, црна ткаенина за џебовина

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, црна ткаенина за џебовина се наведени во Табелата бр. 4-б.

Табела бр. 4-б

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав):	МКС EN ISO 1833	70%полиестер 30%памук	±10 %
Површинска маса:	МКС EN 12127	110 g/m ²	±10 %

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

Симболи за одржување на готов производ

2.1.4 Технички карактеристики на помошен вграден материјал, темно син конец за шиење

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, темно син конец за шиење се наведени во Табелата бр. 4-в.

Табела бр. 4-в

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав):	МКС EN ISO 1833	100% полиестер	/

--	--	--	--

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

2.2 Крој на кратка виндјакна

Кратката виндјакна го има следниот крој: Се изработува од водоодбојна и маслоодбојна темно сина ткаенина. Виндјакната се затвара со дрикер ($\varnothing 15$ mm.) на коланот и пластичен патент (6 mm. со 2 лизгачи) скриен под лајсна широка 4 cm. Патентот е поставен на висина од 1,5 cm. над коланот, па до висината на платката. По долната ивица на виндјакната е сошиен колан (широк 5,0 cm) во кој, од двете бочни страни е вметнат ластик (широк 4,0 cm), кој по должината е фиксиран со два штепа, на меѓусебно растојание од 1,7 cm. Над двата краја од ластикот има фалти, длабоки 1,5 cm. На предната страна, под платката, сошиени се 2 (два) внатрешни градни џеба со капацис кои се затвораат со 2 по дрикера ($\varnothing 13$ mm). Отворот на градните џебови е 14 cm, а длабочина 18,5 cm. Капакот е широк 14,5 cm, и висок 6 cm. (во средината) и 4,5 cm. (на краевите). Отворот на џебот е со паспул, од основен материјал, широк 1,5 cm. На долниот дел, сошиени се 2 (два) коси внатрешни џеба кои се затвораат со пластичен патент (4 mm), скриен под лајсна од основен материјал, широка 1 cm. Отворот на џебовите е 15 cm, а длабочината 17 cm. Задниот дел е со платка, дводелен и со дополнителни странични фалти длабоки 1,5 cm. Платката преоѓа на предниот дел од виндјакната, се до висината на горните џебови. Од предната страна платката е рамна, а од задната е со шпицеви кон фалтите (согласно скицата). Ракавите се од два дела, со манжети. Манжетите, со висина од 5 cm, имаат шпицеста форма на крајот. Манжетите се закопчуваат со еден дрикер $\varnothing 13$ mm. (на страната на шпицот) и два поддрикера за регулација на ширината (на меѓусебно растојание од 2,5 cm.), на другиот крај од манжетата. На долниот дел на ракавот има класичен распон од 5 cm. и три фалти: две од страна на дрикерот и една од страна на поддрикерите. 1/2 ширина на манжетата, за големински број 50 во положба на затворен распон, е 13,5 cm. Јаката е со ревер. На предниот дел јаката е широка 6,5 cm, а реверот (до спојот со јаката) 3 cm. Од внатрешната страна на подјаката, сошиена е гајка за закачувње. Дупло се штепувани: јаката, реверот, предниот кант, капачињата и грбните фалти. Дуплите штепови се изведени на специјална машина со две игли, со растојание на иглите од 0,64-0,70 cm. со 4-5 убоди/cm. Единечно се штепувани: платката од предната и од задната страна, куглата на ракавот, задниот раб на ракавот, манжетата и распонот, делот од коланот без ластик, отворот на косите џебови, градните џебови под капачињата, внатрешните џебови и еполетите. Леплива меѓупостава е вметната во: јаката со ревер, предната лајсна, манжетите, еполетите и делот од коланот без ластик. Внатрешноста на виндјакната е поставена со постава во бојата на основниот

материјал. Вградени се 3 (три) внатрешни градни, паспулирани џеба. Од левата и десната страна е вграден по еден граден внатрешен џеб со отвор 15,5 cm. и длабочина 17,5 cm. кои се затвараат со пластичен спирален патент (4 mm). Третиот џеб е вграден на левата страна, на висина од 5 cm. под џебот со патент, со отвор 10 cm. и длабочина 14 cm. На рамената се нашиени шпицести еполети со должина 140 mm. (без шпиц 120 mm.) и ширина 40 mm. Еполетата, од страната на ракавот е сошиена, а во делот на шпицот се закопчува со пластично копче ($\varnothing$ 11 mm. +/-1mm). На виндјакната на левиот ракав, 10 cm. под рамото, сошиена е фина чичак-лента, со димензии 95 x 115 mm. на која се поставува соодветен амблем. Во средина на вратниот изрез, од внатрешната страна, е сошиена трајна еткета со големински број, а во страничен лев шав е сошиена трајна текстилна еткета со податоци за сировински состав, со симболите за одржување, производител и година на производство.

Напомена: Дозволеното отстапување за мерките за кои е дефинирана фиксна вредност изнесува $\pm 5\%$.

2.3 Мерки за кратка виндјакна

Мерките за кратката виндјакна се наведени во Табелата бр. 5.

Табела бр. 5

Мерките се изразени во сантиметри и важат за готов производ										
Величински број	44	46	48	50	52	54	56	58	60	62
½ обем на гради	59	61	63	65	67	69	71	73	75	77
½ обем на колан	44	46	48	50	52	54	57	59	62	65
Ширина на рамо	17,2	17,6	18	18,4	18,8	19,2	19,6	20,0	20,4	20,8
Должина на грбот со колан	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72
Должина на ракавот со манжета	61	62	63	64	65	66	66,5	67	67,5	68
Должина на ластик	14,9	16,1	17,3	18,5	19,7	20,9	22,6	23,8	25,5	27,2
Должина на патент	35	36	37	38	38	39	39	40	40	41

Дозволено отстапување од наведените мерки изнесува: За мерки до 50 cm ± 1 cm, над 50 cm $\pm 1,5$ cm

2.4 Употреба и начин на одржување

Виндјакната, согласно својата намена, се користи во затворени и отворени простори. Виндјакната се пакува така што ќе биде заштитена од надворешни влијанија, прашина и влага, механички оштетувања во текот на складиштење и транспорт. Секоја виндјакна се пакува во пластична кеса со податоци за: арикал, големински број, боја и производител.

2.5 Скица и фотографија за кратка виндјакна

Кратката виндјакна се изработува според скица која е дадена во Прилог бр. 6, а за изгледот на кратката виндјакна се прикажан на фотографии кои се дадени во Прилог бр. 7, кои се составен дел на овој правилник.

3. Панталони (зимски и летни)

3.1 Технички карактеристики на ткаенина за панталони зимски

Техничките карактеристики на ткаенината за панталоните зимски се состојат од технички карактеристики на основен материјал, помошен вграден материјал за постава, џеповина, конец за шиене и украсна трака.

3.1.1. Технички карактеристики на основен материјал

Техничките карактеристики на основниот материјал, ткаенината во темно сина боја, од која се изработени панталоните зимски, се наведени во Табелата бр. 6.

Табела бр. 6

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Боја-темно сина: (визуелно)	Визуелно	PANTONE 19- 4013 TP	/
Преплетка:	Декомпозиција	адриа или кепер	/
Површинска маса:	МКС EN 12127	345 g/m ²	±5 %
Конструкција (густина на ткаење): - основа - јаток	МКС EN 1049-2	41 жици/cm 37 жици/cm	±5 % ±5 %
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): - волна / полиестер- антипилинг	МКС EN ISO 1833	45 / 55%	±3 %
Должинска маса (финост) на преѓа од	ISO 7211-5	Nm 48/2 / 48/2	±5 %

ткаенина -основа/јаток			
Впреденост на преѓа од ткаенина : -на предење/кончање	ISO 7211-4	Z 600/S 600 z/m	±5 %
Прекидна јачина: - основа - јаток	MKC EN ISO 13934-1	115 dN 95 dN	минимум
Прекидна издолжување: - основа - јаток	MKC EN ISO 13934-1	35 % 30 %	минимум
Промена на димензии при перење на 30 °C: - основа -јаток	MKC EN ISO 5077	± 1,0% ± 1,0%	максимум
Отпорност на пилинг:	MKC EN ISO 12945-2	оцена: 4	минимум
Отпорност на абење до појава на дупка:	MKC EN ISO 12947-2	50000 циклуси	минимум
Водоодбојност (спреј тест):	MKC EN ISO 4920	оцена: ISO 4 (90)	минимум
Маслоодбојност:	MKC EN ISO 14419	оцена: 5	минимум
Агол на гужвање после 5 мин. - основа / јаток	MKC EN 22313	135° 135°	минимум
Постојаност на боја на триење: - суво / мокро	MKC EN ISO 105-X12	4 / 3-4	минимум
Постојаност на боја на перење на 30 °C:	MKC EN ISO 105-C10	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на пот (кисел/алкален):	MKC EN ISO 105-E04	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на суво чистење со	MKC EN ISO 105-D01	4 / 4	минимум

перхлоретилен (промена/премин):			
Постојаност на боја на влажно пеглање (промена/премин):	МКС EN ISO 105-X11	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на светло:	МКС EN ISO 105-B02	5	минимум

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

3.1.2. Технички карактеристики на помошен вграден материјал, црна постава

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, црна постава до висина на колена од предната страна, се наведени во Табелата бр. 6 – а.

Табела бр. 6 – а

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): - полиестер	МКС EN ISO 1833	100%	/
Површинска маса:	МКС EN 12127	75 g/m ²	±5 %

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

3.1.3. Технички карактеристики на помошен вграден материјал, црна ткаенина за џеповина

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, црна ткаенина за џеповина се наведени во Табелата бр. 6 – б.

Табела бр. 6 – б

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав):	МКС EN ISO 1833	70%полиестер/ 30%памук	±10 %

Површинска маса:	МКС EN 12127	110 g/m ²	±10 %
------------------	--------------	----------------------	-------

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

3.1.4. Технички карактеристики на помошен вграден материјал, конец за шиење

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, конец за шиење кој е во боја на основниот материјал на ткаенината, се наведени во Табелата бр. 6 – в.

Табела 6 – в

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав):	МКС EN ISO 1833	100% полиестер	/

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

3.1.5. Технички карактеристики на помошен вграден материјал, украсна трака

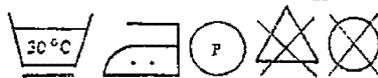
Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, украсна трака во златно жолта боја, се наведени во Табелата бр 6-г.

Табела бр. 6 – г

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав):	МКС EN ISO 1833	100% полиестер	/

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

Симболи за одржување на готов производ

3.2. Крој на панталони зимски

Панталоните зимски и го имаат следиот крој: Се изработуваат од темно сина ткаенина. На предната страна панталоните имаат коси внатрешни странични џебови, со штепуван отвор и со зајакнати краеве. На задната десна страна панталоните имаат внатрешен џеб со правоаголен капак кој се затвора од внатрешната страна со пластично копче. Ногавиците се без манжетни, а внатрешниот долен раб, е опшиен со трака-крзавица. На секоја страна на предницата, во коланот, панталоните имаат по една фалта. Панталоните се закопчуваат со панталонска метална копчача (од внатрешната страна на коланот) и 3+1 пластични копчиња $\varnothing$ 14,5-15,5 mm. (3 на шлицот и 1 од надворешната страна на продолжениот колан). Копчето на коланот се шије со врат. На задната страна на панталоните има по еден ушиток. На коланот, по обемот, од основниот материјал се сошиени 7 гајки, со ширина од 1 cm. (± 3 %) должина од 5 cm. (± 3 %), за вметнување на ремен. Од внатрешната страна на коланот, по целиот обем, е сошиена појасна трака. Во страничните надворешни шавови, по целата должина на ногавицата, вметната е украсна златно жолта трака од 2-2,5 mm. Предниот дел од ногавиците, до висина на колената, е поставен со постава. Ткаенината за џеповина е во црна боја. Густината на убодите кај шавовите е 4-5/cm, а на штеповите 3-4/cm. Конецот за шиеење е црн полиестерски. На задната страна од панталоните, на појасницата, е сошиена трајна текстилна етикета со податоци за големински број, сировински состав, симболи за одржување и име на производителот.

Напомена: Дозволеното отстапување за мерките за кои е дефинирана фиксна вредност изнесува $\pm 5\%$.

3.2.1. Технички карактеристики на ткаенина за панталони - летни

Техничките карактеристики на ткаенината за панталоните летни се состојат од технички карактеристики на основен материјал, помошен вграден материјал за постава, џеповина, конец за шиеење и украсна трака.

3.2.2. Технички карактеристики на основен материјал

Техничките карактеристики на основниот материјал, ткаенина во темно сина боја, од која се изработени панталоните летни, се наведени во Табелата бр. 7.

Табела бр. 7.

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Боја-темно сина: (визуелно)	Визуелно	PANTONE 19- 4013 TP	/
Преплетка:	Декомпозиција	Платно	/

Површинска маса:	МКС EN 12127	200 g/m ²	±5 %
Конструкција (густина на ткаење): - основа - јаток	МКС EN 1049-2	21 жици/cm 19 жици/cm	±5 % ±5 %
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): чешлана волна / полиестер-антипилинг	МКС EN ISO 1833	65 / 35%	±3 %
Должинска маса (финост) на преѓа од ткаенина -основа/јаток	ISO 7211-5	Nm 44/2 / 44/2	±5 %
Впреденост на преѓа од ткаенина : -на предење/кончање	ISO 7211-4	Z 530/ S530 z/m	±5 %
Прекидна јачина: - основа - јаток	МКС EN ISO 13934-1	46 dN 44 dN	минимум
Прекидна издолжување: - основа - јаток	МКС EN ISO 13934-1	35 % 25 %	минимум
Промена на димензии при перење на 30 °C: - основа -јаток	МКС EN ISO 5077	± 1,0% ± 1,0%	максимум
Отпорност на абење до појава на дупка:	МКС EN ISO 12947-2	50000 циклуси	минимум
Отпорност на пилинг:	МКС EN ISO 12945-2	оцена: 4	минимум
Водоодбојност (спреј тест):	МКС EN ISO 4920	оцена: ISO 4 (90)	минимум
Маслоодбојност:	МКС EN ISO 14419	оцена: 5	минимум
Агол на гужвање после 5 мин. - основа / јаток	МКС EN 22313	135° 135°	минимум
Постојаност на боја на триење: - суво / мокро	МКС EN ISO 105-X12	4 / 3-4	минимум
Постојаност на боја на	МКС EN ISO 105-C10	4 / 4	минимум

перење на 30 °C:			
Постојаност на боја на пот (кисел/алкален):	МКС EN ISO 105-E04	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на суво чистење со перхлоретилен (промена/премин):	МКС EN ISO 105-D01	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на влажно пеглање(промена/премин):	МКС EN ISO 105-X11	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на светло:	МКС EN ISO 105-B02	5	минимум

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

3.2.3. Технички карактеристики на помошен вграден материјал, црна постава

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, црна постава до висина на колена од предната страна, се наведени во Табелата бр. 7 – а.

Табела бр. 7 – а

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): - полиестер	МКС EN ISO 1833	100%	/
Површинска маса:	МКС EN 12127	75 g/m ²	±5 %

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

3.2.4. Технички карактеристики на помошен вграден материјал, црна ткаенина за џеповина

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, црна ткаенина за џеповина, се наведени до Табелата бр. 7 – б.

Табела бр. 7 – б

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав):	МКС EN ISO 1833	70%полиестер/ 30%памук	±10 %
Површинска маса:	МКС EN 12127	110 g/m ²	±10 %

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

3.2.5. Технички карактеристики на помошен вграден материјал, конец за шиење

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, конец за шиење кој е во боја на основниот материјал на ткаенината, се наведени во Табелата бр. 7 - в.

Табела бр. 7 - в

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав):	МКС EN ISO 1833	100% полиестер	/

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

3.2.6. Технички карактеристики на помошен вграден материјал, украсна трака

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, украсна трака во златно жолта боја, се наведени во Табелата бр. 7-г.

Табела бр. 7-г

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав):	МКС EN ISO 1833	100% полиестер	/

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

Обем на струкот (закопчано)	74	78	82	86	90	95	100	105	110	± 1,0 cm
Должина на панталони без појас	94	95,5	97	98,5	100	101	102	103	104	± 1,0 cm
½ на обемот на ногавица доле	22,5	23	23,5	24	24,5	25	25,5	26	26,5	± 0,5 cm
Должина на чекор	72	73	74	75	76	76,5	77	77,5	78	± 1,0 cm

Табела бр. 8-а

Мерките за среден стас се изразени во сантиметри и важат за готов производ										
ОЗНАКА И ОПИС НА МЕРКАТА	ГОЛЕМИНИ									Дозволено отстапување
	44	46	48	50	52	54	56	58	60	
Обем на струкот (закопчано)	74	78	82	86	90	95	100	105	110	± 1,0 cm
Должина на панталони без појас	98,5	100	101,5	103	104,5	105,5	106,5	107,5	108,5	± 1,0 cm
½ на обемот на ногавица доле	22,5	23	23,5	24	24,5	25	25,5	26	26,5	± 0,5 cm
Должина на чекор	76	77	78	79	80	80,5	81	81,5	82	± 1,0 cm

Табела бр. 8-б

Мерките за висок стас се изразени во сантиметри и важат за готов производ										
ОЗНАКА И ОПИС НА МЕРКАТА	ГОЛЕМИНИ									Дозволено отстапување
	88	92	96	100	104	108	112	116	120	
Обем на струкот (закопчано)	74	78	82	86	90	95	100	105	110	± 1,0 cm
Должина на панталони без појас	103	104,5	106	107,5	109	110	111	112	113	± 1,0 cm
½ на обемот на ногавица доле	22,5	23	23,5	24	24,5	25	25,5	26	26,5	± 0,5 cm
Должина на чекор	79,5	80,5	81,5	82,5	83,5	84	84,5	85	85,5	± 1,0 cm

3.5. Употреба и начин на одржување

Панталоните, согласно својата намена, се користат во затворени и отворени простори. Панталоните се пакуваат така што ќе бидат заштитени од надворешни влијанија, прашина и влага, механички оштетувања во текот на складиштење и

транспорт. Секој пар панталони се пакува во пластична кеса со податоци за: арикал, големински број, боја и производител.

3.6. Скица и фотографија за панталони (зимски и летни)

Панталоните (зимски и летни) се изработуваат според скицата која е дадена во Прилог бр. 8, а изгледот на панталоните (зимски и летни) се прикажани на фотографијата која е дадена во Прилог бр. 9, кои се составен дел на овој правилник.

4. Капа „БК“ (зимска и летна)

4.1. Технички карактеристики на ткаенина за капа „БК“ (зимска)

Техничките карактеристики на ткаенината за Капата „БК“ (зимска) се состојат од технички карактеристики на основен материјал и помошен вграден материјал – леплива меѓупостава и темно син конец за шиее.

4.1.1. Технички карактеристики на основниот материјал, ткаенина

Техничките карактеристики на основниот материјал, ткаенина од кој е изработена капата „БК“ – зимска се наведени во Табелата бр. 9.

Табела бр. 9

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Боја-темно сина: (визуелно)	Визуелно	PANTONE 19- 4013 TP	/
Преплетка:	Декомпозиција	АДРИА или КЕПЕР	/
Површинска маса:	МКС EN 12127	345g/m ²	±5 %
Конструкција (густина на ткаење): - основа - јаток	МКС EN 1049-2	41 жици/см 37 жици/см	±5 % ±5 %
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): - волна / полиестер	МКС EN ISO 1833	45 / 55%	±3 %
Промена на димензии при перење на 30 °C: - основа -јаток	МКС EN ISO 5077	± 1,0% ± 1,0%	максимум

Отпорност на пилинг:	МКС EN ISO 12945-2	оцена: 4	минимум
Водоодбојност (спреј тест):	МКС EN ISO 4920	оцена: ISO 4 (90)	минимум
Маслоодбојност:	МКС EN ISO 14419	оцена: 5	/
Постојаност на боја на триење: - суво / мокро	МКС EN ISO 105-X12	4 / 3-4	минимум
Постојаност на боја на перење на 30 °C:	МКС EN ISO 105-C10	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на пот (кисел/алкален):	МКС EN ISO 105-E04	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на суво чистење со перхлоретилен (промена/премин):	МКС EN ISO 105-D01	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на светло:	МКС EN ISO 105-B02	5	минимум

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

4.1.2 Технички карактеристики на помошен вграден материјал, леплива меѓупостава

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, леплива меѓупостава, се наведени во Табелата бр. 9-а.

Табела бр. 9 - а

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): памук	МКС EN ISO 1833	100%	/
Површинска маса:	МКС EN 12127	160 g/m ²	±5 %

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

4.1.3. Технички карактеристики на помошен вграден материјал, темно син конец за шиење

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, темно син конец за шиење, се наведени во Табелата бр. 9-б.

Табела бр. 9-б

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): полиестер	МКС EN ISO 1833	100%	/

Симболи за одржување на готов производ

4.2. Крој на капа „БК“ зимска

Капата „БК“ зимска го има следниот крој: Се изработува од темно сина ткаенина. Капата е сошиена од 6 дела чии споеви, од внатрешната страна, се прошиени со покривна трака. Споевите на деловите се штепувани на 1 cm. Предните 2 дела се појачани со леплива меѓупостава за да и ја дадат на капата саканата форма и овозможат изработка на ознаката. На задниот дел се наоѓа чичак-трака, со должина 8 и ширина 2 cm, која служи за подесување на 2 големински броја. Над чичак-трака капата има полукружен отвор. На предниот дел на капата, под агол од 120°, се наоѓа сверичен „ШИЛТ“ (стреа) изработен од лиена пластика, преслечен со основниот материјал. Шилтот е паспулиран со златно-жолта паспулна трака 0,3 cm и штепуван со 4 штепа (на меѓусебно растојание од 0,7 cm), со 4 убоди на cm, по целата должина. На врвот на капата е сошиено копче преслечено со основниот материјал. Од внатрешна страна, по обемот, е сошиена памучна потница, поставена со леплива меѓупостава-за впивање на потта. Внатрешната страна, во предниот дел од капата, е поставен со црна или темно-сина памучна ткаенина. Висината на капата изнесува 12 cm. На предниот дел, 1 cm над шилтот, сошиен е амблемот во облик на штит. Во внатрешен страничен шав е сошиена трајна текстилна етикета со податоци за големински број, сировински состав, со симболите за одржување, производител и година на производство.

Напомена: Дозволеното отстапување за мерките за кои е дефинирана фиксна вредност изнесува $\pm 5\%$.

4.2.1. Технички карактеристики на ткаенина за капа „БК“ (летна)

Техничките карактеристики на ткаенината за Капата „БК“ (летна) се состојат од технички карактеристики на основен материјал и помошен вграден материјал, темно син конец за шиење.

4.2.2. Технички карактеристики на основниот материјал - ткаенина

Техничките карактеристики на основниот материјал – ткаенина во темно сина боја од која е изработена капата „БК“ (летна) се наведени во Табелата бр. 10.

Табела бр. 10

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Боја-темно сина: (визуелно)	Визуелно	PANTONE 19- 4013 TP	/
Преплетка:	Декомпозиција	платно	/
Површинска маса:	МКС EN 12127	200 g/m ²	$\pm 5\%$
Конструкција (густина на ткаење): - основа - јаток	МКС EN 1049-2	21 жици/cm 19 жици/cm	$\pm 5\%$ $\pm 5\%$
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): чешлана волна / полиестер	МКС EN ISO 1833	65 / 35%	$\pm 3\%$
Промена на димензии при перење на 30 °C: - основа -јаток	МКС EN ISO 5077	$\pm 1,0\%$ $\pm 1,0\%$	максимум
Отпорност на пилинг:	МКС EN ISO 12945-2	оцена: 4	минимум
Водоодбојност (спреј тест):	МКС EN ISO 4920	оцена: ISO 4(90)	минимум
Маслоодбојност:	МКС EN ISO 14419	оцена: 5	/
Постојаност на боја	МКС EN ISO 105-X12	4 / 3-4	минимум

на триење: - суво / мокро			
Постојаност на боја на пот (кисел/алкален):	MKC EN ISO 105-E04	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на перење на 30 °C:	MKC EN ISO 105-C10	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на суво чистење со перхлоретилен (промена/премин):	MKC EN ISO 105-D01	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на светло:	MKC EN ISO 105-B02	5	минимум

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

4.2.3. Технички карактеристики на помошен вграден материјал, леплива меѓупостава

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, леплива меѓупостава, се наведени во Табелата бр. 10-а.

Табела бр. 10-а

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): памук	MKC EN ISO 1833	100%	/
Површинска маса:	MKC EN 12127	160 g/m ²	±5 %

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

4.2.4. Технички карактеристики на помошен вграден материјал, конец за шиење

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, конец за шиење се наведени во Табелата бр. 10-б.

Табела бр. 10 – б

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (сировински состав): полиестер	МКС EN ISO 1833	100%	/

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

Симболи за одржување на готов производ

4.3. Крој на капа „БК“ летна

Капата „БК“ летна го има следниот крој: Се изработува од темно сина ткаенина. Капата е сошиена од 6 дела чии споеви, од внатрешната страна, се прошиени со покривна трака. Споевите на деловите се штепувани на 1 cm. Предните 2 дела се појачани со леплива меѓупостава за да и ја дадат на капата саканата форма и овозможат изработка на ознаката. На задниот дел се наоѓа чичак-трака, со должина 8 и ширина 2 cm, која служи за подесување на 2 големински броја. Над чичак-трака капата има полукружен отвор. На предниот дел на капата, под агол од 120°, се наоѓа сверичен „ШИЛТ“ (стреа) изработен од лиена пластика, преслечен со основниот материјал. Шилтот е паспулиран со златно-жолта паспулна трака 0,3 cm и штепуван со 4 штепа (на меѓусебно растојание од 0,7 cm) со 4 убоди на cm, по целата должина. На врвот на капата е сошиено копче преслечено со основниот материјал. Од внатрешна страна, по обемот, е сошиена памучна потница, поставена со леплива меѓупостава-за впивање на потта. Внатрешната страна, во предниот дел од капата, е поставен со црна или темно-сина памучна ткаенина. Висината на капата изнесува 12 cm. На предниот дел, 1 cm. над шилтот, сошиен е амблем во облик на штит. Во горната третина, на сите шест дела, има по еден кружен отвор со дијаметар од 0,3 cm. опшиен со конец во боја на основниот материјал. Во внатрешен страничен шав е сошиена трајна текстилна етикета со податоци за големински број, сировински состав, со симболите за одржување, производител и година на производство.

Напомена: Дозволеното отстапување за мерките за кои е дефинирана фиксна вредност изнесува $\pm 5\%$.

4.4. Мерки за капа „БК“ (зимска и летна)

Мерките за капата „БК“ (зимска и летна) се наведени во Табелата бр. 11

Табела бр. 11

Мерките се изразени во сантиметри и важат за готов производ					
ОПИС НА МЕРКАТА	ОПИС НА МЕРКАТА				
	S	M	L	XL	XXL
Обем на глава	53-54	55-56	57-58	59-60	61-62

Одредување на големинскиот број се врши со мерење на обемот на главата во пределот на челото. Должината на обемот во центиметри е воедно и големински број. Капата „БК“ зимска и летна дополнително се прилагодува према големината на главата со нашиената чичак лента на задниот дел.

4.5. Употреба и начин на одржување

Капите, согласно својата намена, се користат во затворени и отворени простори. Панталоните се пакуваат така што ќе бидат заштитени од надворешни влијанија, прашина и влага, механички оштетувања во текот на складиштење и транспорт. Секоја капа се пакува во пластична кеса со податоци за: артикал, големински број, боја и име на производител.

4.6. Скица и фотографија за капа „БК“ (зимска и летна)

Капата „БК“ (зимска и летна) се изработуваат според скицата која е дадена во Прилог бр. 10 а изгледот на капата „БК“ зимска и летна се прикажани на фотографијата која е дадена во Прилог бр. 11 кои се составен дел на овој правилник.

5. Кошула со долги ракави

5.1 Технички карактеристики на ткаенина за кошула со долги ракави

Техничките карактеристики на ткаенината за кошулата со долги ракави се состојат од технички карактеристики на основниот материјал од кој е изработена кошулата, помошен вграден материјал, конец за шиене и леплива меѓупостава.

5.1.1 Технички карактеристики на основен материјал од кој е изработена ткаенината на кошула со долги ракави

Техничките карактеристики на основниот материјал од кој е изработена ткаенината во светло сина боја, платнена преплетка на кошулата со долги ракави се наведени во Табелата бр. 12.

Табела бр. 12.

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Боја-светло сина: (визуелно)	визуелно	Pantone 15-3920 TP	/
Површинска маса:	МКС EN 12127	130 g/m ²	±5 %
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): - памук / полиестер	МКС EN ISO 1833	67 / 33	±10 %
Прекидна јачина: - основа - јаток	МКС EN ISO 13934-1	55 dN 35 dN	минимум
Прекидна издолжување: - основа - јаток	МКС EN ISO 13934-1	18 % 15 %	минимум
Конструкција (густина на ткаење): - основа - јаток	МКС EN 1049-2	48 жици/см 31 жици/см	±5 % ±5 %
Промена на димензии при перење на 40 °C: - основа / јаток	МКС EN ISO 5077	± 1,0 / ± 1,0	/
Постојаност на боја на триење: - суво / мокро	МКС EN ISO 105-X12	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на перење на 40 °C:	МКС EN ISO 105-C10	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на пот (кисел/алкален):	МКС EN ISO 105-E04	4 / 4	минимум

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

5.1.2. Технички карактеристики на помошен вграден материјал, конец за шиене во боја на основен материјал

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, конец за шиене во боја на основниот материјал, се наведени во Табелата бр. 12 - а.

Табела бр. 12 – а

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): полиестер	МКС EN ISO 1833	100%	/

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

5.1.3 Технички карактеристики на помошен вграден материјал, леплива меѓупостава

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, леплива меѓупостава, се наведени во Табелата бр. 12 - б.

Табела бр. 12 – б

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): памук	МКС EN ISO 1833	100%	/
Површинска маса:	МКС EN 12127	135-145 g/m ²	/

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

Симболи за одржување на готов производ

5.2. Крој на кошула со долги ракави

Кошулата со долги ракави го има следниот крој: Се изработува од светло сина ткаенина, класичен рамен крој, неструктурирана. Кошулата е со заоблен пораб. На предната страна (во висината на градите), 22 см. под највисоката кота на кошулата, сошиени се 2 надворешни џеба (15 см. x 13 см.), со капак (13,5 x 6,5 см). На

џебовите има надолжна "О" фалта широка 3 cm. Џебот се затвара со пластично копче ($\varnothing$ 11 mm. +/-1mm.), сошиено на средината на поработ на џебот и илица на капакот. Во капакот е вметната леплива меѓупостава. Долните краеве на џебот и капакот се закосени. Кошулата се затвора со 7 пластични копчиња $\varnothing$ 11 mm +/-1mm. Растојанието помеѓу првото копче, сошиено на подјака и второто копче е 6 cm. Останатите копчиња се рамномерно распоредени по должината на кошулата. Отворите на илиците се прилагодени на димензијата на копчето. Сите пластични копчиња се во бојата на основниот материјал. Лајсната со копчињата е подвиткана, со вметната леплива меѓупостава, и штепувана на ширина од 3 cm. Лајсната со илиците е подвиткана два пати, штепувана од двете свои страни на 3 mm. од ивиците и две резервни копчиња $\varnothing$ 11 mm. сошиени од внатрешната страна на долниот дел од лајсната. Задниот дел е едноделен, со дупла класична платка која ги спојува предниот и задниот дел од кошулата. Платката е висока 13 cm. Долгиот ракав е кроен од еден дел и се закопчува со две копчиња (за регулација) на манжетата. Манжетите, со висина од 6 cm, на краевите имаат заоблена форма. Во манжетите е вметната леплива меѓупостава. На долниот дел на ракавот има класичен распон кој на растојание од 6 cm. од мажетна, се закопчува со пластично копче $\varnothing$ 11 mm. Илиците треба да бидат квалитетно обработени, без видливи кончиња. Шавовите се со густина од најмалку 4-5 убоди/cm, а штеповите 3-4 убоди/cm. Сите шавови и штепови се рамни и зајакнати на краевите. Јаката е класична, со КЕНТ форма, со висина од 7,5 cm, штепувана на 3 mm. Вметната леплива меѓупостава, во јаката, подјаката, еполетите и манжетите е фиксирана така да во текот на одржување не дојде до одлепување од ткаенината. Во јаката се вградуваат 2 слоја од лепливата меѓупостава, а во подјаката, манжетите и еполетите еден слој. Подјаката е висока 3 cm. Во долниот шав на подјаката од внатрешна страна се вградува син паспул широк 3 mm. На рамената од основен материјал се нашиени шпицести еполети со должина 140 mm. (без шпиц 120 mm.) и ширина 40 mm. Еполетите се сошиени во шавот кој ги спојува ракавот и рамото, а во делот на шпицот се закопчуваат со пластично копче со $\varnothing$ 11 mm +/-1mm. Еполетата е зајакната со леплива меѓупостава. На десниот ракав, на 10 cm. ($\pm$ 5 mm.) од рамото, се нашива фина чичак лента за соодветен амблем, со димензии 95 x 115 mm. Трајна текстилна етикета за големински број е сошиена во подјаката, на средината на вратната извивка, а во страничен лев шав, на висина од 10 cm. од поработ, е сошиена трајна текстилна етикета со податоци за сировински состав, со симболите за одржување, производител и година на производство. Аџустажата се врши на граден картон, со употреба на градна хартија, шпенки, пластичен регулатор и пластичен лептир.

Напомена: Дозволеното отстапување за мерките за кои е дефинирана фиксна вредност изнесува $\pm$ 5%.

5.2.1. Мерки за кошула со долги ракави

Мерките за кошулата со долги ракави се наведени во Табелата бр. 13.

Табела бр. 13

Величински број	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49
½ обем на гради	57,5	57,5	60,5	60,5	63,5	63,5	66,5	66,5	69,5	69,5	72,5	72,5	75,5
½ обем на колк	55	55	58	58	61	61	64	64	67	67	70	70	73
Должина на подјака (закопчано)	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49
Ширина на грб	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59
Должина на кошула	80	80	80	80	80	82	82	82	82	82	84	84	84
Ширина на рамо, долж платка	16,7	16,7	17	17	17,3	17,3	17,6	17,6	18	18	18,3	18,3	18,6
Должина на ракавот	65	65,5	65,5	66	66	66,5	66,5	67	67	67,5	67,5	68	68
½ обем на ракав	21,3	21,3	21,8	21,8	23,3	23,3	25,1	25,1	26,5	26,5	28,0	28,0	28,8
Должина на манжета	25	25	25	25	26,5	26,5	26,5	26,5	28	28	30	30	30
Растојание на џебот од средината на лајсната	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	6,0	6,0	6,5	6,5	6,5	6,5	7,0

Мерките се изразени во сантиметри и важат за готов производ. Дозволено отстапување од наведените мерки изнесува: За мерки до 50 cm $\pm$ 1 cm, над 50 cm $\pm$ 1,5 cm

5.3. Употреба и начин на одржување

Кошулите, согласно својата намена, се користат во затворени и отворени простори. Кошулите се пакуваат така што ќе бидат заштитени од надворешни влијанија, прашина и влага, механички оштетувања во текот на складиштење и транспорт. Секоја кошула се пакува во пластична кеса. Збирната кутија треба да е со податоци за: арикал, големински број, боја, број на парчиња и производител.

5.4. Скица и фотографија за кошула со долги ракави

Кошулата со долги ракави се изработува според скица која е дадена во Прилог бр. 12, а изгледот на кошулата со долги ракави е прикажан на фотографијата која е дадена во Прилог бр. 13, кои се составен дел на овој правилник.

6. Кошула со кратки ракави**6.1. Технички карактеристики на ткаенина за кошула со кратки ракави**

Техничките карактеристики на ткаенината за кошулата со кратки ракави се состојат од технички карактеристики на основниот материјал од кој е изработена кошулата, помошен вграден материјал, конец за шиене и помошен вграден материјал, леплива меѓупостава.

6.1.1. Технички карактеристики на основен материјал од кој е изработена ткаенината на кошула со кратки ракави

Техничките карактеристики на основниот материјал од кој е изработена ткаенината, платнена преплетка на кошулата со кратки ракави се наведени во Табелата бр. 14.

Табела бр. 14

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Боја-светло сина: (визуелно)	визуелно	Pantone 15-3920 TP	/
Површинска маса:	МКС EN 12127	130 g/m ²	±5 %
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): - памук / полиестер	МКС EN ISO 1833	67 / 33	±10 %
Прекидна јачина: - основа - јаток	МКС EN ISO 13934-1	55 dN 35 dN	минимум
Прекидна издолжување: - основа - јаток	МКС EN ISO 13934-1	18 % 15 %	минимум
Конструкција (густина на ткаење): - основа - јаток	МКС EN 1049-2	48 жици/cm 31 жици/cm	±5 % ±5 %
Промена на димензии при перење на 40 °C: - основа / јаток	МКС EN ISO 5077	±1,0 / ±1,0	/
Постојаност на боја на триење: - суво / мокро	МКС EN ISO 105-X12	4 / 4	минимум

Постојаност на боја на перење на 40 °C:	МКС EN ISO 105-C10	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на пот (кисел/алкален):	МКС EN ISO 105-E04	4 / 4	минимум

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

6.1.2. Технички карактеристики на помошен вграден материјал, конец за шиење, во боја на основен материјал

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, конец за шиење, во боја на основен материјал, се наведени во Табелата бр. 14-а.

Табела бр. 14-а

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): полиестер	МКС EN ISO 1833	100%	/

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

6.1.3. Технички карактеристики на помошен вграден материјал, леплива меѓупостава

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, леплива меѓупостава се наведени во Табелата бр. 14-б.

Табела бр. 14-б

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): памук	МКС EN ISO 1833	100%	/
Површинска маса:	МКС EN 12127	135-145 g/m ²	/

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

Симболи за одржување на готов производ

6.2. Крој на кошула со кратки ракави

Кошулата со кратки ракави го има следниот крој: Се изработува од светло сина ткаенина, класичен рамен крој, неструкирана. Кошулата е со заоблен пораб. На предната страна (во висината на градите), 22 см. под највисоката кота на кошулата, сошиени се 2 надворешни џеба (15 см. x 13 см.), со капак (13,5 x 6,5 см). На џебовите има надолжна "О" фалта широка 3 см. Џебот се затвара со пластично копче (Ø 11 mm. +/-1mm.), сошиено на средината на поработ на џебот и илица на капакот. Во капакот е вметната леплива меѓупостава. Долните краеве на џебот и капакот се закосени. Кошула се затвора со 7 пластични копчиња Ø 11 mm +/-1mm. Растојание помеѓу првото копче, сошиено на подјака и второто копче, е 6 см. Останатите копчиња се рамномерно распоредени по должината на кошулата. Отворите на илиците се прилагодени на димензијата на копчето. Сите пластични копчиња се во бојата на основниот материјал. Лајсната со копчињата е подвиткана, со вметната леплива меѓупостава, и штепувана на ширина од 3 см. Лајсната со илиците е подвиткана два пати, штепувана од двете свои страни на 3 mm. од ивиците, и резервно копче Ø 11 mm. сошиено од внатрешната страна на долниот дел од лајсната. Задниот дел е едноделен, со дупла класична платка која ги спојува предниот и задниот дел од кошулата. Платката е висока 13 см. Краткиот ракав, со манжета од 3 см. е кроен од еден дел. Илиците треба да бидат квалитетно обработени, без видливи кончиња. Шавовите се со густина од најмалку 4-5 убоди/см, а штеповите 3-4 убоди/см. Сите шавови и штепови треба да бидат рамни и зајакнати на краевите. Јаката е класична со КЕНТ форма, со висина од 7,5 см, штепувана на 3 mm. Вметнатата леплива меѓупостава, во јаката, подјаката и еполетите треба да е фиксирана така да во текот на одржување не дојде до одлепување од ткаенината. Во јаката се вградуваат 2 слоја од лепливата меѓупостава, а во подјаката и еполетите еден слој. Подјаката е висока 3 см. Во долниот шав на подјаката од внатрешна страна се вградува син паспул широк 3 mm. На рамената, од основен материјал, се нашиени шпицести еполети со должина 140 mm. (без шпиц 120 mm.) и ширина 40 mm. Еполетите се сошиени во шавот, кој ги спојува ракавот и рамото, а во делот на шпицот се закопчуваат со пластично копче со Ø 11 mm. +/-1mm. Еполетата е зајакната со леплива меѓупостава. На десниот ракав, на 2 см. над манжетната, се нашива фина чичак лента за соодветен амблем, со димензии 95 x 115 mm. Трајна текстилна етикета за големински број е сошиена во подјаката, на средината на вратната извивка, а во страничен лев шав на висина од 10 см. од поработ е сошиена трајна текстилна етикета со податоци за сировински состав, со симболите за одржување, производител и година на производство. Адуштажата се врши на граден картон, со употреба на градна хартија, шпенки, пластичен регулатор и пластичен лептир.

Напомена: Дозволеното отстапување за мерките за кои е дефинирана фиксна вредност изнесува $\pm 5\%$.

6.3. Мерки за кошула со кратки ракави

Мерките за кошулата со кратки ракави се наведени во Табелата бр. 15.

Табела бр. 15

Величински број	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49
½ обем на гради	57,5	57,5	60,5	60,5	63,5	63,5	66,5	66,5	69,5	69,5	72,5	72,5	75,5
½ обем на колк	55	55	58	58	61	61	64	64	67	67	70	70	73
Должина на подјака (закопчано)	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49
Ширина на грб	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59
Должина на кошула	80	80	80	80	80	82	82	82	82	82	84	84	84
Ширина на рамо, долж платка	16,7	16,7	17	17	17,3	17,3	17,6	17,6	18	18	18,3	18,3	18,6
Должина на ракавот	26	26	26,5	26,5	27	27	27,5	27,5	28	28	28,5	28,5	29
½ обем на ракав	21,3	21,3	21,8	21,8	23,3	23,3	25,1	25,1	26,5	26,5	28,0	28,0	28,8
Растојание на џебот од средината на лајсната	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	6,0	6,0	6,5	6,5	6,5	6,5	7,0

Мерките се изразени во сантиметри и важат за готов производ

Дозволено отстапување од наведените мерки изнесува: За мерки до 50 cm ± 1 cm, над 50 cm $\pm 1,5$ cm

6.4. Употреба и начин на одржување

Кошулите, согласно својата намена, се користат во затворени и отворени простори. Кошулите се пакуваат така што ќе бидат заштитени од надворешни влијанија, прашина и влага, механички оштетувања во текот на складиштење и транспорт. Секоја кошула се пакува во пластична кеса. Збирната кутија треба да е со податоци за: арикал, големински број, боја, број на парчиња и производител.

6.5. Скица и фотографија за кошула со кратки ракави

Кошулата со кратки ракави се изработува според скица која е дадена во Прилог бр. 14, а изгледот на кошулата со кратки ракави е прикажан на фотографијата која е дадена во Прилог бр. 15, кои се составен дел на овој правилник.

7. Маица со кратки ракави со јака

7.1. Технички карактеристики на плетенина на маицата со кратки ракави со јака

Техничките карактеристики на плетенината на маицата со кратки ракави со јака се состојат од технички карактеристики на основниот материјал од кој е изработена маицата, основниот материјал од кои е изработен рендерот за јаката и ракавите и помошниот вграден материјал, конец за шиење.

7.1.1. Технички карактеристики на основен материјал од кој е изработена маицата со кратки ракави со јака

Техничките карактеристики на основниот материјал - темно сина сингл пике плетенина, од која е изработена маицата со кратки ракави со јака се наведени во Табелата бр. 16.

Табела бр. 16

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Боја темно сина: (визуелно)	Визуелно	PANTONE 19- 4013 TP	/
Површинска маса:	МКС EN 12127	230 g/m ²	±5 %
Конструкција (густина на ткаење): - низови - редови	МКС EN 1049	12 котелци/см 28 котелци/см	±5 % ±5 %
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): - памук / полиестер	МКС EN ISO 1833	60 / 40%	±3 %
Должинска маса (финост) на предивото	МКС EN ISO 2060	Nm 40/1	±10 %
Промена на димензии при перење на 40 °C: - должина / ширина	МКС EN ISO 5077	±4,0 /± 2,0%	максимум

Отпорност на пилинг:	МКС EN ISO 12945-2	оцена: 4	минимум
Постојаност на боја на триење: - суво / мокро	МКС EN ISO 105-X12	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на пот (кисел/алкален):	МКС EN ISO 105-E04	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на перење на 40 °C:	МКС EN ISO 105-C10	4 / 4-5	минимум

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

7.1.2. Технички карактеристики на основен материјал од кој е изработен рендерот за јака и ракави

Техничките карактеристики на основниот материјал од кој е изработен рендерот за јаката и ракавите, темно сина кулирна плетенина десно-десно, се наведени во Табелата бр. 16 - а.

Табела бр. 16 - а

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Боја темно сина: (визуелно)	PANTONE 19-4013 TP	PANTONE 19- 4013 TP	/
Конструкција (густина на плетење): - низови - редови	МКС EN 14971	6 котелци/см 12 котелци/см	±5 % ±5 %
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): - памук / полиестер	МКС EN ISO 1833	60 / 40%	±3 %
Должинска маса (финост) на предивото	МКС EN ISO 2060	Nm 34/1	±10 %
Промена на димензии при перење на 40 °C: - должина / ширина	МКС EN ISO 5077	±4,0 / ± 2,0%	максимум
Отпорност на пилинг:	МКС EN ISO 12945-2	оцена: 4	минимум
Постојаност на боја на триење: - суво / мокро	МКС EN ISO 105-X12	4 / 4	минимум

Постојаност на боја на пот (кисел/алкален):	МКС EN ISO 105-E04	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на перење на 40 °C:	МКС EN ISO 105-C10	4 / 4-5	минимум

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

7.1.3. Технички карактеристики на помошниот вграден материјал, конец за шиеење во боја на основен материјал

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, конец за шиеење во боја на основен материјал, се наведени во Табелата бр. 16-б.

Табела бр. 16-б

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): полиестер	МКС EN ISO 1833	100%	/

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

Симболи за одржување на готов производ

7.2. Крој на маица со кратки ракави со јака

Маицата со кратки ракави со јака го има следниот крој: Се изработува од темно сина сингл лике плетенина. Маицата е со удобен рамен крој, со јака и три рамномерно распоредени пластични копчиња (во бојата на маицата и дијаметар 11 mm. +/-1mm.) на отворот на маицата. Од предната страна, на градите, 20 cm. под највисоката кота од маицата, сошиени се два надворешни џеба (160 x 140 mm. ±5mm). Долните краевии на џебовите се закосени. Горната ивица од џебот е со пораб од 3 cm. Џебот се затвара со пластично копче (во бојата на маицата Ø11 mm. +/-1 mm.) сошиено на средината на поработ. На грбот во бела боја, отпечатен е флуоресцентен натпис во два реда „ЗАТВОРСКА ПОЛИЦИЈА“, поставен на 10 cm. (± 1 cm) под средината на вратниот изрез на грбот. Димензиите на натписот се 33 x 4 cm. Постојаност на боја на печатот треба да ги задоволи барањата пропишани со

начинот на одржување на маицата - истата да е постојана по петкратно перење на 40°C. Фонтот на буквите е ARIAL Cyrilic. Рендер за јака (висок 8 cm. $\pm$ 5%) и ракави (висок 3 cm. $\pm$ 5%) е изработен од кулирна плетенина десно-десно, во бојата на маицата. На десниот ракав, на 2 cm. над рендерот се нашива чичак лента за соодветен амблем со димензии (95 x 115 mm.). На рамената се нашиени шпицести еполети со должина 140 mm. (без шпиц 120 mm.) и ширина 40 mm. Еполетата од страната на ракавот е сошиена, а во делот на шпицот се закопчува со пластично копче (во бојата на маицата и $\varnothing$ 11 mm. +/-1mm). Еполетата е зајакната со леплива меѓупостава. Спојот на маицата со јаката, од внатрешна страна е паспулиран со основниот материјал. Поработ (со висина од 2 cm.) е рамен и обрабен на машина за порабување со 2 игли и со 5-6 убоди/cm. Шавовите се изведуваат на оверловк (ендларица) машина со 5-6 убоди/cm. Од внатрешната страна на средината на спојот на маицата со јаката, сошиена е трајна текстилна етикета со податоци за големински број. Во страничен лев шав, на висина од 10 cm. од поработ, сошиена е трајна текстилна етикета со податоци со симболите за одржување, сировински состав, производител и година на производство.

Напомена: Дозволеното отстапување за мерките за кои е дефинирана фиксна вредност изнесува $\pm$ 5%.

7.3. Мерки за маица со кратки ракави со јака

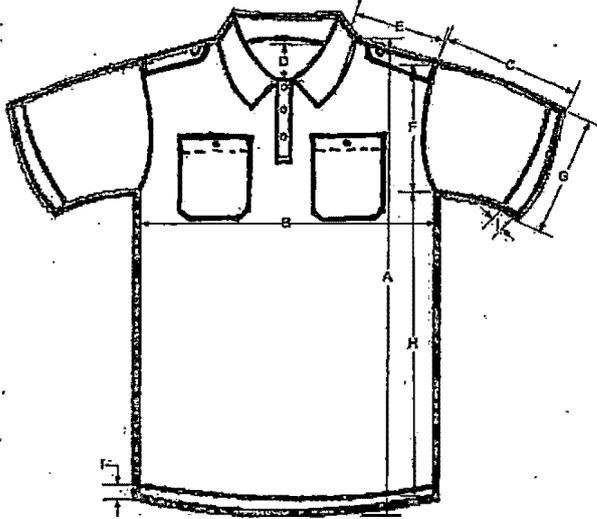
Мерките за маицата со кратки ракави со јака се наведени во Табелата бр. 17.

Табела бр. 17

Мерките се изразени во сантиметри и важат за готов производ							
ОЗНАКА НА МЕРКАТА	48	50	52	54	56	58	60
	XS	S	M	L	XL	XXL	XXXL
A	67	70	73	76	79	82	85
B	48	51	54	57	60	63	66
C	22	23	24	25	26	28	30
D	6,5	7	7,5	8	8,5	9	9,5
E	15	16	17	18	19	20	21
F	24	25	26	27	28	29	30
G	19	19,5	20	20,5	21	21,5	22
H	42	44	46	48	50	52	54
I	2	2	2	2	2	2	2

Дозволено отстапување од наведените мерки изнесува: За мерки до 50 cm. $\pm$ 1 cm, над 50 cm. $\pm$ 1,5 cm.

7.4.Ознаки на мерки за маица со кратки ракави

- A) Должина на маица
- B) $\frac{1}{2}$ Обем на гради
- C) Должина на ракав
- D) Длабочина на вратниот изрез
- E) Ширина на рамо
- F) Длабочина на отворот на ракавот
- G) $\frac{1}{2}$ Ширина на ракав
- H) Должина на маицата на бочен дел
- I) Ширина на пораб

7.5.Употреба и начин на одржување

Маиците, согласно својата намена, се користат во затворени и отворени простори. Маиците се пакуваат така што ќе бидат заштитени од надворешни влијанија, прашина и влага, механички оштетувања во текот на складиштење и транспорт. Секоја маица се пакува во пластична кеса со податоци за: арикал, големински број, боја и производител.

7.6.Скица и фотографија за маица со кратки ракави со јака

Маицата со кратки ракави со јака се изработува според скица која е дадена во Прилог бр. 16, а изгледот на маицата со кратки ракави со јака е прикажан на фотографијата која е дадена во Прилог бр. 17, кој е составен дел на овој правилник.

8. Вратоврска

8.1. Технички карактеристики на ткаенина за вратоврска

Техничките карактеристики на ткаенината за вратоврска се состојат од технички карактеристики на основниот материјал од кој е изработена вратоврската и помошниот вграден материјал материјал, појачување (меѓупостава) и конец за шиеење.

8.1.1 Технички карактеристики на основен материјал од кој е изработена вратоврската

Техничките карактеристики на основниот материјал, темно сина полиестерска ткаенина САТЕН, од кој е изработена вратоврската се наведени во Табелата бр. 18.

Табела бр. 18

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Боја темно сина: (визуелно)	Визуелно	PANTONE 19- 3923 TP	/
Површинска маса:	МКС EN 12127	120 g/m ²	±5 %
Промена на димензии при суво чистење со перхлоретилен	МКС EN ISO 5077	± 1,0 / ± 1,0	максимум
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): - полиестер	МКС EN ISO 1833	100	/
Постојаност на боја на триење: - суво / мокро	МКС EN ISO 105-X12	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на пот (кисел/алкален):	МКС EN ISO 105-E04	4-5 / 4-5	минимум
Постојаност на боја на суво чистење со перхлоретилен (промена/премин):	МКС EN ISO 105-D01	4-5 / 4-5	минимум

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

Симболи за одржување на готов производ

8.1.2 Технички карактеристики на помошен вграден материјал за вратоврска, појачување (меѓупостава)

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, појачување (меѓупостава) се наведени во Табела бр. 18-а.

Табела бр. 18-а

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Површинска маса:	МКС EN 12127	290 g/m ²	±10 %

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

8.1.3 Технички карактеристики на помошен вграден материјал за вратоврска, црн конец за шиење

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, црн конец за шиење се наведени во Табела бр. 18-б.

Табела бр.18-б

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав):	МКС EN ISO 1833	100% полиестер	/

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

8.2. Крој на вратоврска

Вратоврската го има следниот крој: Вратоврската е изработена од темно сина полиестерска ткаенина. Вратоврската е кроена под агол од 45° во однос на основните и јаточните жици, со што производот има поголема цврстина и

намалена деформација при честа и долготрајна употреба. Вратоврската е составена од 3 дела: вратоврската, фиксниот јазол и трака со ластик. Во вратоврската е вметнато појачување (меѓупостава), за да производот има потребна цврстина и намалена деформација кај честа и долготрајна употреба. Вратоврската е споена со шав по целата должина заедно со појачувањето кој се завршува на висина 4,5 - 5,5 cm, на поширокиот дел. Јазолот е фиксен, споен со шав, од внатрешната страна со вратоврската. Низ јазолот е протната трака од основниот материјал, на која е нашиен ластик со никлован регулатор и шнола. Ширината на вратоврската во најширокиот дел е $6,5\text{cm} \pm 5\%$. Вратоврската се изработува во 2 должини: $50\text{cm} \pm 5\%$ и $40\text{cm} \pm 5\%$. Етикетата со сировинскиот состав и симболите за одржување е сошиена во внатрешниот врв од потесниот дел на вратоврската.

Напомена: Дозволеното отстапување за мерките за кои е дефинирана фиксна вредност изнесува $\pm 5\%$.

8.3. Употреба и начин на одржување

Вратоврските, согласно својата намена, се користат во затворени и отворени простори. Вратоврските се пакуваат така што ќе бидат заштитени од надворешни влијанија, прашина и влага, механички оштетувања во текот на складиштење и транспорт. Вратоврските се пакува во пластична кеса, а на збирната картонска кутија се податоци за: артикал, број на комади, име на испорачателот и година на производство.

8.4. Скица и фотографија за вратоврска

Вратоврската се изработува според скица која е дадена во Прилог бр. 18 а изгледот на вратоврската е прикажан на фотографијата која е дадена во Прилог бр. 19 кои се составен дел на овој правилник.

9. Џемпер со рол јака

9.1. Технички карактеристики на ткаенина за џемпер со рол јака

Техничките карактеристики на ткаенината за џемперот со рол јака се состојат од технички карактеристики на основната плетенина од кој е изработен џемперот, плетенина за јака и рендер, ткаенина за џеп, платка, подјака, еполети и појачување на ракавите и помошен вграден материјал, конец за шиене.

9.1.1 Технички карактеристики на основна плетенина МИЛАНО РИП

Техничките карактеристики на основната плетенина од која е изработен џемперот со рол јака, се наведени во Табелата бр. 19.

Табела бр. 19.

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено
----------	----------------------	--------	-----------

			отстапување
Боја-темно сина: (визуелно)	Визуелно	PANTONE 19- 4013 TP	/
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): - волна / полиакрил	МКС EN ISO 1833	50 / 50%	±3 %
Преплетка	декомпозиција	МИЛАНО РИП (десно-десно)	/
Конструкција (густина на плетенина): - редови - низови	МКС EN 14971	40 котелци/10cm 70 котелци/10cm	±5 % ±5 %
Завои на предиво:	МКС EN ISO 2061	219 z/m	±5 %
Завои на едножично предиво:	МКС EN ISO 2061	390 z/m	±5 %
Должинска маса (Финост) на предивото:	МКС EN ISO 2060	Nm 28/2	±5 %
Прекидна сила на предивото:	МКС EN ISO 2062	12 Rkm	минимум
Прекидно издочжување на предивото:	МКС EN ISO 2062	18%	минимум
Промена на димензии при перење на 40 °C: - должина / ширина	МКС EN ISO 5077	± 3,0% /± 3,0 %	/
pH на воден екстракт	МКС EN ISO 3071:2008	pH 6,0-6,5	/
Постојаност на боја на триење: - суво / мокро	МКС EN ISO 105-X12	4 / 3-4	минимум
Постојаност на боја на перење на 40 °C:	МКС EN ISO 105-C10	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на пот (кисел/алкален):	МКС EN ISO 105-E04	4 / 4	минимум

Постојаност на боја на суво чистење со перхлоретилен (промена/премин):	МКС EN ISO 105-D01	4 / 4	минимум
Постојаност на боја пеглање (промена/премин):	МКС EN ISO 105-X11	4 / 5	минимум
Отпорност на пилинг:	МКС EN ISO 12945-2	оцена: 4	минимум

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

9.1.2 Технички карактеристики на плетенината за јака и рендер

Техничките карактеристики на плетенината за јака и рендер која е изработена од исто предиво како основната плетенина, со преплетка компактно (нерастегливо) „Рип“ 2:1 се наведени во Табелата бр. 19 - а

Табела бр. 19 – а

Конструкција (густина на плетенина): - редови - низови	МКС EN 1049-2	17 ребра/10cm 80 котелци/10cm	±5 % ±5 %
--	---------------	----------------------------------	--------------

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

9.1.3 Технички карактеристики ткаенината за џеб, платка, подјака, еполети и појачување на ракавите

Техничките карактеристики ткаенината за џеб, платка, подјака, еполети и појачување на ракавите, во темно сина боја, кепер 2/1, се наведени во Табелата бр. 19 – б.

Табела бр. 19 – б

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Боја-темно сина: (визуелно)	Визуелно	PANTONE 19- 4013 TP	/
Површинска маса:	МКС EN 12127	230 g/m ²	±10 %
Конструкција (густина на ткаење): - основа - јаток	МКС EN 14971	36 жици/cm 21 жици/cm	±5 % ±5 %

Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): - памук / полиестер	МКС EN ISO 1833	35/65%	±5 %
Промена на димензии при перење на 40 °C: - основа / јаток	МКС EN ISO 5077	± 3,0% /± 3,0%	/
Постојаност на боја на триење: - суво / мокро	МКС EN ISO 105-X12	4 / 3-4	минимум
Постојаност на боја на перење на 40 °C:	МКС EN ISO 105-C10	4 / 4	минимум
Отпорност на пилинг:	МКС EN ISO 12945-2	оцена: 4	минимум

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

9.1.4 Технички карактеристики на помошниот вграден материјал, темно син конец за шиење

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, темно син конец за шиење, се наведени во Табелата бр. 19 - в.

Табела бр. 19 - в

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав):	МКС EN ISO 1833	100% полиестер	/

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

Симболи за одржување на готов производ

9.2. Крој на џемпер со рол јака

Џемперот со рол јака го има следниот крој: Се изработува од темно сина плетенина, на одделни места појачан со темно сина ткаенина. Стоечка рол јака, која на предната внатрешната страна е обложена со ткаенина, се закопчува со полиестерски спирален патент со должина 27-28 cm. и ширина на запци 3,5mm. Рендерот на долниот крај од џемперот и ракавите е дуplo подвиткан (на готов производ долг 7-8 cm.). На предната лева страна (во висина на градите) е сошиен надворешен џеб со внатрешна фалта (длабочина на фалтата е 3,0 + 3,0 cm). Над џебот е сошиен капак. Димензиите на џебот се 17 ±5mm. (со капакат) x 14 cm. ±5mm. Џебот се затвара со чичак-лента, сошиена на капакот и поработ на џебот. Над капакот, по цела ширина, е сошиен додаток со висина 2,8-3,0 cm. Капакот и џебот се обложени со леплива меѓупостава. Сите делови од џебот се изработени од темно сина ткаенина. Во раменскиот дел, од предната и задната страна на џемперот, сошиено е појачување со ткаенина- платка. На задната страна од ракавите, над рендерот, сошиено е појачување од темно сина ткаенина кое се протега од шавот до ½ од ширината на ракавот. На рамената се нашиени шпицести еполети. Еполетите се сошиени во шавот, кој ги спојува ракавот и рамото, а во делот на шпицот се закопчуваат со пластично копче (сошиено со врат) со Ø 15 mm. +/-1mm. Еполетите се зајакнати со леплива меѓупостава. На десниот ракав, на 10 cm. (± 5 mm.) од рамото, се нашива фина чичак лента за соодветен амблем, со димензии 95 x 115 mm. Трајна текстилна етикета за големински број е сошиена во задниот дел од вратниот изрез, а во страничен лев шав, на висина од 10 cm. од рендерот, е сошиена трајна текстилна етикета со податоци за сировински состав, со симболите за одржување, производител и година на производство.

Напомена: Дозволеното отстапување за мерките за кои е дефинирана фиксна вредност изнесува ± 5%.

9.3. Мерки за џемпер со рол јака

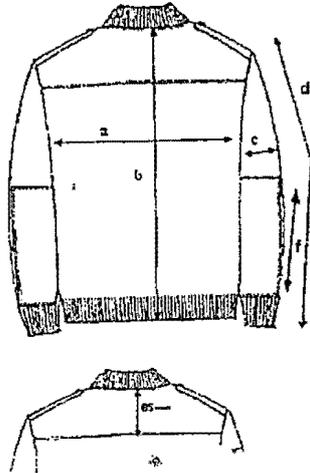
Мерките за џемперот со рол јака се наведени во Табелата бр. 20

Табела бр. 20

Мерките се изразени во сантиметри и важат за готов производ													
ОПИС НА МЕРКАТА	ГОЛЕМИНИ												
		36	38	40	42	44	46	48	50	52	54	56	58
½ обем на гради	a	49	50	51	52	53	54	55	57	59	61	63	65
Должина на џемпрот	b	60	61	62	64	65	66	67	68	70	72	73	74
Ширина на ракав	c	21,5	22	22,5	23	23,5	24	24,5	25	25,5	26	26,5	27
Должина на ракав	d	52	53	54	55	56	57	58	60	61	62	63,5	64
Висина на ткаенина на ракав	f	22	23	23	23	24	24	24	26	26	26	26	26

Дозволено отстапување од наведените мерки изнесува: за мерки до 50 cm $\pm$ 1 cm, над 50 cm $\pm$ 1,5 cm.

9.4. Ознаки на мерки за џемпер со рол јака

9.5. Употреба и начин на одржување

Џемперите, согласно својата намена, се користат во затворени и отворени простори. Џемперите се пакуваат така што ќе бидат заштитени од надворешни влијанија, прашина и влага, механички оштетувања во текот на складиштење и транспорт. Секој џемпер се пакува во пластична кеса. Збирната кутија треба да е со податоци за: арикал, големински број, боја, број на парчиња и производител.

9.6. Скица и фотографија за џемпер со рол јака

Џемперот со рол јака се изработува според скица која е дадена во Прилог бр. 20, а изгледот на џемперот со рол јак е прикажан на фотографијата која е дадена во Прилог бр. 21, кои се составен дел на овој правилник.

10. Плитки летни чевли

10.1. Технички карактеристики на материјал за плитки летни чевли

Техничките карактеристики на материјалот од кој се изработени плитките летни чевлите се состојат од технички карактеристики на надворешен материјал (црна говедска лицева, хидрифобна кожа - напа од кој се изработени оглавак, сарици, луб и јазик), надворешен материјал (црна говедска лицева, хидрифобна кожа - напа од кој е изработена јаката), постава (оглавак, сарици, луб и јазик), капна, луб, потполна на јака и јазик, улеп табаница, темелна табаница, фон, врвки и окца.

10.1.1. Технички карактеристики на лице, надворешен материјал (црна говедска лицева, хидрифобна кожа – напа) за изработка на оглавак, сарици, луб и јазик

Техничките карактеристики на лицето, надворешниот материјал (црна говедска лицева, хидрифобна кожа – напа од кој се изработени оглавакот, сариците, лубот и јазикот на плитките летни чевли се наведени во Табелата бр. 21.

Табела бр. 21

Ред бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Дебелина МКС EN ISO 2589	1,5-1,7mm
2.	Постојаност на боја на триење (мин.) МКС EN ISO 11640	суво:4/4 мокро:4-3/4-3
3.	Прекидна јачина МКС EN ISO 20344 (6.4)	$\geq 15 \text{ N/mm}^2$
4.	Пропустливост на водена пареа МКС EN ISO 20344(6.6)	$\geq 5 \text{ mg}/(\text{cm}^2\text{h})$
5.	Коефициент на водена пареа МКС EN ISO 20344(6.8)	$\geq 50 \text{ mg/cm}^2$
6.	Отпорност на свиткување МКС EN ISO 20344 (6.5) 125.000 циклуси	без оштетување
7.	pH вредност МКС EN ISO 20344 (6.9)	$\geq 3,2 \text{ pH}$

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

10.1.2 Технички карактеристики на лице, надворешен материјал (црна говедска лицева кожа – напа) за изработка на јаката

Техничките карактеристики на лицето, надворешниот материјал (црна говедска лицева кожа - напа) од кој е изработена јаката на чевлите со потенос фон се наведени во Табелата бр. 21-а.

Табела бр. 21-а

Ред бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Дебелина МКС EN ISO 2589	1,0-1,2mm
2.	Постојаност на боја на триење (мин.) МКС EN ISO 11640	суво:4/4 мокро:4-3/4-3
3.	Прекидна јачина МКС EN ISO 20344 (6.4)	$\geq 7 \text{ N/mm}^2$
4.	pH вредност	$\geq 3,2 \text{ pH}$

МКС EN ISO 20344 (6.9)

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

10.1.3. Технички карактеристики на постава за изработка на оглавак, сарици, луб и јазик

Техничките карактеристики на поставната црна или светлокафеава говедска кожа (лубен дел - свртена од опачина брусена) од кој е изработена поставата на оглавакот, сариците, лубот и јазикот на чевлите со потенок фон се наведени во Табелата бр. 22-б.

Табела бр. 22 - б

Ред. Бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Дебелина МКС EN ISO 2589	0,9-1,3mm
2.	Постојаност на боја на триење (мин.) МКС EN ISO 11640	суво:4/4 мокро:3/3
3.	Пропустливост на водена пареа МКС EN ISO 20344(6.6)	$\geq 5 \text{ mg}/(\text{cm}^2\text{h})$
4.	Коефициент на водена пареа МКС EN ISO 20344(6.8)	$\geq 50 \text{ mg}/\text{cm}^2$
5.	Отпорност на абење МКС EN ISO 20344(6.12)	суво:> 25 600 циклуси
6.	pH вредност МКС EN ISO 20344 (6.9)	$\geq 3,2 \text{ pH}$

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

10.1.4 Технички карактеристики на капната

Техничките карактеристики на капната, термопластична, на плитките летни чевли се наведени во Табелата бр. 22 - в.

Табела бр. 22 - в

Ред. бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Дебелина МКС EN ISO 20344 (7.1)	0,6-0,9mm

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

10.1.5. Технички карактеристики на луб, обликуван, конит, со горни искосени ивици

Техничките карактеристики на лубот, обликуван, конит, со горни искосени ивици на чевлите со потенок ѓон се наведени во Табелата бр. 22 – г.

Табела бр. 22 - г

Ред. бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Дебелина средна МКС EN ISO 20344 (7.1)	1,5-2,0mm

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

10.1.6. Технички карактеристики на потполната на јаката и јазикот

Техничките карактеристики на потполната на јаката и јазикот које изработен од компактен синтетски сунѓер на чевлите со потенок ѓон, се наведени во Табелата бр. 22 – д.

Табела бр. 22 - д

Ред. бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Дебелина за јака МКС EN ISO 20344 (7.1)	7,0-9,0mm
2.	Дебелина за јазик МКС EN ISO 20344 (7.1)	6,0-8,0mm

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

10.1.7 Технички карактеристики на улеп табаницата

Техничките карактеристики на улеп табаницата двослојна, мобилна или фиксна, анатомски обликувана со еден слој од говедска брусена кожа и втор слој од пенаста амортизирачка цела табаница на чевлите со потенок ѓон, се наведени во Табелата бр. 22 – ѓ.

Табела бр. 22 - ѓ

Ред. бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Дебелина на 1. слој МКС EN ISO 2589	1,0-1,2 mm
2.	Дебелина на 2. слој МКС EN ISO 2589	2,0-2,5 mm

3.	Отпорност на абење (на слој 1) МКС EN ISO 20344(6.12)	суво:> 25 600 циклуси
----	--	-----------------------

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

10.1.8 Технички карактеристики на темелната табаница

Техничките карактеристики на текстилно-синтетски композит (кај постапката со лепење задолжително појачување на петниот дел) од кој е изработена темелната табаница, на чевлите со потенок ѓон се наведени во Табелата бр. 22 - е.

Табела бр. 22 - е

Ред. бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Дебелина МКС EN ISO 20344 (7.1)	2,0-3,0 mm

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

10.1.9. Технички карактеристики на ѓонот

Техничките карактеристики на ѓонот кој е двослоен со покачени ивици, бризган (газечки-горен слој од полиуретан и долен слој од компактен полиуретан или термопластичен полиуретан со профили отворени кон надвор) на чевлите со потенок ѓон, се наведени во Табелата бр. 22-ж.

Табела бр. 22-ж

Ред. бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Дебелина на ѓонот: МКС EN ISO 20344 (8.1)	d1 = 8,0-11,0 mm
2.	Висина на профили МКС EN ISO 20344 (8.1)	d2 = 2,0-3,0 mm
3.	Отпорност на абење МКС EN ISO 20344 (8.3)	≤ 150 mm ³
4.	Отпорност свиткување МКС EN ISO 20344 (8.4)	≤ 2,0 mm

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

10.1.10. Технички карактеристики на врвките

Техничките карактеристики на врвките, црни, округли или плоснати, восковани, цврсто плетени со јадро од природни или синтетски влакна на чевлите со потенок ѓон, се наведени во Табелата бр. 22 - з.

Табела бр. 22 - з

Ред. бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Дебелина: МКС EN ISO 20344 (7.1)	округли 4,0-5,0 mm плоснати 6,5-7,5 mm
2.	Маса	≥ 6,0 g/m
3.	Должина	80-85 cm
4.	Прекид на јачина: 20 cm МКС EN ISO 13934 (7.1)	≥ 70 dN
5.	Прекидно издолжување	< 45%

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

10.1.11. Технички карактеристики на окца

Техничките карактеристики на окцата на плитките летни чевли кои се округли и метални со термопластично појачување под окцата, се наведени во Табела бр. 22 - с.

Табела бр. 22 - с

Ред. бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Внатрешен обем	4-5 мм.

10.1.12. Дополнителни барања за целиот чевел: конструкција и технологија на изработка

Дополнителни барања кои се однесуваат на конструкцијата и технологијата на изработката за плитките летни чевли се наведени во Табела бр. 22 - и.

Табела бр. 22 - и

Ред. бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Отпорност на одлепување на горниот дел од ѓонот МКС EN ISO 20344 (5.2)	≥ 4,5 N/mm
2.	Висина на чевлите За големина 42: со улеп-табаницата (за останатите	70 mm ± 10% одзади (линијата на петата)

Должина (cm)	24,00	24,65	25,30	25,95	26,60	27,25	27,90	28,55	29,20	29,85	30,50	31,15	31,80
Дозволено отстапување од наведените мерки изнесува: $\pm 0,25$ cm													
Должинската разлика помеѓу два броја изнесува 6,5mm													

10.4. Употреба и начин на одржување

Чевлите, согласно својата намена, се користат во затворени и отворени простори. Кожните чевли не се наменети за континуирано употреба во директно натопување во вода (за што се користат гумени обувки). Во секој чевел, од внатрешна страна, има информација за големински број, модел и година на производство. Чевлите се пакуваат така што ќе бидат заштитени од надворешни влијанија, прашина и влага, механички оштетувања во текот на складиштење и транспорт. Секој чевел се обвиткува, а внатре исполнува, со бела хартија. Пар чевли се пакуваат во картонска кутија со податоци за: арикал, големински број, боја и производител.

10.5. Скица и фотографија за плитки летни чевли

Плитките летни чевли се изработуваат според скица која е дадена во Прилог бр. 22, а изгледот на чевлите со потенок фон е прикажан на фотографијата која е дадена во Прилог бр. 23, кои се составен дел на овој правилник.

11. Длабоки зимски чевли

11.1. Технички карактеристики на материјал за длабоки зимски чевли

Техничките карактеристики на материјалот од кој се изработени длабоките зимски чевли се состојат од технички карактеристики на надворешен материјал (црна говедска лицева хидрифобна кожа-напа, од кој се изработени оглавакот, сариците, лубот и горниот дел од јазик), надворешен материјал (црна говедска лицева хидрифобна кожа-напа од кој е изработен долниот дел од јазикот и подјазикот), постава, поставен материјал (лубен дел, текстилно-синтетски композит), поставен материјал (горен дел од јазикот, јака) потполна на јаката, сарица и јазик, капната, лубот, улеп табаницата, темелната табаница, фонот и врвките.

11.1.1. Технички карактеристики на лице, надворешен материјал (црна говедска лицева, хидрифобна кожа – напа) за изработка на оглавак, сарици, луб и јазик

Техничките карактеристики на лицето, надворешен материјал (црна говедска лицева, хидрифобна кожа - напа) од кој се изработени оглавакот, сариците, лубот и горниот дел од јазикот на полувисоките чевли, се наведени во Табелата бр. 24.

Табела бр. 24

Ред бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Дебелина МКС EN ISO 2589	2,0-2,2mm
2.	Постојаност на боја на триење (мин.) МКС EN ISO 11640	суво:4/4 мокро:4-3/4-3
3.	Прекидна јачина МКС EN ISO 20344 (6.4)	$\geq 18 \text{ N/mm}^2$
4.	Пропустливост на водена пареа МКС EN ISO 20344(6.6)	$\geq 5,0 \text{ mg}/(\text{cm}^2\text{h})$
5.	Коефициент на водена пареа МКС EN ISO 20344(6.8)	$\geq 50 \text{ mg/cm}^2$
6.	pH вредност МКС EN ISO 20344 (6.9)	$\geq 3,2 \text{ pH}$
7.	Отпорност на свиткување МКС EN ISO 20344 (6.5) 125000 циклуси	без оштетување

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

11.1.2. Технички карактеристики на лице, надворешен материјал (црна говедска лицева, хидрифобна кожа – напа) за изработка на долниот дел од јазикот и подјазикот

Техничките карактеристики на лице, надворешен материјал (црна говедска лицева, хидрифобна кожа - напа) од кој се изработени долниот дел од јазикот и подјазикот на полувисоките чевли, се наведени во Табелата бр. 24 – а.

Табела бр. 24 -а

Ред бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Дебелина МКС EN ISO 2589	0,9-1,3mm
2.	Постојаност на боја на триење МКС EN ISO 11640	суво:4/4 минимум мокро:4-3/4-3 минимум
3.	Прекидна јачина МКС EN ISO 20344 (6.4)	$\geq 10 \text{ N/mm}^2$
4.	pH вредност МКС EN ISO 20344 (6.9)	$\geq 3,2 \text{ pH}$
5.	Пропустливост на водена пареа МКС EN ISO 20344(6.6)	$\geq 3,5 \text{ mg}/(\text{cm}^2\text{h})$
6.	Коефициент на водена пареа МКС EN ISO 20344(6.8)	$\geq 20 \text{ mg/cm}^2$

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

11.1.3 Технички карактеристики на материјал за постава

Техничките карактеристики на материјалот за поставата (4-слоен ламиниран материјал со мембрана), на полувисоките чевли, се наведени во Табелата бр. 24-б.

Табела бр. 24 – б

Ред бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): МКС EN ISO 1833: 1 слој: надворешен материјал-синтетска плетенина; 2 слој: неткаен текстил 3 слој: микропорозна мембрана 4 слој: внатрешен материјал-синтетска плетенина	70 ±10%, PA; 30 ±10% PES 100% PES PTFE 100% PA или 100% PES
2.	Површинска маса: МКС EN 12127	200-300g/m ²
3.	Дебелина: МКС EN ISO 9863	1,0-1,8 mm
4.	Постојаност на боја на триење МКС EN ISO 11640	суво: 4/4 минимум мокро: 4/4 минимум
5.	Пропустливост на водена пареа МКС EN ISO 20344(6.6)	≥ 3,5 mg/(cm ² h)
6.	Коефициент на водена пареа МКС EN ISO 20344(6.8)	≥ 20 mg/cm ²
7.	Отпорност на абење (циклуси без појава на дупка) МКС EN ISO 20344 (6.12)	суво 25 000 циклуси минимум

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

11.1.4. Технички карактеристики на поставен материјал-лубен дел, текстилно-синтетски композит

Техничките карактеристики на поставен материјал-лубен дел, текстилно-синтетски композит, на полувисоките чевли, се наведени во Табелата бр. 24-в.

Табела бр. 24-в

Ред бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Површинска маса: МКС EN 12127	350g/m ² ±10 %

2.	Дебелина: МКС EN ISO 9863	1,5-2,5mm
3.	Постојаност на боја на триење МКС EN ISO 11640	суво:4/4 минимум мокро: 4/4 минимум

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

11.1.5. Технички карактеристики на поставен текстил-горен дел од јазикот и јаката

Техничките карактеристики на поставен текстил-горен дел од јазикот и јаката, на полувисоките чевли, се наведени во Табелата бр. 24-г.

Табела бр. 24-г

Ред бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): МКС EN ISO 1833:	100% PES
2.	Површинска маса: МКС EN 12127	300g/m ² ±10 %
3.	Дебелина: МКС EN ISO 9863	1,5-2,5 mm

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

11.1.6. Технички карактеристики на пополна на јаката, сарица и јазикот (компактен синтетски сунѓер)

Техничките карактеристики на пополната на јаката, сарица, јазикот (компактен синтетски сунѓер) на полувисоките чевли, се наведени во Табелата бр. 24 -д.

Табела бр. 24-д

Ред бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Дебелина: МКС EN ISO 20344 (7.1)	4,5-6,5 mm

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

11.1.7. Технички карактеристики на капна-термопластична

Техничките карактеристики на капната -термопластична на полувисоките чевли , се наведени во Табелата бр. 24 –f.

Табела бр. 24 - f

Ред бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Дебелина МКС EN ISO 20344 (7.1)	0,8-1,2mm

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

11.1.8. Технички карактеристики на луб

Техничките карактеристики на Лубот- обликуван, конит или термопластичен полимеризат, со горни искосени ивици на полувисоките чевли, се наведени во Табелата бр. 24 – е.

Табела бр. 24 - е

Ред бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Дебелина средна МКС EN ISO 20344 (7.1)	1,5-2,0mm

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

11.1.9. Технички карактеристики на улеп табаница

Техничките карактеристики на-улеп табаницата, повеќеслојна, (слој 1: неткаен текстил-полиестер, слој 2: пенаста амортизирачка влошка) мобилна, анатомски обликувана, перива на 30 °C-, на длабоките зимски чевли , се наведени во Табелата бр. 24 – ж.

Табела бр. 24 - ж

Ред бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Дебелина МКС EN ISO 20344 (7.1)	2,5-3,0 mm
2.	Отпорност на абеење МКС EN ISO 20344 (6.12), 25000 циклуси, суво	без дупки

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

11.1.10. Технички карактеристики на темелна табаница

Техничките карактеристики на темелната табаница: текстилно-синтетски композит (кај постапката со лепење задолжително појачување на петниот дел) на длабоките зимски чевли, се наведени во Табелата бр. 24 – з.

Табела бр. 24 - з

Ред бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Дебелина МКС EN ISO 20344 (7.1)	минимум 2,0 mm

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

11.1.11. Технички карактеристики на фон

Техничките карактеристики на фонот, кој е двослоен (горен слој: полиуретан, долен слој: гума вулканизирана со профили отворени кон надвор), црн, со лепена постапка, на длабоките зимски чевли, се наведени во Табелата бр. 24 – с.

Табела бр. 24- с

Ред бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Дебелина МКС EN ISO 20344 (8.1)	8,0-12,0 mm
2.	Висина на профилот МКС EN ISO 20344 (8.1)	≥4,0 mm
3.	Отпорност на абење МКС EN ISO 20344 (8.3)	≤ 150 mm ³
4.	Отпорност на свиткување (30000 циклуси) МКС EN ISO 20344 (8.4)	≤ 3 mm
5.	Тврдина на газечкиот слој МКС ISO 7619	60±5 ShA
6.	Тврдина на меѓуфон-полиуретан МКС ISO 7619	55±5 ShA

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

11.1.12. Технички карактеристики на врвки

Техничките карактеристики врвките кои се црни, цврсто плетени со јадро, комбинација од природни и синтетски или синтетски влакна, на длабоките зимски чевли, се наведени во Табелата бр. 24 – и.

Табела бр. 24 - и

Ред бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Дебелина: МКС EN ISO 20344 (7.1)	4,0-5,0 mm
2.	Маса	≥ 6,0 g/m
3.	Прекидна јачина:20 cm МКС EN ISO 13934 (7.1)	≥75 dN
4.	Должина:	140-170cm

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

11.1.13. Дополнителни барања за длабоките зимски чевли: конструкција и технологија на изработка

Дополнителни барања кои се однесуваат на конструкцијата и технологијата на изработката за длабоките зимски чевли се наведени во Табелата бр. 24 - ј.

Табела бр. 24-ј

Ред бр.	Својство и пропишана метода за испитување	Дефинирани барања
1.	Отпорност на одлепување на горниот дел од ѓонот МКС EN ISO 20344 (5.2)	≥ 4,5 N/mm
2.	Висина на чевлите За големина 42: (за останатите големини се прилагодува) МКС EN ISO 20344 (6.2)	165 mm ±5,0 mm
3.	Маса на чевлите (пар големина 42)	најмногу 1650g
4.	Отпорност на продирање на вода (80 min) МКС EN ISO 20344 (5.15.2)	3 cm ² максимум
5.	Антистатичност МКС EN ISO 20344 (5.10)	10 ⁵ -10 ⁹ Ω

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

11.2. Крој на длабоките зимски чевли

Длабоките зимски чевли го имаат следниот крој: Горниот дел конструкциски се изработува по системот „дерби“ крој - на едноделно лице се нашиени сарици. Системот за врзување се состои од 4 пара метални клизачи (3 пара во долниот дел и еден во горен) и 1 пар рингли (стопер за врвки) во пределот на зглобот. Сите се во бојата на чевлите, заштитени од корозија, не смеат да пуштаат боја и не смеат да бидат прицврстени низ поставата. Деловите од лицето и сариците се споени со

дворедни функционално-естетски шавови (3 до 3,5 убоди/см) со синтетски конец (во бојата на кожата). Лице-горниште од чевлите е изработено од црна говедска кожа прва класа, природно лице, хидрофобна, глатка. Горништето е исполнето со синтетски сунѓер. Вградената кожа е со воедначена боја и без оштетување. Поставата е четирислојна, со мембрана, која на чевлите им обезбедува водонепропустивост и воздухопропустивост. Шавовите на ламинирана постава се обезбедени со леплива трака. За подобра вентилација поставата, на јаката и гониот дел од јазикот, се изработува од текстил со висока парапропустливост. Во задниот дел (од ивицата на темелната табаница па до текстилната постава на јаката) се вградува постава од неткаен текстил која се шие на ламинираната постава. Јазикот е анатомски обликуван и со вметнат синтетски сунѓер. Јазикот е затворен до вториот пар клизачи од горната страна на чевелот. Горниот дел од јазикот, од предната страна, се изработува од иста говедска кожа како горништето од чевелот, додека долниот дел (затворениот) и подјазикот од потенка кожа. Јазикот во долен дел е поставен со ламинирана постава. Улеп-табаницата, анатомски обликувана, е изработена од повеќеслоен материјал, со можност за вадење (проветрување) и рачно перње на 30 °C. Првиот (горниот) слој е изработен од синтетски влакна отпорни на абење, а долниот треба да има својство за впивање и функција на амортизација. Лубот е обликуван, изработен од конит или термопластичен полимеризат. Капната е изработена од термопластичен полимеризат. Темелна табаница е од текстилно-синтетски композит. Технологија на спојувањето на горниот и долниот дел се изведува со постапка на бризгање или лепење. Гонот се состои од горен (полиуретански) и долен (гумен) слој.

11.3. Мерки за длабоките зимски чевли

Мерките за длабоките зимски чевли се наведени во Табелата бр. 25.

Табела бр. 25

Димензии	ГОЛЕМИНСКИ БРОЕВИ												
	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Должина (cm)	24,00	24,65	25,30	25,95	26,60	27,25	27,90	28,55	29,20	29,85	30,50	31,15	31,80

Дозволено отстапување од наведените мерки изнесува: $\pm 0,25$ cm

11.4. Употреба и начин на одржување

Чевлите, согласно својата намена, се користат во затворени и отворени простори. Кожните чевли не се наменети за континуирана употреба во директно натопување во вода (за што се користат гумени обувки). Во секој чевел, од внатрешна страна, има информација за големински број, модел и година на производство. Чевлите се пакуваат така што ќе бидат заштитени од надворешни влијанија, прашина и влага, механички оштетувања во текот на складиштење и транспорт. Секој чевел се

обвиткува, а внатре исполнува, со бела хартија. Пар чевли се пакуваат во картонска кутија со податоци за: артикал, големински број, боја и производител.

11.5. Скица и фотографија за длабоките зимски чевли

Длабоките зимски чевли се изработуваат според скица која е дадена во Прилог бр. 24, а изгледот на полувисоките чевли е прикажан на фотографијата која е дадена во Прилог бр. 25, кои се составен дел на овој правилник.

Член 10

Составните делови на работната униформа за затворските полицајци (жени), виндјакна со влошка, кратка виндјакна, панталони (зимски и летни), здолниште (зимско и летно), капа "БК" (зимска и летна), кошула со долги ракави, кошула со кратки ракави, маица со кратки ракави со јака, вратоврска, џемпер со рол јака, длабоките зимски чевли и плитките летни чевли се изработени од ист материјал и имаат иста боја и изглед како и соодветните делови на униформата за затворските полицајци (мажи), со тоа што нивниот крој е прилагоден на анатомската конструкција на жената, при што летните чевли имаат потпетица од 4,5 см.

1. Кратка виндјакна (жени)

1.1. Крој на кратка виндјакна

Кратката виндјакна го има следниот крој: Се изработува од водоодбојна и маслоодбојна темно сина ткаенина. Виндјакната се затвара со дрикер ($\varnothing 15$ mm.) на коланот и пластичен патент (6 mm. со 2 лизгачи) скриен под лајсна широка 4 cm. Патентот е поставен на висина од 1,5 cm. над коланот, па до висината на платката. По долната ивица на виндјакната е сошиен колан (широк 5,0 cm.) во кој, од двете бочни страни е вметнат ластик (широк 4,0 cm.), кој по должината е фиксиран со два штепа, на меѓусебно растојание од 1,7 cm. Над двата краја од ластикот има фалти, длабоки 1,5 cm. На предната страна, под платката, сошиени се 2 (два) внатрешни градни џеба со капаи кои се затвораат со 2 по дрикера ($\varnothing 13$ mm.). Отворот на градните џебови е 14 cm, а длабочина 18,5 cm. Капакот е широк 14,5 cm, и висок 6 cm. (во средината) и 4,5 cm. (на краевите). Отворот на џебот е со паспул, од основен материјал, широк 1,5 cm. На долниот дел, сошиени се 2 (два) коси внатрешни џеба кои се затвораат со пластичен патент (4 mm.), скриен под лајсна од основен материјал, широка 1 cm. Отворот на џебовите е 15 cm, а длабочината 17 cm. Задниот дел е со платка, дводелен и со дополнителни странични фалти длабоки 1,5 cm. Платката преоѓа на предниот дел од виндјакната, се до висината на горните џебови. Од предната страна платката е рамна, а од задната е со шпицеви кон фалтите (согласно скицата). Ракавите се од два дела, со манжети. Манжетите, со висина од 5 cm, имаат шпицеста форма на крајот. Манжетите се закопчуваат со

еден дример $\varnothing 13$ mm. (на страната на шпицот) и два поддримера за регулација на ширината (на меѓусебно тастојание од 2,5 cm.), на другиот крај од манжетата. На долниот дел на ракавот има класичен распон од 5 cm. и три фалти: две од страна на дримерот и една од страна на поддримерите. 1/2 ширина на манжетата, за големински број 50 во положба на затворен распон, е 13,5 cm. Јаката е со ревер. На предниот дел јаката е широка 6,5cm, а реверот (до спојот со јаката) 3 cm. Од внатрешната страна на подјаката, сошиена е гајка за закачувње. Дупло се штепувани: јаката, реверот, предниот кант, капачињата и грбните фалти. Дуплите штепови се изведени на специјална машина со две игли, со растојание на иглите од 0,64-0,70 cm, со 4-5 убоди/cm. Единечно се штепувани: платката од предната и од задната страна, куглата на ракавот, задниот раб на ракавот, манжетата и распонот, делот од коланот без ластик, отворот на косите џебови, градните џебови под капачињата, внатрешните џебови и еполетите. Леплива меѓупостава е вметната во: јаката со ревер, предната лајсна, манжетите, еполетите и делот од коланот без ластик. Внатрешноста на виндјакната е поставена со постава во бојата на основниот материјал. Вградени се 3 (три) внатрешни градни, паспулирани џеба. Од левата и десната страна е вграден по еден граден внатрешен џеб со отвор 15,5 cm. и длабочина 17,5 cm. кои се затвараат со пластичен спирален патент (4 mm.). Третиот џеб е вграден на левата страна, на висина од 5 cm. под џебот со патент, со отвор 10 cm. и длабочина 14 cm. На рамената се нашиени шпицести еполети со должина 140 mm. (без шпиц 120 mm.) и ширина 40 mm. Еполетата, од страната на ракавот е сошиена, а во делот на шпицот се закопчува со пластично копче ($\varnothing 11$ mm. +/-1mm.). На виндјакната на десниот ракав, 10 cm. под рамото, сошиена е фина чичак-лента, со димензии 95 x 115 mm. на која се поставува соодветен амблем. Во средина на вратниот изрез, од внатрешната страна, е сошиена трајна еткета со големински број, а во страничен лев шав е сошиена трајна текстилна еткета со податоци за сировински состав, со симболите за одржување, производител и година на производство.

Напомена: Дозволеното отстапување за мерките за кои е дефинирана фиксна вредност изнесува $\pm 5\%$.

1.2. Мерки за кратка виндјакна

Мерките за кратката виндјакна се наведени во Табелата бр. 26

Табела бр. 26

Величински број								
	34	36	38	40	42	44	46	48
1/2 обем на гради	56	57	59	61	63	65	67	70
1/2 обем на колан	44	45	47	49	51	53	55	58

Ширина на рамо	15,5	16	16,5	17	17,5	18	18,5	19
Должина на грбот со колан	60	60,5	61	61,5	62	62,5	63	63,5
Должина на ракавот со манжета	59	59,5	60	60,5	61	61,5	62	62,5
Должина на ластик	14,9	16,1	17,3	18,5	19,7	20,9	22,6	23,8

Мерките за кратката виндјакна се изразени во сантиметри и важат за готов производ.

Дозволено отстапување од наведените мерки изнесува: За мерки до 50 cm $\pm$ 1 cm, над 50 cm $\pm$ 1,5 cm

1.3. Скица и фотографија за кратка виндјакна

Кратката виндјакна се изработува според скица која е дадена во Прилог бр. 6, а за изгледот на кратката виндјакна се прикажан на фотографии кои се дадени во Прилог бр. 7, кои се составен дел на овој правилник.

2. Панталони (зимски и летни) - жени

2.1 Крој на панталони зимски

Панталоните зимски го имаат следниот крој: Се изработуваат од темно сина ткаенина. На предната страна панталоните имаат коси внатрешни странични џебови, со штелуван отвор и зајакнати краеве. Ногавиците се без манжетни а внатрешниот, долен раб, е опшиен со трака-крзавица. На секоја страна од предницата, во коланот, панталоните имаат по две фалти. Панталоните се закопчуваат со скриен пластичен патент и пластично копче, $\varnothing$ 14,5-15,5 mm, сошиено на продолжеток од левата страна на колан. На задната страна на панталоните има по еден ушиток. На коланот, по обемот, од основниот материјал се сошиени 6 гајки за вметнување на ремен со ширина од 1cm ($\pm$ 3 %) должина од 5cm ($\pm$ 3 %). Во коланот е вметната леплива меѓу-постава. Во стрничните надворешни шавови, по целата должина на ногавицата, вметната е украсна жолта трака од 2-2,5 mm. Предниот дел од ногавиците, до висина на колената, е поставен со постава. Ткаенина за џеповина е во цна боја. Густината на убоди кај шавовите е 4-5/cm, а на штеловите 3-4/cm. Конец за шиенење е црн полиестерски. На задната страна од панталоните, на појасницата, е сошиена трајна текстилна етикета со податоци за големински број, сировински состав, симболи за одржување и име на производителот.

Напомена: Дозволеното отстапување за мерките за кои е дефинирана фиксна вредност изнесува $\pm$ 5%.

2.2. Крој на панталони летни

Панталоните летни го имаат следниот крој: Се изработуваат од темно сина ткаенина во платнена преплетка. На предната страна панталоните имаат коси внатрешни странични џебови, со штепуван отвор и зајакнати краеви. Ногавиците се без манжетни а внатрешниот, долен раб, е опшиен со трака-крзавица. На секоја страна од предницата, во коланот, панталоните имаат по две фалти. Панталоните се закопчуваат со скриен пластичен патент и пластично копче, $\varnothing$ 14,5-15,5 mm, сошиено на продолжеток од левата страна на колан. На задната страна на панталоните има по еден ушиток. На коланот, по обемот, од основниот материјал се сошиени 6 гајки за вметнување на ремен со ширина од 1cm (± 3 %) должина од 5cm (± 3 %). Во коланот е вметната леплива меѓу-постава. Во стрничните надворешни шавови, по целата должина на ногавицата, вметната е украсна жолта трака од 2-2,5 mm. Предниот дел од ногавиците, до висина на колената, е поставен со постава. Ткаенина за џеповина е во црна боја. Густина на убоди кај шавовите е 4-5/cm, а на штеповите 3-4/cm. Конец за шиене е црн полиестерски. На задната страна од панталоните, на појасницата, е сошиена трајна текстилна етикета со податоци за големински број, сировински состав, симболи за одржување и име на производителот.

Напомена: Дозволеното отстапување за мерките за кои е дефинирана фиксна вредност изнесува $\pm 5\%$.

2.3. Мерки за панталони (зимски и летни)

Мерките за панталоните (зимски и летни) за низок, среден и висок стас се наведени во Табела бр. 27, Табела бр. 27 - а и Табела бр. 27 - б.

Табела бр. 27

Мерките за низок стас се изразени во сантиметри и важат за готов производ									
ОЗНАКА И ОПИС НА МЕРКАТА	ГОЛЕМИНИ								Дозволено отстапување
	17	18	19	20	21	22	23	24	
Обем на струкот (закопчано)	68	72	76	80	84	88	92	98	$\pm 1,0$ cm
Обем на колковите (закопчано)	94	98	102	106	110	114	118	124	$\pm 1,0$ cm
Должина на панталони под коланот	96	97	98	99	100	101	102	103	$\pm 1,0$ cm
$\frac{1}{2}$ на обемот на ногавица доле	20	20,7	21,5	22,3	23,1	23,9	24,7	25,5	$\pm 0,5$ cm
Должина на чекор	70,5	71	71,5	72	72,5	73	73,5	74	$\pm 1,0$ cm

Табела бр. 27 -а

Мерките за среден стас се изразени во сантиметри и важат за готов производ	
ОЗНАКА И ОПИС	ГОЛЕМИНИ

НА МЕРКАТА	34	36	38	40	42	44	46	48	Дозволено отстапување
Обем на струкот (закопчано)	68	72	76	80	84	88	92	98	± 1,0 cm
Обем на колковите (закопчано)	94	98	102	106	110	114	118	124	± 1,0 cm
Должина на панталони под коланот	103	104	105	106	107	108	109	110	± 1,0 cm
½ на обемот на ногавица доле	20	20,7	21,5	22,3	23,1	23,9	24,7	25,5	± 0,5 cm
Должина на чекор	77,5	78	78,5	79	79,5	80	80,5	81	± 1,0 cm

Табела бр. 27- б.

Мерките за висок стас се изразени во сантиметри и важат за готов производ									
ОЗНАКА И ОПИС НА МЕРКАТА	ГОЛЕМИНИ								Дозволено отстапување
	68	72	76	80	84	88	92	96	
Обем на струкот (закопчано)	68	72	76	80	84	88	92	98	± 1,0 cm
Обем на колковите (закопчано)	94	98	102	106	110	114	118	124	± 1,0 cm
Должина на панталони под коланот	111	112	113	114	115	115	116	116	± 1,0 cm
½ на обемот на ногавица доле	20	20,7	21,5	22,3	23,1	23,9	24,7	25,5	± 0,5 cm
Должина на чекор	85,5	86	86,5	87	87,5	87,5	88	88	± 1,0 cm

2.4. Скица и фотографија за панталони (зимски и летни)

Панталоните (зимски и летни) се изработуваат според скица која е дадена во Прилог бр. 26, а изгледот на панталоните (зимски и летни) е прикажан на фотографијата која е дадена во Прилог бр. 27, кои се составен дел на овој правилник.

3 Здолниште (зимско и летно)

3.1 Технички карактеристики на ткаенина за здолниште, зимско

Техничките карактеристики на ткаенината од кое е изработено здолништето зимско се состојат од технички карактеристики на основен материјал, помошен вграден материјал, црна постава и помошен вграден материјал, конец за шиене.

3.1.1. Технички карактеристики на основен материјал-ткаенина во темно сина боја

Техничките карактеристики на основниот материјал, ткаенина во темно сина боја од која е изработе здолништето (зимско) се наведени во Табелата бр. 28

Табела бр. 28

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Боја-темно сина: (визуелно)	Визуелно	PANTONE 19- 4013 TP	/
Преплетка:	Декомпозиција	адриа или кепер	/
Површинска маса:	МКС EN 12127	345 g/m ²	±5 %
Конструкција (густина на ткаење): - основа - јаток	МКС EN 1049-2	41 жици/cm 37 жици/cm	±5 % ±5 %
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): - волна / полиестер- антипилинг	МКС EN ISO 1833	45 / 55%	±3 %
Должинска маса (финост) на преѓа од ткаенина -основа/јаток	ISO 7211-5	Nm 48/2 / 48/2	±5 %
Впреденост на преѓа од ткаенина : -на предење/кончање	ISO 7211-4	Z 600/S 600 z/m	±5 %
Прекидна јачина: - основа - јаток	МКС EN ISO 13934-1	115 dN 95 dN	минимум
Прекидна издолжување: - основа - јаток	МКС EN ISO 13934-1	35 % 30 %	минимум
Промена на димензии при перење на 30 °C: - основа -јаток	МКС EN ISO 5077	± 1,0% ± 1,0%	максимум

Отпорност на пилинг:	МКС EN ISO 12945-2	оцена: 4	минимум
Отпорност на абење до појава на дупка:	МКС EN ISO 12947-2	50.000 циклуси	минимум
Водоодбојност (спреј тест):	МКС EN ISO 4920	оцена: ISO 4 (90)	минимум
Маслоодбојност:	МКС EN ISO 14419	оцена: 5	минимум
Агол на гужвање после 5 мин. - основа / јаток	МКС EN 22313	135° / 135°	минимум
Постојаност на боја на триење: - суво / мокро	МКС EN ISO 105-X12	4 / 3-4	минимум
Постојаност на боја на перење на 30 °C:	МКС EN ISO 105-C10	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на пот (кисел/алкален):	МКС EN ISO 105-E04	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на суво чистење со перхлоретилен (промена/премин):	МКС EN ISO 105-D01	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на влажно пеглање (промена/премин):	МКС EN ISO 105-X11	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на светло:	МКС EN ISO 105-B02	5	минимум

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

3.1.2. Технички карактеристики на помошен вграден материјал, црна постава

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, црна постава-до висина на колена од предната страна, се наведени во Табела бр. 28 – а.

Табела бр. 28 - а

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено
----------	----------------------	--------	-----------

			отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): - вискоза	МКС EN ISO 1833	100%	/
Површинска маса:	МКС EN 12127	75 g/m ²	±10 %

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

3.1.3. Технички карактеристики на помошен вграден материјал, конец за шиење

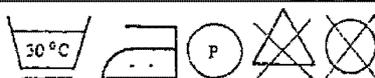
Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, конец за шиење во боја на ткаенината се наведени во Табела бр. 28 - б.

Табела бр. 28 - б

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав):	МКС EN ISO 1833	100% полиестер	/

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

Симболи за одржување на готов производ

3.2 Крој на здолниште зимско

Здолништето зимско го има следниот крој: се изработува од темно сина ткаенина. Кројот е рамен, со должина до колена и благо покачен струк. Предниот дел е изработен од едно парче, а задниот од две-споени по средина. На предната страна, од двете страни, има по два ушитоци, а на задната по еден. Закопчувањето е на средината од задната страна: со скриен црн пластичен патент-затворац (со должина од 18 cm ±5%)-под коланот и пластично црно копче Ø14,5-15,5mm на коланот. На долниот дел, од средината на задната страна, има шлиц со преклоп

(должина од 20 cm $\pm 5\%$ и длабочина 3,3-3,6 cm). Здолништето е поставено. На коланот (широк 4cm $\pm 3\%$), од основниот материјал по обемот, се сошиени 6 гајки за вметнување на ремен (широки од 1cm $\pm 3\%$ и долги 5cm $\pm 3\%$). Во коланот е вметната леплива меѓу-постава. Густина на убоди кај шавовите е 4-5/cm, а на штеповите 3-4/cm. Конецот за шиене е црн полиестерски. На задната страна од здолништето, под коланот, е сошиена трајна текстилна етикета со податоци за големински број, сировински состав, симболи за одржување и име на производителот.

Напомена: Дозволеното отстапување за мерките за кои е дефинирана фиксна вредност изнесува $\pm 5\%$.

3.3 Технички карактеристики на ткаенина за здолниште, летно

Техничките карактеристики на ткаенината од кое е изработено здолништето летно се состојат од технички карактеристики на основен материјал, помошен вграден материјал, црна постава и помошен вграден материјал, конец за шиене.

3.3.1. Технички карактеристики на основен материјал, ткаенина во темно сина боја

Техничките карактеристики на основниот материјал, ткаенина во темно сина боја од која е изработено здолништето (летно) се наведени во Табелата бр. 28-в.

Табела бр. 28 - в

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Боја-темно сина: (визуелно)	Визуелно	PANTONE 19- 4013 TP	/
Преплетка:	Декомпозиција	платно	/
Површинска маса:	МКС EN 12127	200 g/m ²	$\pm 5\%$
Конструкција (густина на ткаење): - основа - јаток	МКС EN 1049-2	21 жици/cm 19 жици/cm	$\pm 5\%$ $\pm 5\%$
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): чешлана волна / полиестер-антипилинг	МКС EN ISO 1833	65 / 35%	$\pm 3\%$
Должинска маса (финост) на преѓа од ткаенина -основа/јаток	ISO 7211-5	Nm 44/2 / 44/2	$\pm 5\%$

Впреденост на преѓа од ткаенина : -на предење/кончање	ISO 7211-4	Z 530/ S530 z/m	±5 %
Прекидна јачина: - основа - јаток	МКС EN ISO 13934-1	46 dN 44 dN	минимум
Прекидна издолжување: - основа - јаток	МКС EN ISO 13934-1	35 % 25 %	минимум
Промена на димензии при перење на 30 °C: - основа -јаток	МКС EN ISO 5077	± 1,0% ± 1,0%	максимум
Отпорност на абење до појава на дупка:	МКС EN ISO 12947-2	50000 циклуси	минимум
Отпорност на пилинг:	МКС EN ISO 12945-2	оцена: 4	минимум
Водоодбојност (спреј тест):	МКС EN ISO 4920	оцена: ISO 4 (90)	минимум
Маслоодбојност:	МКС EN ISO 14419	оцена: 5	минимум
Агол на гужвање после 5 мин. - основа / јаток	МКС EN 22313	135° 135°	минимум
Постојаност на боја на триење: - суво / мокро	МКС EN ISO 105-X12	4 / 3-4	минимум
Постојаност на боја на перење на 30 °C:	МКС EN ISO 105-C10	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на пот (кисел/алкален):	МКС EN ISO 105-E04	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на суво чистење со перхлоретилен (промена/премин):	МКС EN ISO 105-D01	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на влажно пеглање(промена/премин):	МКС EN ISO 105-X11	4 / 4	минимум
Постојаност на боја на	МКС EN ISO 105-B02	5	минимум

светло:			
---------	--	--	--

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

3.3.2 Технички карактеристики на помошен вграден материјал, црна постава

Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, црна постава-до висина на колена од предната страна се наведени во Табелата бр. 28 – г.

Табела бр. 28 - г

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав): - вискоза	МКС EN ISO 1833	100%	/
Површинска маса:	МКС EN 12127	75 g/m ²	±5 %

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

3.3.3 Технички карактеристики на помошен вграден материјал, конец за шиење

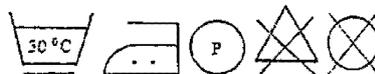
Техничките карактеристики на помошниот вграден материјал, конец за шиење во боја на ткаенината се наведени во Табелата бр. 28 – д.

Табела бр. 28 - д

Својство	Метода на испитување	Барање	Дозволено отстапување
Квантитативна хемиска анализа (суровински состав):	МКС EN ISO 1833	100% полиестер	/

Напомена: Својствата се испитуваат според наведениот стандард или со негов еквивалент.

Симболи за одржување на готов производ

3.4. Крој на здолниште летно

Здолништето летно го има следниот крој: Се изработува од темно сина ткаенина во платнена преплетка, Кројот е рамен, со должина до колена и благо покачен струк. Предниот дел е изработен од едно парче, а задниот од две-споени по средина. На предната страна, од двете страни, има по два ушитоци а на задната по еден. Закопчувањето е на средината задната страна: со скриен црн пластичен патент-затворач (со должина од 18 cm $\pm$ 5%) под коланот и пластично црно копче $\varnothing$ 14,5-15,5mm на коланот. На долниот дел, од средината на задната страна, има шлиц со преклоп (должина од 20 cm $\pm$ 5% и длабочина 3,3-3,6 cm). Здолништето е поставено. На коланот (широк 4cm $\pm$ 3 %), од основниот материјал по обемот, се сошиени 6 гајки за вметнување на ремен (широки од 1cm $\pm$ 3 % и долги 5cm $\pm$ 3 %). Во коланот е вметната леплива меѓу-постава. Густина на убоди кај шавовите е 4-5/cm, а на штеповите 3-4/cm. Конец за шиеење е црн полиестерски. На задната страна од здолништето, под коланот, е сошиена трајна текстилна етикета со податоци за големински број, сировински состав, симболи за одржување и име на производителот.

Напомена: Дозволеното отстапување за мерките за кои е дефинирана фиксна вредност изнесува $\pm$ 5%.

3.5 Мерки за здолниште (зимско и летно)

Мерките за здолништето (зимско и летно) се наведени во Табелата бр. 28-ѓ.

Табела бр. 28-ѓ

Мерките се изразени во сантиметри и важат за готов производ									
ОЗНАКА И ОПИС НА МЕРКАТА	ГОЛЕМИНИ								Дозволено отстапување
	34	36	38	40	42	44	46	48	
	68	72	76	80	84	88	92	98	$\pm$ 1,0 cm
Обем-на висината на колковите	90	94	98	102	106	110	114	118	$\pm$ 1,0 cm
Должина без коланот	60	60	63	63	66	66	70	70	$\pm$ 1,0 cm

Табелата на мерки се однесува за здолниште за среден нормален стас

3.6

Употреба и начин на одржување

Здолништето, согласно својата намена се користи во затворени и отворени простори. Здолништата се пакуваат така што ќе бидат заштитени од надворешни влијанија, прашина и влага, механички оштетувања во текот на складиштење и транспорт. Секое здолниште се пакува во пластична кеса со податоци за: артикал, големински број, боја и производител.

3.7 Скица и фотографија за здолниште (зимско и летно)

Здолништето (зимско и летно) се изработува според скица која е дадена во Прилог бр. 28, а изгледот на здолништето (зимско и летно) е прикажан на фотографијата која е дадена во Прилог бр. 29, кои се составен дел на овој правилник.

Напомена: Дозволеното отстапување за мерките за кои е дефинирана фиксна вредност изнесува $\pm 5\%$.

4 Кошула со долги ракави (жени)

4.1 Крој на кошула со долги ракави

Кошулата со долги ракави го има следниот крој: Изработена е од светло сина ткаенина, класичен рамен крој, неструкирана. Кошулата е со заоблен пораб. На предната страна (во висината на градите), сошиени се 2 надворешни џеба (13 cm x 11 cm), со капак (11,5 x 6,5 cm). На џебовите има надолжна "О" фалта широка 3 cm. Џебот се затвара со пластично копче $\varnothing 10\text{ mm} \pm 1\text{mm}$, сошиено на средината на поработ на џебот и илица на капакот. Во капакот е вметната леплива меѓупостава. Долните краеве на џебот и капакот се закосени. Кошула се затвора со 7 пластични копчиња $\varnothing 10\text{ mm} \pm 1\text{mm}$. Растојание помеѓу првото копче, сошиено на подјака и второто копче, е 6 cm. Останатите копчиња се рамномерно распоредени по должината на кошулата. Отворите на илиците се прилагодени на димензијата на копчето. Сите пластични копчиња се во бојата на основниот материјал. Лајсна со копчињата е подвиткана, со вметната леплива меѓупостава и штепувана на ширина од 3 cm. Лајсната со илиците е подвиткана два пати, штепувана од двете свои страни на 3 mm од ивиците, и резервно копче $\varnothing 10\text{mm}$ сошиено од внатрешната страна на долниот дел од лајсната. Задниот дел е едноделен, со дупла класична платка која ги спојува предниот и задниот дел од кошулата. Платката е висока 7 cm. Долгиот ракав е кроен од еден дел и се закопчува со две копчиња (за регулација) на манжетата. Манжетите, со висина од 5,5 cm, на краевите имаат заоблена форма. Во манжетите е вметната леплива меѓупостава. На долниот дел на ракавот има класичен распон. Илиците треба да бидат квалитетно обработени, без видливи кончиња. Шавовите се со густина од најмалку 4-5 убоди/cm, а штеповите 3-4 убоди/cm. Сите шавови и штепови треба да бидат рамни и зајакнати на краевите. Јаката е класична, со КЕНТ форма, прештепувана со штеп од 3 mm. Вметната леплива меѓупостава, во јаката, подјаката, еполетите и манжетите е фиксирана така што, во текот на одржување, да не дојде до одлепување од

ткаенината. Во јаката се вградуваат 2 слоја од лепливата меѓупостава, а во подјаката, манжетите и еполетите еден слој. Подјаката е висока 3 см. На рамената, од основен материјал, се нашиени шпицести еполети со должина 110 mm. (без шпиц 90 mm.) и ширина 40 mm. Еполетата е сошиена во шавот, кој ги спојува ракавот и рамото, а во делот на шпицот се закопчува со пластично копче со $\varnothing$ 10 mm. +/-1mm. Еполетата е зајакната со леплива меѓупостава. На десниот ракав, на 10 cm. ($\pm$ 5 mm.) од рамото, се нашива фина чичак лента за соодветен амблем, со димензии 95 x 115 mm. Трајна текстилна етикета за големински број е сошиена во подјаката, на средината на вратната извивка, а во страничен лев шав, на висина од 10 cm. од поработ, е сошиена трајна текстилна етикета со податоци за сировински состав, со симболите за одржување, производител и година на производство. Аџустажата се врши на граден картон, со употреба на градна хартија, шпенки, пластичен регулатор и пластичен лептир.

Напомена: Дозволеното отстапување за мерките за кои е дефинирана фиксна вредност изнесува $\pm$ 5%.

4.2 Мерки за кошула со долги ракави

Мерките за кошулата со долги ракави се наведени во Табелата бр. 29.

Табела бр. 29

Величински број	34	36	38	40	42	44	46	48
½ обем на гради	47	49	51	53	55	57	59	62
½ обем на колкови	48	50	52	54	56	58	60	66
½ обем на ракав	17,5	18	18,5	19	19,5	20	20,5	21
ширина на грб, долж платката	36	37	38	39	40	41	42	43
должина на кошула	60	61	62	63	64	65	66	67
Должина на ракавот (со манжетна)	58	59	60	61	62	63	64	65
Должина на манжета	23	24	24	25	25	26	26	27
ширина на рамо	10,9	11,4	11,9	12,4	12,9	13,4	13,9	14,4
растојание на џебот од средината на	3,6	4,0	4,4	4,8	5,2	5,6	6,0	6,6

лајсната								
Растојание на дебот под највисоката кота	19,4	19,7	20,0	20,3	20,6	20,9	21,7	22,5

Мерките се изразени во сантиметри и важат за готов производ. Дозволено отстапување од наведените мерки изнесува: За мерки до 50 cm $\pm$ 1 cm, над 50 cm $\pm$ 1,5 cm

4.3 Скица и фотографија за кошула со долги ракави

Кошулата со долги ракави се изработува според скица која е дадена во Прилог бр. 30, а изгледот на кошула со долги ракави е прикажан на фотографијата која е дадена во Прилог бр.13, кои се составен дел на овој правилник.

5 Кошула со кратки ракави (жени)

5.1 Крој на кошула со кратки ракави

Кошулата со кратки ракави го има следниот крој: Изработена е од светло сина ткаенина, класичен рамен крој, неструкирана. Кошулата е со заоблен пораб. На предната страна (во висината на градите), сошиени се 2 надворешни џеба (13 cm x 11 cm), со капак (11,5 x 6,5 cm). На џебовите има надолжна "O" фалта широка 3 cm. Џебот се затвара со пластично копче $\varnothing$ 10 mm $\pm$ 1mm, сошиено на средината на поработ на џебот и илица на капакот. Во капакот е вметната леплива меѓупостава. Долните краеве на џебот и капакот се закосени. Кошула се затвора со 7 пластични копчиња $\varnothing$ 10 mm $\pm$ 1mm. Растојание помеѓу првото копче, сошиено на подјака, и второто копче е 6 cm. Останатите копчиња се рамномерно распоредени по должината на кошулата. Отворите на илиците се прилагодени на димензијата на копчето. Сите пластични копчиња се во бојата на основниот материјал. Лајсната со копчињата е подвиткана, со вметната леплива меѓупостава и штепувана на ширина од 3 cm. Лајсната со илиците е подвиткана два пати, штепувана од двете свои страни на 3 mm. од ивиците, и резервно копче $\varnothing$ 10 mm. сошиено од внатрешната страна на долниот дел од лајсната. Задниот дел е едноделен, со дупла класична платка која ги спојува предниот и задниот дел од кошулата. Платката е висока 7 cm. Краткиот ракав, со манжета од 3 cm, е кроен од еден дел. Илиците треба да бидат квалитетно обработени, без видливи кончиња. Шавовите се со густина од најмалку 4-5 убоди/cm, а штеповите 3-4 убоди/cm. Сите шавови и штепови се рамни и зајакнати на краевите. Јаката е класична, со КЕНТ форма,

прештепувана со штеп од 3 mm. Вметната леплива меѓупостава, во јаката, подјаката и еполетите, треба да е фиксирана така да, во текот на одржување, не дојде до одлепување од ткаенината. Во јаката се вградуваат 2 слоја од лепливата меѓупостава, а во подјаката и еполетите еден слој. Подјаката е висока 3 cm. На рамената, од основен материјал, се нашиени шпицести еполети со должина 110 mm. (без шпиц 90 mm.) и ширина 40 mm. Еполетата е сошиена во шавот, кој ги спојува ракавот и рамото, а во делот на шпицот се закопчува со пластично копче со $\varnothing 10$ mm. +/- 1 mm. Еполетата е зајакната со леплива меѓупостава. На десниот ракав, на 2 cm. над манжетната, се нашива фина чичак лента за соодветен амблем, со димензии 95 x 115 mm. Трајна текстилна етикета за големински број е сошиена во подјаката, на средината на вратната извивка, а во страничен лев шав, на висина од 10 cm. од поработ, е сошиена трајна текстилна етикета со податоци за сировински состав, со симболите за одржување, производител и година на производство. Ацустажата се врши на граден картон, со употреба на градна хартија, шпенки, пластичен регулатор и пластичен лептир.

Напомена: Дозволеното отстапување за мерките за кои е дефинирана фиксна вредност изнесува $\pm 5\%$.

5.2 Мерки за кошула со кратки ракави

Мерките за кошулата со кратки ракави се наведени во Табелата бр. 30

Табела бр. 30

Величински број	34	36	38	40	42	44	46	48
½ обем на гради	47	49	51	53	55	57	59	62
½ обем на колкови	48	50	52	54	56	58	60	66
½ обем на ракав	17,5	18	18,5	19	19,5	20	20,5	21
ширина на грб, долж платката	36	37	38	39	40	41	42	43
Должина на кошула	60	61	62	63	64	65	66	67
Должина на ракавот	24,5	24,5	25	25	25,5	25,5	26	26
Ширина на рамо	10,9	11,4	11,9	12,4	12,9	13,4	13,9	14,4
Растојание на џебот од средината на лајсната	3,6	4,0	4,4	4,8	5,2	5,6	6,0	6,6
Растојание на џебот под највисоката кота	19,4	19,7	20,0	20,3	20,6	20,9	21,7	22,5

Мерките се изразени во сантиметри и важат за готов производ. Дозволено отстапување од наведените мерки изнесува: За мерки до 50 cm $\pm$ 1 cm, над 50 cm $\pm$ 1,5

5.3 Скица и фотографија за кошула со кратки ракави

Кошулата со кратки ракави се изработува според скица која е дадена во Прилог бр. 31, а изгледот на кошулата со кратки ракави е прикажан на фотографијата која е дадена во Прилог бр. 15 кои се составен дел на овој правилник.

6 Маица со кратки ракави со јака (жени)

6.1 Крој на маица со кратки ракави со јака

Маицата со кратки ракави со јака го има следниот крој: Изработена е од темно сина сингл пике плетенина. Маицата е со удобен рамен крој, со јака и три рамномерно распоредени пластични копчиња (во бојата на маицата $\varnothing$ 11 mm. $\pm$ 1 mm) на отворот на маицата. Од предната страна, на градите, 20 cm. под највисоката кота од маицата, сошиени се два надворешни џеба (160 x 140 cm. $\pm$ 5 mm.) со закосени долни краеве. Горната ивица од џебот е со пораб од 3 cm. Џебот се затвара со пластично копче (во бојата на маицата и дијаметар 11 mm. $\pm$ 1 mm.) сошиено на средината на поработ. На грбот во бела боја, отпечатен е флуоресцентен натпис во два реда „ЗАТВОРСКА ПОЛИЦИЈА“, поставен на 10 cm. ($\pm$ 1 cm.) под средината на вратниот изрез на грбот. Димензиите на натписот се 33 x 4 cm. (секој ред поединечно) Постојаност на боја на печатот треба да ги задоволи барањата пропишани со начинот на одржување на маицата - истата да е постојана по петкратно перење на 40°C. Фонтот на буквите е ARIAL Cyrilic. Рендер за јака (висок 8 cm. $\pm$ 5%) и ракави (висок 3 cm. $\pm$ 5%) е изработен од кулирна плетенина десно-десно, во бојата на маицата. На десниот ракав, на 2 cm. над рендерот се нашива чичак лента за соодветен амблем со димензии (95 x 115 mm.). На рамената се нашиени шпицести еполети со должина 110 mm. (без шпиц 90 mm.) и ширина 40 mm. Еполетата е сошиена во шавот, кој ги спојува ракавот и рамото, а во делот на шпицот се закопчува со пластично копче со $\varnothing$ 10 mm. $\pm$ 1 mm. Еполетата е зајакната со леплива меѓупостава. Спојот на маицата со јаката, од внатрешна страна, е паспулиран со основниот материјал. Поработ (со висина од 2 cm.) е рамен и обрабен на машина за порабување со 2 игли и со 5-6 убоди/cm. Шавовите се изведуваат на оверловк (ендларица) машина со 5-6 убоди/cm. Од внатрешната страна, на средината на спојот на маицата со јаката, сошиена трајна текстилна етикета со податоци за големински број. Во страничен лев шав, на висина од 10 cm. од поработ, е сошиена трајна текстилна етикета со податоци со симболите за одржување, сировински состав, производител и година на производство.

Напомена: Дозволеното отстапување за мерките за кои е дефинирана фиксна вредност изнесува $\pm 5\%$.

6.2 Мерки за маица со кратки ракави со јака

Мерките за маицата со кратки ракави со јака се наведени во Табелата бр. 31

Табела бр. 31

Мерките се изразени во сантиметри и важат за готов производ							
ОЗНАКА НА МЕРКАТА	36	38	40	42	44	46	48
	XS	S	M	L	XL	XXL	XXXL
A	65	67	69	71	73	75	77
B	43	46	49	52	55	58	61
C	22	22	22	22	22	23	24
D	6,5	7	7,5	8	8,5	9	9,5
E	11	11	12	13	14	15	16
F	19	20	21	22	23	24	25
G	15	15	15,5	16	16,5	17	17,5
H	2	2	2	2	2	2	2

6.2.1 Ознаки на мерки за маица со кратки ракави

- A) Должина на маица
- B) $\frac{1}{2}$ Обем на гради
- C) Должина на ракав
- D) Длабочина на вратниот изрез
- E) Ширина на рамо
- F) Длабочина на отворот на ракавот

- G) $\frac{1}{2}$ Ширина на ракав
- H) Должина на маицата на бочен дел
- I) Ширина на пора

6.3 Скица и фотографија за маица со кратки ракави со јака

Маицата со кратки ракави со јака се изработува според скица која е дадена во Прилог бр. 32, а изгледот на маицата со кратки ракави со јака е прикажан на фотографијата која е дадена во Прилог бр. 17, кои се составен дел на овој правилник.

7 Плитки летни чевли (жени)

7.1 Крој на плитките летни чевли

Чевлите со потенок фон го имаат следниот крој: Изработени се од јунешка хидрофобна кожа-напа, сјајна. Горниот дел конструкциски се изработува по системот по системот-салонка. Системот за врзување е изведен по системот-салонка од $2 \text{ mm} \pm 10\%$, во бојата на чевлите и истите треба да се заштитени од корозија и не смеат да пуштаат боја. Врвот на чевлите е елегантно заоблен и со доволно простор за прсти. Чевлите се шиени со синтетски конец во бојата на кожата, со финост 40/3 до 60/3 Nm (3 до 3,5 убоди/cm). Поставата е од црна свинска поставна кожа. Во петниот (лубен) дел е свртена од опачина (брусена). Улеп табаницата е од црна свинска поставна кожа, фиксна, делумно перфорирана, додека долниот слој од пенаст амортизирачки слој го покрива само петниот дел од табаницата. Темелна табаница е целулозна „целтекс“, појачана во петниот дел. Лубот е обликуван, термопластичен полимеризат. Капната е изработена од термопластичен полимеризат. Вградената кожа треба да биде без оштетувања и со воедначена боја. Технологијата на спојувањето на горниот и долниот дел се изведува со постапка на лепење. Гонот е гумен без рамка, лесен и свитлив. Петата е црна, излиена од пластична маса со имитација на слоеви од кожа.

Напомена: Дозволеното отстапување за мерките за кои е дефинирана фиксна вредност изнесува $\pm 5\%$.

7.2 Мерки за плитките летни чевли

Мерките за чевлите со потенок фон се наведени во Табелата бр. 32.

Табела бр. 32

Димензии	ГОЛЕМИНСКИ БРОЕВИ
----------	-------------------

	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
Должина (cm)	24,00	24,65	25,30	25,95	26,60	27,25	27,90	28,55	29,20	29,85
Калап во шеста (6) ширина/ cm	21,6	22,0	22,4	22,8	23,2	23,6	24,0	24,4	24,8	25,2
Дозволено отстапување од наведените мерки изнесува: $\pm 0,25$ cm										
Должинската разлика помеѓу два броја изнесува 6,5mm										

7.3 Скица и фотографија за плитки летни чевли

Плитките летни чевли се изработуваат според скица која е дадена во Прилог бр. 33, а изгледот на плитките летни чевли е прикажан на фотографијата која е дадена во Прилог бр. 34, кои се составен дел на овој правилник.

IV. ДЕЛОВИ НА УНИФОРМАТА КОИ СЕ СОСТАВЕН ДЕЛ НА ЗИМСКАТА И ЛЕТНАТА УНИФОРМА

Член 11

Со зимската и летната униформа на припадниците на затворската полиција – мажи и жени, им припаѓаат и следните делови на униформа: широк ремен со тока (опасач), тесен ремен за панталони со тока, футрола за пиштол, футрола за резервна рамка за муниција, футрола за средства за врзување „лисици“, футрола за батериска ламба, футрола за клучеви и држач за гумена палка.

1. Широкиот ремен со тока (опасач) е изработен од говедска бокс кожа со должина од 105 до 130 cm. и широчина од 4,5 cm. и е во црна боја.

2. Тесниот ремен за панталони со тока е изработен од галантериска кожа со иста должина како и широкиот ремен, а е со ширина од 2,5 cm.

3. Футролите за пиштол, резервна рамка за муниција, средства за врзување „лисици“, батериска ламба, клучеви и држачот за гумена палка се изработени од говедска бокс кожа во црна боја.

V. ДОПОЛНИТЕЛНИ ДЕЛОВИ НА УНИФОРМАТА

Член 12

На припадниците на затворската полиција им припаѓаат и дополнителни делови на униформата, и тоа: зимска бунда, мантил за дожд, работна облека, гумени чизми, ранец, шлем, заштитен елек (панцир) и заштитна маска.

1. Зимската бунда е од импрегнирано платно со вообичаен крој и поставена со крзно. Бундата е со темно сина боја со должина до половина на потколеницата од нозете.

2. Мантилот за дожд е од гумирана најлонска ткаенина и има кулавка прилагодена за вадење и ремен од истата ткаенина како мантилот. Прилагоден е

за прикопчување на влошка како и зимската виндјакна. Должината му е до половина од потколеницата од нозете, а се закопчува со копчиња. Ондавот во висина на половината има два коси џебови со вообичаена големина. Од околувратникот до средината на градите и преку плеките мантилот е зајакнат со иста ткаенина. На плеките како и под поработ вшиена е мрежаста ткаенина која овозможува испарување на потта.

3.Работната облека е изработена од материјал со кој се прави работничка облека со состав памук / полиестер во сооднос 65/35%, во темно сина боја.

4.Гумените чизми се високи до колена, со црна боја и со вообичаена изработка.

5.Ранецот и шлемот се исто така со стандардна изработка и со темно сина боја.

6.Заштитниот елек (панцир) е со црна боја и изработен е согласно современите меѓународни стандарди за овој вид дополнителна опрема на униформата.

7. Заштитната маска е во маслинесто-зелена боја и е против хемиски отрови.

VI. ОЗНАКИ НА ПРИПАДНИЦИТЕ НА ЗАТВОРСКАТА ПОЛИЦИЈА

Член 13

Припадниците на затворската полиција на капата и на левиот ракав го носат амблемот на затворската полиција кој е даден во Прилог бр. 35, кој е составен дел на овој правилник.

Ознаките за звања се носат на сите делови од униформата што имаат нараменици. За предвидените звања на затворските полицајци се определуваат следните ознаки:

1. Ознаката за звањето „Помлад затворски полицаец“ се состои од еден посребрен ширит од 1-2 см. кој е сошиен во хоризонтална линија на растојание од 2 см. од надворешниот раб на нараменицата, а нараменицата е опшиена со посребрен пораб.

2. Ознаката за звањето „Затворски полицаец“ е иста како за звањето „Помлад затворски полицаец“ со тоа што се додава еден посребрен амблем на растојание од 1 см. од посребрениот ширит.

3. Ознаката за звањето „Постар затворски полицаец“ е иста како за звањето „Затворски полицаец“ со тоа што се додава уште еден посребрен амблем на растојание од 1 см. од првиот амблем.

4. Ознаката за звањето „Виш затворски полицаец“ е иста како за звањето „Постар затворски полицаец“ со тоа што се додава трет посребрен амблем на растојание од 1 см. од вториот амблем.

5. Ознаката за звањето „Помлад соработник во затворска полиција“ се состои од еден позлатен ширит од 1-2 см. кој е сошиен во хоризонтална линија на растојание од 2 см. од надворешниот раб на нараменицата и еден позлатен амблем на растојание од 1 см. од ширитот, а нараменицата е опшиена со позлатен пораб.

6. Ознаката за звањето „Соработник во затворска полиција“ е иста како за звањето „Помлад соработник во затворска полиција“ со тоа што се додава уште еден позлатен амблем на растојание од 1 см. од првиот амблем.

7. Ознаката за звањето „Виш затворски полицаец“ е иста како за звањето „Соработник во затворска полиција“ со тоа што се додава трет позлатен амблем на

растојание од 1 см. од вториот амблем.

8. Ознаката за звањето „Командир“ се состои од два позлатени ширити од 1-2 см. кои се сошиени во хоризонтална линија на растојание од 1 см. помеѓу себе и на растојание од 2 см. од надворешниот раб на нараменицата и еден позлатен амблем на растојание од 1 см. од ширитот, а нараменицата е опшиена со позлатен пораб.

9. Ознаката за звањето „Главен командир“ е иста како за звањето „Командир“ со тоа што се додава уште еден позлатен амблем на растојание од 1 см. од првиот амблем.

10. Ознаката за звањето „Заменик заповедник“ е иста како за звањето „Главен командир“ со тоа што се додава трет позлатен амблем на растојание од 1 см. од првиот амблем.

11. Ознаката за звањето „Заповедник“ се состои од три позлатени ширити од 1-2 см. кои се сошиени во хоризонтална линија на растојание од 2 см. од надворешниот раб на нараменицата и на 1 см. растојание помеѓу себе, а нараменицата е опшиена со позлатен пораб.

VII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 14

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за формата, содржината и начинот на издавање на службената легитимација, униформата и ознаките на униформата на затворската полиција во казнено – поправните и воспитно – поправните установи („Службен весник на Република Македонија,“ бр.190/18).

Член 15

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

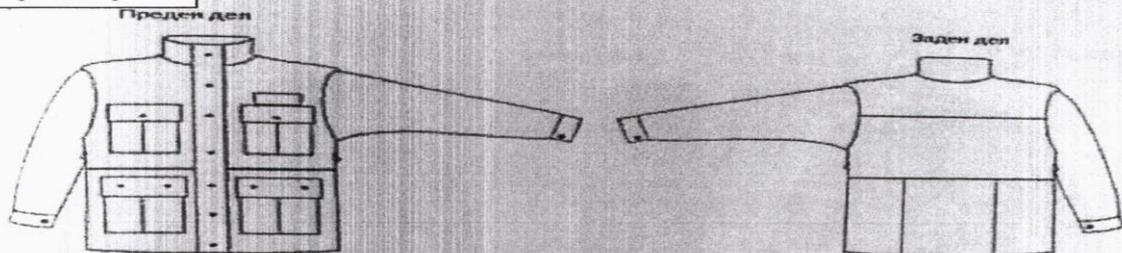
Бр. 01-4495/1
24 октомври 2019 година
Скопје

Министер за правда,
д - р **Рената Дескоска**, с.р.

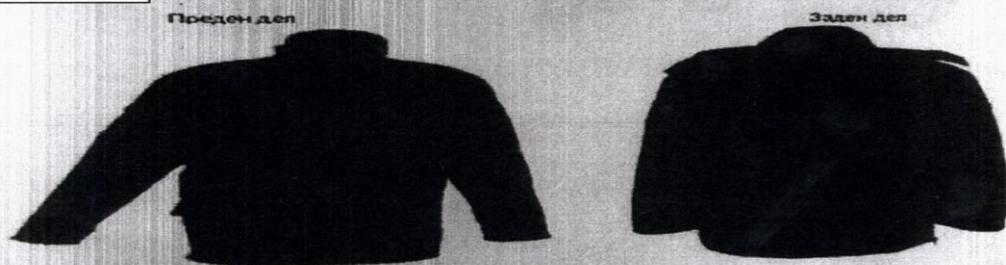
Прилог бр. 1

<p>РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА УПРАВА ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА САНКЦИИ СЛУЖБЕНА ЛЕГИТИМАЦИЈА</p> <div style="border: 1px solid black; width: 150px; height: 100px; margin: 10px auto;"></div> <p style="text-align: center;">----- Име и Презиме -----</p> <p style="text-align: center;">Потпис на овластено лице 0000</p>	вработен во КПУ/ВПУ
	датум и место на раѓање
	звање
	издадена на ден
	<p>„Имателот на оваа легитимација е овластен под условите предвидени во Законот за извршување на санкциите: да држи и носи оружје додека ги врши работите и работните задачи за време на службена должност, да ги обезбедува казнено-поправните и воспитно-поправните установи во кои престојуваат осудени, притворени лица и лица кои се упатени на издржување воспитна мерка – Упатување во воспитно-поправен дом, врши спровод на истите и врши други работи предвидени со овој закон и прописите донесени врз основа на истиот“</p>

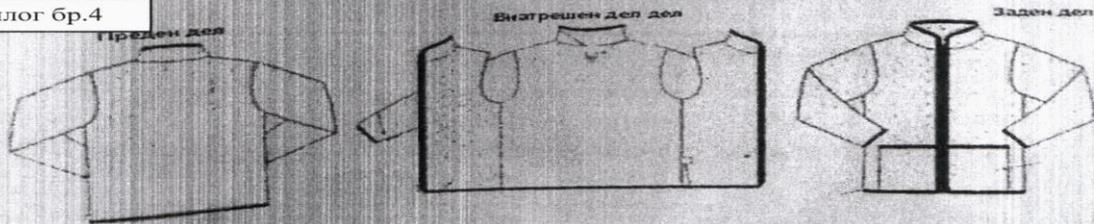
Прилог бр.2

Прилог бр.3

Прилог бр.4

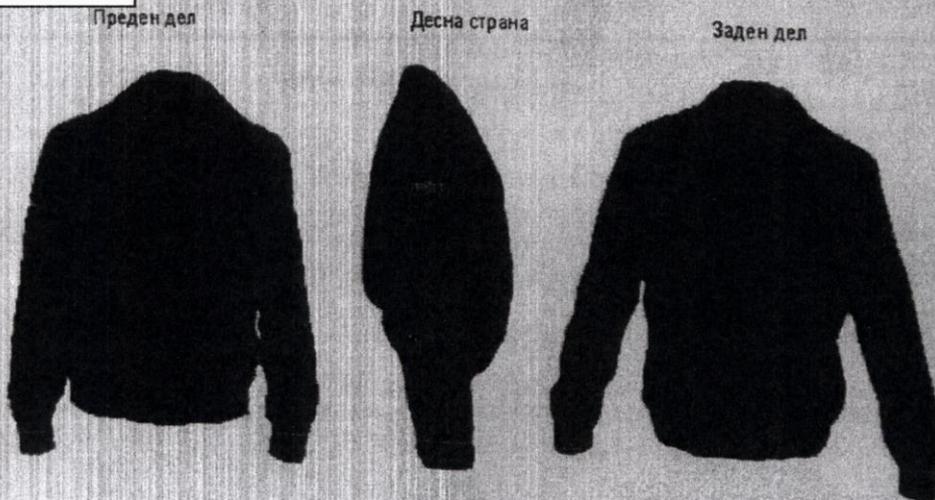
Прилог бр.5

Прилог бр.6

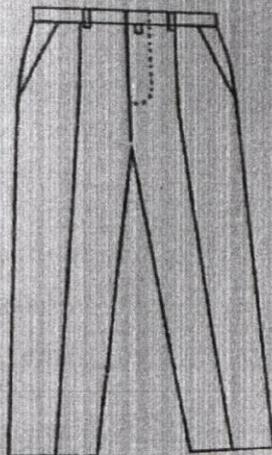

Прилог бр.7

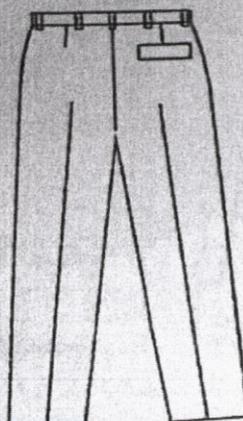

Прилог бр.8

Преден дел

Заден дел

Прилог бр.9

Преден дел

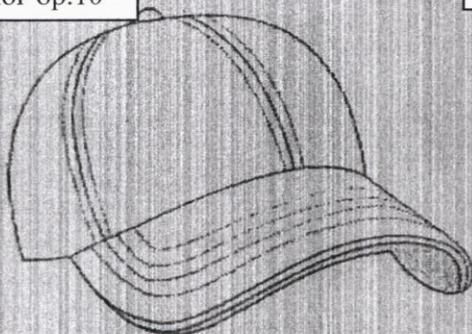
Десна страна

Заден дел

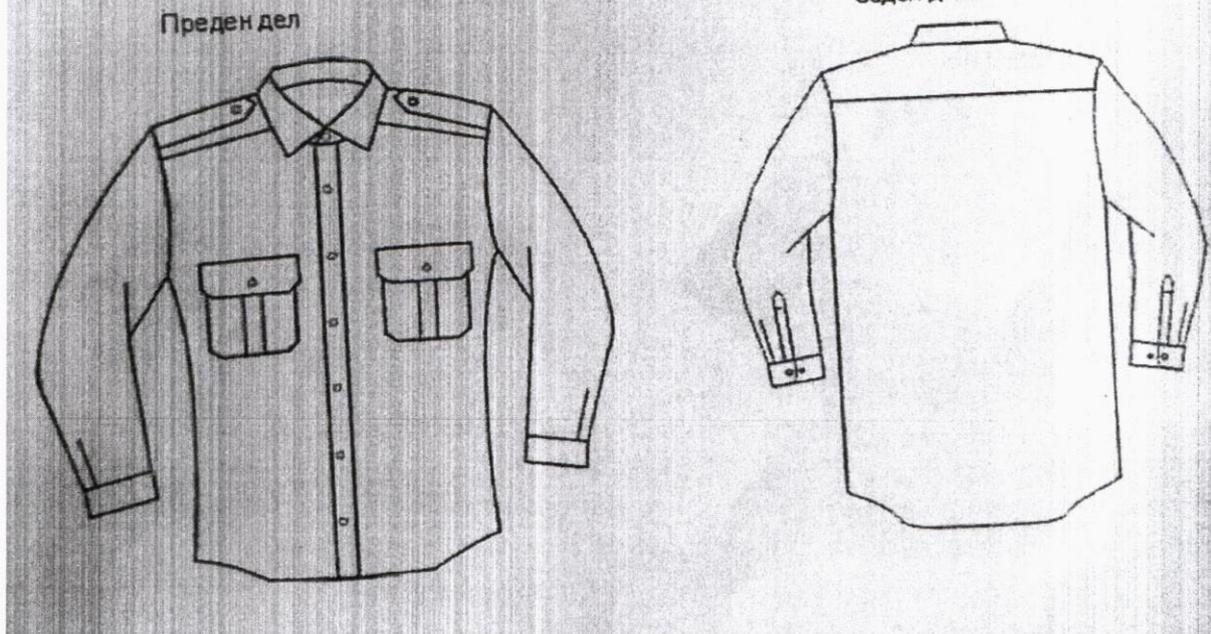
Прилог бр.10

Прилог бр.11

Прилог бр.12

Прилог бр.13

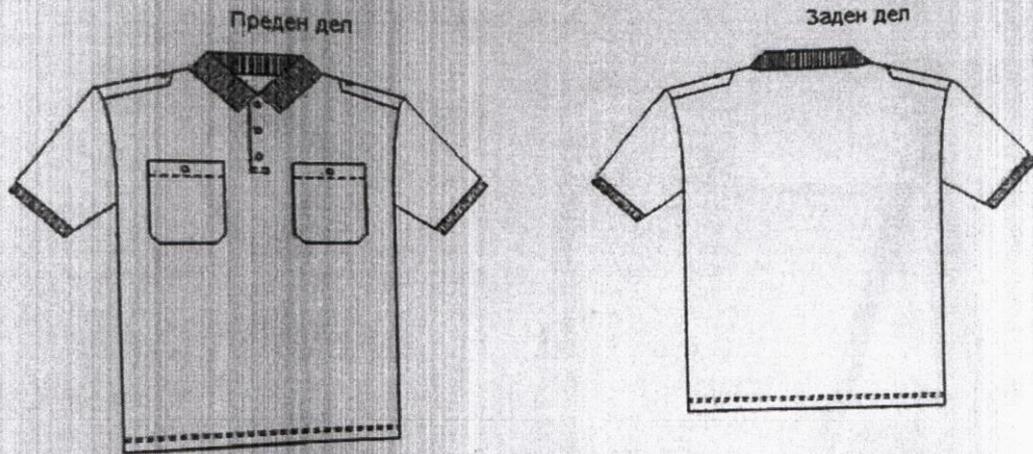
Прилог бр.14

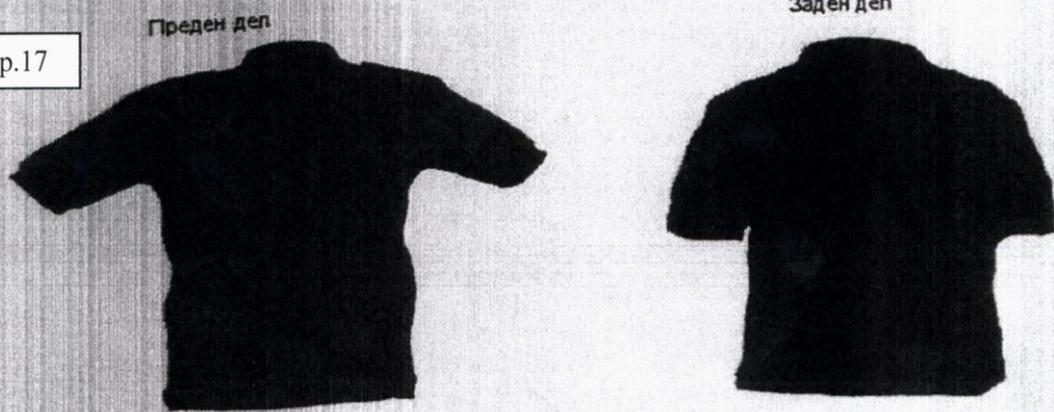
Прилог бр.15

Прилог бр.16

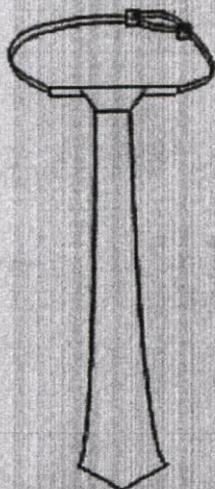

Прилог бр.17

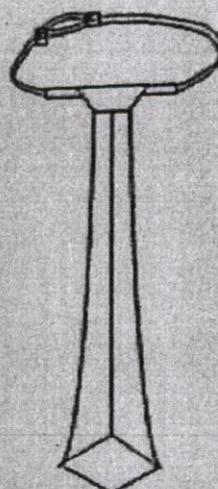

Прилог бр.18

Преден дел

Заден дел

Прилог бр.19

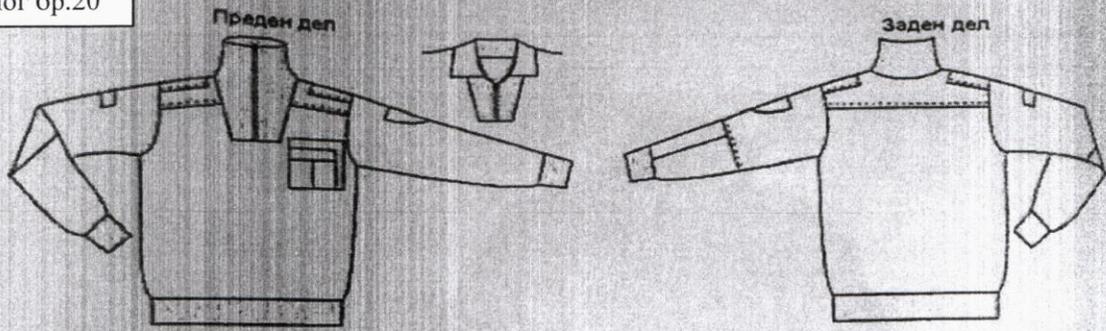
Преден дел

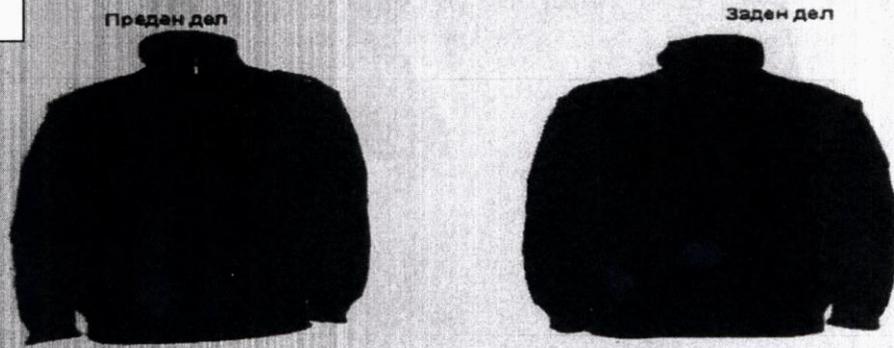
Заден дел

Прилог бр.20

Прилог бр.21

Прилог бр.22

Прилог бр.23

Прилог бр.24

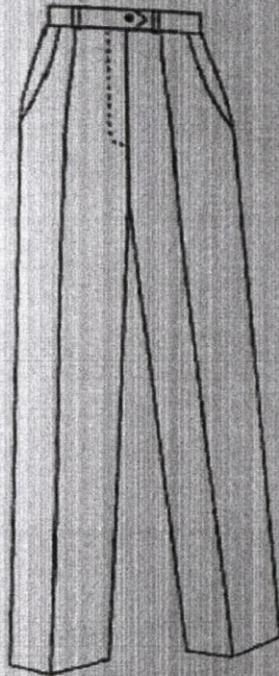

Прилог бр.25

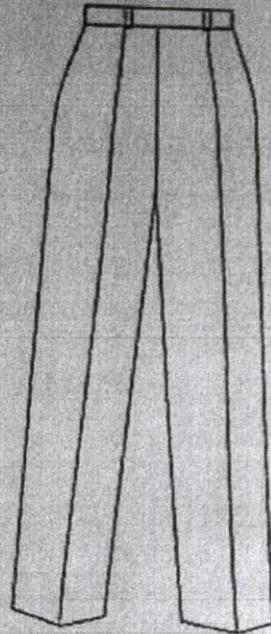

Прилог бр.26

Преден дел

Заден дел

Прилог бр.27

Преден дел

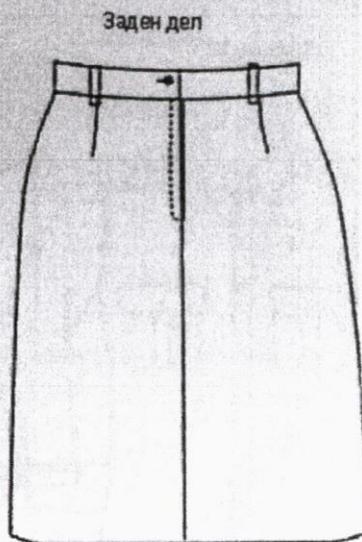
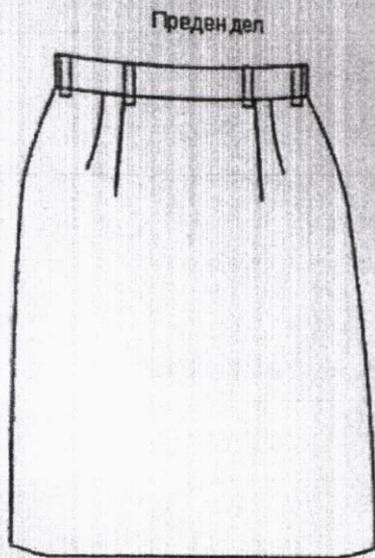
Десна страна

Заден дел

Прилог бр.28

Прилог бр.29

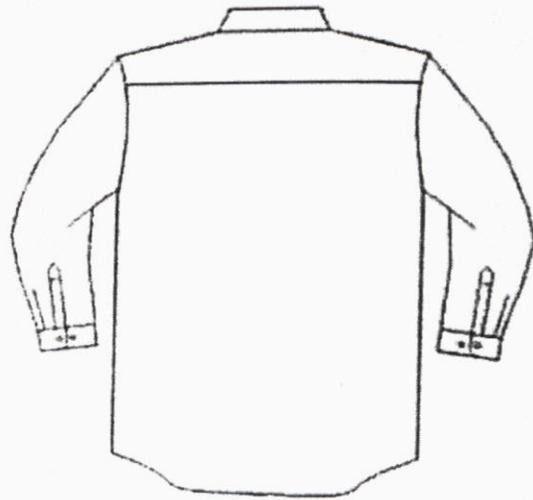

Прилог бр.30

Преден дел

Заден дел

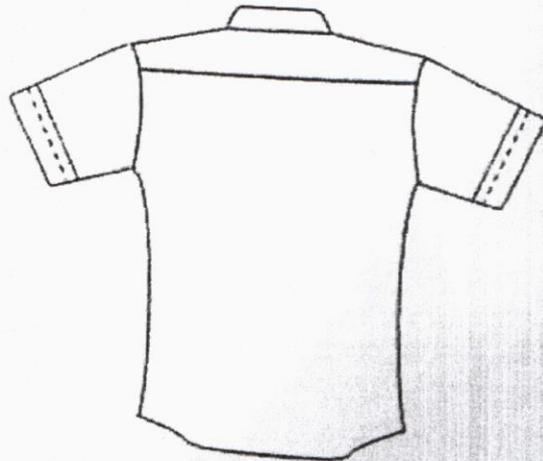

Прилог бр.31

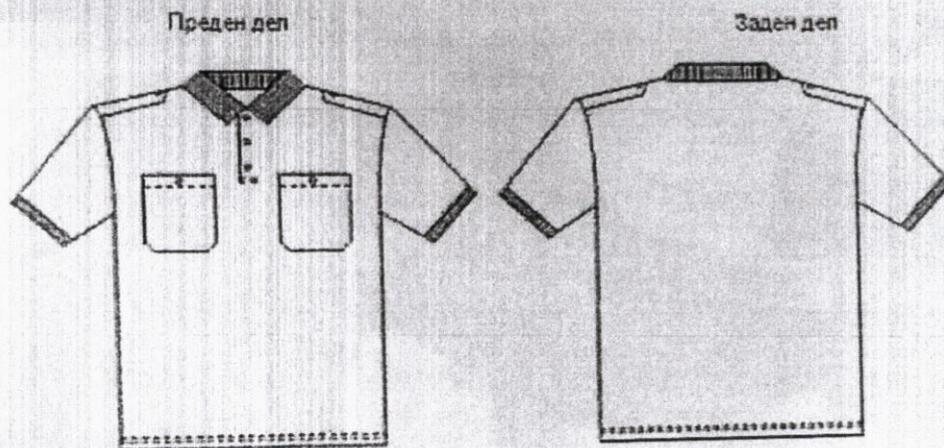
Преден дел

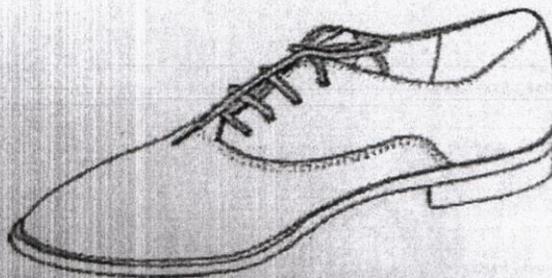
Заден дел

Прилог бр.32

Прилог бр.33

Прилог бр.34

Прилог бр. 35

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

на Република Северна Македонија

www.slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, ц.о. – Скопје

бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски фах 51.

Директор и одговорен уредник – Мартин Костовски

телефон: +389-2-55 12 400

телефакс: +389-2-55 12 401

Претплатата за 2019 година изнесува 10.100 денари.

„Службен весник на Република Северна Македонија“ излегува по потреба.

Рок за рекламации: 15 дена.

Жиро-сметка: 300000000188798.

Депонент на Комерцијална банка, АД – Скопје.

Печат: Печатница ЕВРОПА 92 ДООЕЛ, Кочани.

contact@slvesnik.com.mk

ISSN 0354-1622

2019220